

ΕΠΙΤΕΛΙΑΚΗ
ΕΚΔΟΣΗ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΙΣΑΜΟΥ & ΣΕΛΙΝΟΥ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' • ΕΤΟΣ ΚΖ' • ΤΕΥΧΟΣ 23 • ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2009

ΧΡΙΣΤΟΣ & ΚΟΣΜΟΣ

Διμηνιαίο Περιοδικό
της Γεράς Μητροπόλεως
Κισάμου & Σελίνου

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' ΕΤΟΣ ΚΖ'
ΤΕΥΧΟΣ 23
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2009

ΙΔΡΥΤΗΣ:
Ο Σεβ. Μητροπολίτης Γερόν
από Κισάμου & Σελίνου
κ.κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ:
Ο Σεβ. Μητροπολίτης
Κισάμου & Σελίνου
κ.κ. ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ

***

Ταχυδρομική Διεύθυνσις:
Γερά Μητρόπολις Κισάμου & Σελίνου
Κισάμος Χανίων Τ.Κ. 734 00
Τηλ.: 28220 22128 - 22018
Fax: 28220 83037

Ηλεκτρονική Διεύθυνσις:
www.imks.gr
E-mail: info@imks.gr
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ:
2492

Διανέμεται ΔΩΡΕΑΝ
Συνδρομές προαιρετικές
Αριθμ. Λογαριασμού Έθνικης
Τραπέζης της Ελλάδος:
390/54013303

***

Ηλεκτρονική επεξεργασία-Σελιδοποίηση:
Αντ. Βακάκης, Θεολόγος-Γραμματέυς Ι.Μ.Κ.Σ.
Διορθώσεις κειμένων:
Πανοσιολ. Αρχμ. Ειρηναίος Μπατσάκης

ΕΞΩΦΥΛΛΟ:

Υποδοχή εις την έδραν της Γ.
Μητροπόλεως
της Α. Θ. Π. του Οικουμενικού
ήμων Πατριάρχου
κ.κ. Βαρθολομαίου

ΟΠΙΣΘΟΦΥΛΛΟ:

Κληρός και Λαός
υποδέχονται την Σεπτή
Κορυφή της Ορθοδοξίας,
τόν Οικουμενικό Πατριάρχη
κ.κ. Βαρθολομαίο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

«Εδλογητική επίσκεψις της Α.Θ. Παναγιότητος του Οικουμενικού ήμων
Πατριάρχου κ. κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ
εις την Γεράν Μητρόπολιν Κισάμου και Σελίνου»
Προλογικό σημείωμα του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κισάμου & Σελί-
νου κ. Αμφιλοχίου ..... σελ. 129

«Υποδοχή εις την Κισάμον»

Περιμένοντας την άφιξη του Οίκουμ. Πατριάρχου. Αναφορά εις τον θεσμό
του Πατριαρχείου και στο Πρόσωπο του Οικουμενικού Πατριάρχου από
την Προισταμένη του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης κ. Ζαχαρένια Σημανδη-
ράκη ..... σελ. 130

Ομιλία της Δημάρχου Κισάμου κ. Εύφροσύνης Σκουλάκη ..... σελ. 131
Αντιφώνησις της Α. Θ. Παναγιότητος του Οικουμενικού πατριάρχου κ.κ.
Βαρθολομαίου κατά την ύποδοχην Αυτού εις Κισάμον..... σελ. 132

«Δοξολογία εις τόν Γερόν Μητροπολιτικόν Ναόν Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Κισάμου»

Ομιλία του Σεβ. Μητροπολίτου Κισάμου & Σελίνου κ. Αμφιλοχίου εις Δο-
ξολογίαν δι' επίσημον ύποδοχην της Α. Θ. Παναγιότητος του Οικουμενικού
ήμων Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου. .... σελ. 134

Προσφώνησις του Αιδεσιμολ. Νικολάου Καπή, Γεν. Αρχιερ. Επιτρόπου,
Προισταμένου του Γ. Μητροπ. Ναού εκ μέρους των Ιερέων του Ναού.....
..... σελ. 137

Αντιφώνησις της Α. Θ. Παναγιότητος του Οικουμενικού πατριάρχου κ.κ.
Βαρθολομαίου εν τῷ Γερω Μητροπολιτικῷ Ναῷ Ευαγγελισμού της Θεοτό-
κου Κισάμου σελ.137

«Επίσκεψις εις τό Άγουσάκειον Ίδρυμα - Θεραπευτήριον».

Προσφώνησις του Αιδεσιμολ. Αντωνίου Αρετάκη, Διευθυντού του Ίδρύμα-
τος..... σελ. 139

Αντιφώνησις της Α. Θ. Παναγιότητος του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ.
Βαρθολομαίου ..... σελ. 140

«Εγκαίνια Έκθεσιακού Χώρου - Μουσείου Ειρηναίος Γαλανάκης»

Ομιλία της Α. Θ. Παναγιότητος του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθο-
λομαίου κατά την τελετήν εγκαίνιων - άγιασμού του εις τόν Σεβ. Μητρο-
πολιτην πρώην Κισάμου & Σελίνου κ. Ειρηναίον αφιερωμένου έκθεσιακού
χώρου ..... σελ. 142

«Δείπνον πρός τιμήν της Α. Θ. Παναγιότητος του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου»

Προσφώνησις του Δημάρχου Βουκολιών κ. Νικολάου Μπομπολάκη κατά
τό προσφερόμενον δείπνον εις τό κέντρον «Κτήμα Νερατζιά»..... σελ. 144

Πρόποσις του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κισάμου & Σελίνου κ. Αμφι-
λοχίου ..... σελ. 145

Πρόποσις της Α.Θ. Παναγιότητος του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρ-
θολομαίου ..... σελ. 146

«Επίσκεψις εις την Γερά Πατριαρχική Μονή Όδηγητίας Γωνιάς»

Προσφώνησις του Καθηγουμένου της Γεράς Μονης Γωνιάς Χρυσάνθου Κε-
λαϊδή ..... σελ. 148

Όμιλία της Α. Θ. Παναγιότητος του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθο-
λομαίου ..... σελ. 149

«Επίσκεψις εις την άρχαία ελιά Βουβών»

Όμιλία της Α. Θ. Παναγιότητος του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθο-
λομαίου ..... σελ. 151

«Εγκαίνια πάρκου (Χρήστος Πολέντας)»

Όμιλία του κ. Σταύρου Πολέντα στα εγκαίνια του Πάρκου «Χρήστος Πολέ-
ντας» ..... σελ. 153

Όμιλία της Α. Θ. Παναγιότητος του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθο-
λομαίου ..... σελ. 154

«Επίσκεψις εις τόν Γερόντα Μητροπολιτη από Κισάμου και Σελίνου κ. Ειρηναίο»

(Φωτογραφικά στιγμιότυπα)..... σελ. 155

«Εναρξίς εργασιών της δολομέλειας της Επιτροπής «Πίστις και Τάξις»

Προσφώνησις του Σεβ. Μητροπολίτου Κισάμου & Σελίνου κ. Αμφιλοχίου
εις τό επίσημον δείπνον πρός τιμήν της Α. Θ. Παναγιότητος του Οικου-
μενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου ..... σελ. 156

Πρόποσις της Α. Θ. Παναγιότητος του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρ-
θολομαίου ..... σελ. 157

«Επιστολές»

Του Σεβ. Μητροπολίτου Κισάμου & Σελίνου κ. Αμφιλοχίου την Α. Θ. Πανα-
γιότητα τόν Οικουμενικόν Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου ..... σελ. 159
Της Α. Θ. Παναγιότητος του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου
πρός τόν Σεβ. Μητροπολιτην Κισάμου & Σελίνου κ. Αμφιλόχιον, σελ. 160

Εὐλογητικὴ ἐπίσκεψις τῆς Α. Θ. Παναγιότητος
 τῆς Οἰκουμενικῆς ἡμῶν Πατριάρχου
 κ. κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ
 εἰς τὴν Ἱεράν Μητροπόλιν Κισάμου καὶ Σελίνου

Η μεγαλόνησος Κρήτη, πιστὴ καὶ ἀφοσιωμένη θυγατέρα τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, εἶχε τὴν μεγάλη εὐλογία καὶ χαρὰ νὰ ὑποδεχθῆ τὸν Πατριάρχην τοῦ Γένους, τὸν Οἰκουμενικὸν μας Πατριάρχην κ. κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟ, ὁ ὁποῖος προσκεκλημένος τῆς Ἐπιτροπῆς «Πίστις καὶ Τάξις» τοῦ ΠΣΕ, τῆς Νομαρχιακῆς Αὐτοδιοικήσεως Χανίων καὶ τῶν δύο Μητροπόλεων τοῦ Νομοῦ, ἐπισκέφθηκε τὸ Νομὸ Χανίων ἀπὸ τῆς 6ης ἕως καὶ τῆς 8ης Ὀκτωβρίου. Πραγματοποίησε ἐπίσημη ἐπίσκεψιν εἰς τὰς Ἱεράς Μητροπόλεις Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου καὶ Κισάμου καὶ Σελίνου κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀφίξεώς Του, καὶ κήρυξε τὴν ἐναρξιν τῆς Ὀλομέλειας τῆς Ἐπιτροπῆς «Πίστις καὶ Τάξις» τοῦ ΠΣΕ, τὴν ἐπομένην τὸ ἀπόγευμα, εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἀκαδημίαν Κρήτης. Καὶ τίς δύο ἡμέρας διέμεινε εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἀκαδημίαν Κρήτης.

Τὸν Παναγιώτατον συνόδευαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Προκωννήσου κ. Ἰωσήφ, Μύρων κ. Χρυσόστομος, ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Γρηγόριος Παπαθωμᾶς, ὁ Πανοσιολ. Δευτερεύων Διάκονος κ. Ἀνδρέας, οἱ Ἐντιμ. κ. Νικόλαος Ἀρχοντῶνης, Γεώργιος Νάνης, Νικόλαος Μαγγίνας, καὶ Συμεὼν Φραντζελατζιόγλου. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σασιμῶν κ. Γεννάδιος καὶ ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιγραμματεὺς κ. Ἐλπιδοφόρος μετεῖχαν εἰς τὴν συνοδείαν ὡς μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς «Πίστις καὶ Τάξις». Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβας, προσκεκλημένος τῆς Μητροπόλεώς μας, συμμετεῖχε εἰς τὴν ἔλευσιν τοῦ Παναγιωτάτου.

Τὸ παρὸν τεύχος εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριάρχου κ. κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ εἰς τὴν Μητροπολιτικὴν μας περιφέρειαν, ὡς ἐλάχιστον εὐχαριστιακὸν ἀντίδωρον καὶ ψῆγμα βαθύτατον σεβασμοῦ, ἀφοσιώσεως καὶ τιμῆς.

Ὁ Κισάμου & Σελίνου Ἀμφιλόχιος

Ἑποδοχή εἰς τήν Κίσαμον

Θερμή καί ένθουσιώδης ἡ ὑποδοχή πού ἐπεφύλαξαν Κλήρος καί Λαός τῶν Ἐπαρχιῶν Κισάμου καί Σελίνου μετά τῶν Ἀρχόντων τῆς Τοπικῆς Αυτόδιοικήσεως καί τῆς Κεντρικῆς ἐξουσίας εἰς τόν Πρωτόθρονο τῆς Ὁρθοδοξίας καί τήν τιμία συνοδεία Του στήν ἔδρα τῆς Μητροπόλεώς μας, Κίσαμο, κατά τήν ἀφιξη Του τό ἀπόγευμα τῆς Τρίτης, 6 Ὀκτωβρίου. Παρόντες ἦταν ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Εἰρηναῖος μετά τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης, οἱ ὁποῖοι καί μετεῖχαν σέ ὄλες τίς ἐκδηλώσεις τιμῆς τοῦ Παναγιωτάτου. Στόν θεσμό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί στήν πολυσχιδή προσωπικότητα τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου ἀναφέρθηκε ἡ κ. Ζαχαρένια Σημανδηράκη, Προϊσταμένη τοῦ Ἱστορικοῦ Ἀρχείου Κρήτης, κατά τόν χρόνο ἀναμονῆς τῆς ἀφίξεως τοῦ Παναγιωτάτου καί τῆς σεπτῆς Συνοδείας του. Ἡ ἀφιξη τῆς Α.Θ. Παναγιότητος ἐγινε μέ τιμές ἀρχηγοῦ Κράτους καί στή συνέχεια ὁ παραδοσιακός Σύλλογος «Οἱ Ριζίτες» καλωσῶρισε τόν Πρωθιεράρχη τῆς Οἰκουμένης, μέ κρητικέσ μαντινάδες. Τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη προσφώνησε ἡ κ. Ζαχαρένια Σημανδηράκη, Προϊσταμένη τοῦ Ἱστορικοῦ Ἀρχείου Κρήτης, καλωσῶρισε στή συνέχεια στήν εἴσοδο τῆς πόλης ἡ δήμαρχος Κισάμου κ. Εὐφροσύνη Σκουλάκη καί ὁ Παναγιώτατος ἀντιφώνησε.

Ἀναφορά εἰς τόν θεσμό τοῦ Πατριαρχείου καί στό Πρόσωπο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἀπό τήν Προϊσταμένη τοῦ Ἱστορικοῦ Ἀρχείου Κρήτης κ. Ζαχαρένια Σημανδηράκη

Ἡ μεγάλη προσωπικότητα τῆς Ὁρθοδοξίας, ὁ Πατριάρχης καί πατέρας τοῦ Γένους Βαρθολομαῖος ὁ Α' ἐπισκέπτεται σήμερα τή Δυτική Κρήτη καί τό Καστέλλι μας, περιποιώντας ιδιαίτερη τιμή σ' αὐτό τό βασιμισμένο τόπο μέ τή μακρά ἱστορία καί τό ὑψηλό θρησκευτικό φρόνημα.

Περιμένουμε τόν Ἡγέτη ἑκατομμυρίων συνανθρώπων μας, τήν κεφαλή τῆς Ὁρθόδοξης πίστεως μας, πού ἐκεῖ, στήν κορωνίδα τῶν πόλεων, στή βρυσομάνα μας Κωνσταντινούπολη κρατᾶ ἀναμμένη τή φλόγα τῆς Ρωμοσύνης.

Τό Οἰκουμενικό μας Πατριαρχεῖο στήν Πόλη, στή συνείδηση καί τήν καρδιά ὄλων τῶν Ὁρθοδόξων ἀποτελεῖ ἕνα εὐλογημένο καί ἱερό θεσμό, πού καθιερώθηκε ἀπό τίς Οἰκουμενικές Συνόδους, λαμπρύνθηκε ἀπό ἐξέχουσες Πατριαρχικές μορφές καί καθασιάσθηκε ἀπό τοὺς ἰδρῶτες ὄσιων Πατριαρχῶν, ἀλλά καί τά αἵματα Ὁμολογητῶν καί Μαρτύρων, Πατριαρχῶν καί Ἐπισκόπων.

Ὁ Πατριάρχης μας ἔχει θέσει πολλοὺς καί ὑψηλοὺς στόχους: Τήν ἐνότητα τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τήν προβολή τῆς Ὁρθοδοξίας γενικότερα στόν κόσμο, τήν ἐπαναλειτουργία τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης, ἐνῶ ἐνδιαφέρεται γιά πολλά θέματα κοινωνικά, οἰκολογικά κ.ἄ. Μέ σύνεση καί προσοχή διαλέγεται ἐπίσης μέ τίς ἑτερόδοξες ἐκκλησίες καί δέν τόν φοβίζει νά δίνει τή μαρτυρία τῆς Ὁρθοδοξίας καί στίς μεγάλες μονοθεϊστικές θρησκείες.

Ὁ Παναγιώτατος κ. κ. Βαρθολομαῖος, τοῦ ὁποῖου ἡ ὀξύνεια καί ἡ πολυμάθεια τόν κατατάσσουν μεταξύ τῶν πλέον μορφωμένων θρησκευτικῶν ἡγετῶν τῆς ἐποχῆς μας, διακρίνεται γιά τήν ἐργατικότητα, τήν εὐθύτητα τοῦ χαρακτήρα, τήν καθαρότητα τῶν σκέψεων καί ἐπιδιώξεων καί τήν ἀπέραντη ἀγάπη του γιά τόν ἄνθρωπο καί τό περιβάλλον. Ἐχει ἀναπτύξει τέτοια δραστηριότητα σέ παγκόσμια κλίμακα ὥστε νά προκαλέσει τόν θαυμασμό ὄλων, ὄσοι εἶχαν τήν τύχη νά τόν συναντήσουν.

Στόν κόσμο μας ή κυριαρχία τοῦ ὑλικοῦ συμφέροντος καί τοῦ δικαίου τοῦ ἰσχυροῦ ἀπειλοῦν νά ἰσοπεδώσουν κάθε ἔννοια δικαιοσύνης καί πολιτισμοῦ, κάθε πνευματική καί ἠθική ἀξία. Οἱ καιρίες παρεμβάσεις τοῦ Παναγιωτάτου γιά τήν εἰρήνη καί τή διεθνή συνεργασία, ἀλλά καί οἱ σημαντικότερες πρωτοβουλίες πού ἔχει ἀναλάβει ὑπέρ τῆς θρησκευτικῆς ἀνοχῆς καί τοῦ διαλόγου μεταξύ τῶν θρησκειῶν ἀποτελοῦν λαμπρές ἀχτίδες φωτός καί ἐλπίδας.

Ἔνα γνωμικό λέει: «Νά προσεύχεσαι σάν ὄλα νά ἐξαρτῶνται ἀπό τό Θεό. Νά δουλεύεις σάν ὄλα νά ἐξαρτῶνται ἀπό σένα». Κι ἐμεῖς ὄλοι οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί προσευχόμαστε γιά τήν ὑγεία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχη μας καί παρακαλοῦμε τό Θεό νά τόν προστατεῦει καί νά τοῦ χαρίσει χρόνια καί δύναμη καί σοφία γιά νά μπορεῖ νά ἐπιτελεῖ τό ἐξαιρετικά σημαντικό ἱεραποστολικό ἔργο του.

Ἐδῶ στή δυτική Κρήτη ὁ Κρητικός λαός καλωσορίζει τή σεπτή μορφή τῆς Ὁρθοδοξίας μέ ἐνθουσιασμό καί εὐλάβεια. Με ἰδιαίτερη συγκίνηση τόν ὑποδεχόμαστε καί προσβλέπουμε στήν ἀγάπη του.

Ἐκφραστής τῆς μεγάλης ἠθικῆς δύναμης, τῆς παρηγορίας καί τῆς ἀπαντοχῆς στίς ἀντιξοότητες πού συναντοῦμε στό διάβα τῆς ζωῆς μας, ἔρχεται νά λαμπρύνει τήν περιοχή μας, ἐλπίδες νά δώσει στίς προσπάθειες καί τά ὄνειρά μας καί νά φωτίσει μέ τήν ἀγάπη του τά δύσβατα μονοπάτια τῆς ἀνάληπτης ἐποχῆς μας.

Στίς ψυχές μας ἀγαλλίαση σκορπᾷ ἡ ἔλευσή του, βάλσαμο ρίχνει στίς ὀποιες πληγές τῶν καιρῶν μας, μᾶς ἀτσαλώνει στήν σκληρή πραγματικότητα πού ζοῦμε, μᾶς δείχνει καί μᾶς ὁδηγεῖ στούς δρόμους τῆς εἰρήνης καί τῆς δημιουργίας, τῆς ἀγάπης καί τῆς πίστεως.

Καλωσορίζουμε ὄχι μόνο τόν Πρῶτο τῆ Τάξει Ποιμένα τῆς θρησκείας μας, ἀλλά καί μία προσωπικότητα πού ἐνσαρκώνει μέ τρόπο οὐσιαστικό καί βαθιά συμβολικό, τίς σημαντικότερες Χριστιανικές ἀρετές, τήν ἀγάπη γιά τόν συνάνθρωπο, τό σεβασμό γιά τά δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ, τήν ταπεινοφροσύνη, τή νηφαλιότητα, τήν εὐκρίνεια.

Ἔρχεται φέροντας τό μήνυμα ἀπ' τό Φανάρι, τό ἀκοίμητο Φανάρι τῆς Πίστεως μας, πού, ἀπ' τό μετερίζι τοῦ καιροῦ στέλνει τό γαλήνιο φῶς του στά πέρατα τῆς Οἰκουμένης. Μέ τίς καρδιές μας ὀλόφωτες ἀπό τή σεπτή του παρουσία, ὑποδεχόμαστε τόν Ἥλιο τῆς Ὁρθοδοξίας στόν τόπο μας.

Παναγιώτατε καλῶς ὀρίσατε στή Μητρόπολη Κισιάμου καί Σελίνου, καλῶς ὀρίσατε στό Δῆμο Κισιάμου.

***

*Ὁμιλία τῆς Δημάρχου Κισιάμου
κ. Εὐφροσύνης Σκουλάκη*

Παναγιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καί Οἰκουμενικέ Πατριάρχα, κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΕ,

Μέ αἰσθήματα βαθύτατου σεβασμοῦ, συγκινήσεως πολλῆς καί ἀνεκκλήτητης χαρᾶς Σᾶς καλωσορίζουμε καί Σᾶς ὑποδεχόμεθα σήμερα στήν ὁμορφη Κισαμο. Ὑποδεχόμεθα τόν Πατριάρχη τοῦ Γένους, τόν ἐμπειροκαί δοξασμένο ἀρχιεπίσκοπο τῆς Οἰκουμενικῆς Ὁρθοδοξίας, τόν ἐκφραστή τῆς οἰκουμενικῆς ἀποστολῆς τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως.

Στό Σεπτό Πρόσωπό Σας Παναγιώτατε παρελαύνουν οἱ μαρτυρικές καί ἡρωϊκές μορφές τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων, τῆς Πόλης τῶν ὀνειρῶν μας, τῶν θρύλων καί τῶν ὕμνων, τῆς Κωνσταντινουπόλεως καί ἀντικρύζουμε τήν πορεία τοῦ Γένους μας. Παρακολουθοῦμε τοὺς ἀνύστακτους ἀγῶνες Σας καί τίς σωτήριες παρεμβάσεις Σας γιά τήν ὑπεράσπιση τοῦ δικαίου τῶν ἀδυνάτων, καθῶς ἐπίσης καί τίς φωτισμένες πρωτοβουλίες Σας γιά τήν διάσωση καί διαφύλαξη τοῦ περιβάλλοντος καί τῆς κτίσεως, ἡ ὁποία «συστενάζει καί συνωδίνει», κατά τόν Ἀπόστολο Παῦλο, ἀπό τήν ἀνθρώπινη ἀδηφαγία καί πλεονεξία.

Δώσατε ὄχι μόνον ἠθική ἀλλά καί πνευματική διάσταση στό λεγόμενο οικολογικό πρόβλημα καθῶς, ὅπως σημειώνετε σέ σχετική Ἐγκύκλιό Σας γιά τήν 1η Σεπτεμβρίου, «Ὀλονέν μεγαλύτερος ἀριθμός ἀνθρώπων ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἡ ἀλόγιστος χρῆσις τῶν φυσικῶν πόρων, ἡ ἄμετρος κατανάλωσις ἐνεργείας, συμβάλλει εἰς τήν κλιματικήν ἀλλαγὴν, ἐπίπτωσιν ἔχουσιν εἰς τήν ζωὴν καί τήν ὑπαρξιν τοῦ συνανθρώπου, τοῦ πλησίον, τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ, καί ὡς ἐκ τούτου ἀποτελεῖ ἀμάρτημα. Ὀλονέν καί περισσότεροι ἄνθρωποι χαρακτηρίζουν ὡς ἐναρέτους ἢ φαύλους αὐτοὺς οἱ ὁποῖοι ἀντιστοίχως χειρίζονται εὐλόγως

ἢ παραλόγως τὰ πράγματα τῆς κτίσεως». Δικαίως ὀνομασθήκατε ἀπὸ τὰ Ἕνωμένα Ἔθνη «Πρωταθλητὴς τῆς Γῆς».

Παναγιώτατε, Σὰς καλωσορίζομε στὴν ἡρωϊκὴ Κίσαμο, ἡ ἱστορία τῆς ὁποίας χάνεται στὰ βάθη τῶν αἰώνων καὶ συνδέεται ἄμεσα μὲ τὴν ἱστορία τοῦ Νομοῦ Χανίων καὶ ὁλόκληρης τῆς Κρήτης. Σ' ὅλη τὴν ἱστορικὴ τῆς πορεία καὶ λόγῳ τῆς γεωγραφικῆς θέσεώς της ἡ πόλις μας ἀναπτύσσει πλούσια ἐμπορικὴ καὶ οἰκονομικὴ δραστηριότητα.

Στὴν Ἑλληνικὴ ἀρχαιότητα ἡ Δυτικὴ Κρήτη παρουσιάζει πρωταρχικὴ θέση καὶ σημαντικὴ ἐποικιστικὴ πρωτοβουλία. Στὴν περιοχὴ ἀναφέρονται ἀπὸ ἀρχαίους συγγραφεῖς περισσότερες ἀπὸ 40 πόλεις ἀνάμεσα στὶς ὁποῖες τὸ Ἰναχώριον, ἡ Φαλάσαρνα, τὸ Κώρυκον, τὸ Ἄγνεϊον, ἡ Κίσαμος, ἡ Μήθυμνα, ἡ Πολυρρήνια κ.ά. Ἡ ἀρχαία Κίσαμος ἦταν τὸ λιμάνι τῆς ἀρχαίας Πολυρρησίας, τῆς παλαιότερης Δωρικῆς πόλης τῆς Δυτικῆς Κρήτης. Ἦταν ὁμοῦ αὐτόνομη πολιτεία μὲ δικά της νομίσματα.

Μὲ τὴν ἐπικράτηση τῶν Ρωμαίων στὸ νησί σταματοῦν οἱ ἐσωτερικοὶ ἐμφύλιοι πόλεμοι καὶ δημιουργοῦνται οἱ προϋποθέσεις γιὰ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη. Ἡ Κίσαμος καὶ ἡ Πολυρρήνια γνωρίζουν τότε τὴ μεγαλύτερη ἀνάπτυξη.

Ἀπὸ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς πρώτης Βυζαντινῆς περιόδου ἰδρύεται ἐπίσκοπη, χωρὶς νὰ γνωρίζομε ποῦ ἀκριβῶς εὑρίσκονται, ἢ ἀκόμη κι ἂν σώζονται ἴχνη τοῦ καθεδρικοῦ Ναοῦ τῆς περιόδου αὐτῆς, ἐνῶ ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Κρήτης ἀπὸ τοὺς Σαρακηνοὺς ἀπὸ τὸν Νικηφόρο Φωκά, ἡ Ἐπίσκοπη μεταφέρεται στὸ ὁμώνυμο χωριὸ τῆς ἐνδοχώρας, γιὰ λόγους ἀσφαλείας, μὲ καθεδρικὸ ναὸ τὴν παλαιοχριστιανικὴν Ροτόντα τοῦ Μιχαὴλ Ἀρχαγγέλου.

Σὲ ὅλες τὶς ἱστορικὲς φάσεις, καὶ ἰδιαίτερα κατὰ τὶς δύσκολες περιόδους τῆς Ἀραβοκρατίας καὶ τῆς Ἐνετοκρατίας γιὰ τὴν Κρήτη καὶ τὴν περιοχὴ μας εἰδικότερα, τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο στάθηκε ὁ στηλοβάτης τῆς ἀγαπημένης θυγατέρας, τὴν ὁποία ἐστήριξε μὲ ὅλες του τὶς δυνάμεις. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ δεσμοὶ τῆς Κρήτης μὲ τὴν Ἁγία, Μεγάλὴ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἀπὸ τὸν 8ο αἰ. πὺν προσαρτήσθηκε ἡ νῆσος στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, παραμένουν ἀκατάλυτοι καὶ διατηροῦνται ἄσβεστοι.

Γι' αὐτὸ καὶ σήμερα εἰς τὸ Σεπτὸ καὶ πανσέβαστο πρόσωπό Σας Παναγιώτατε ἀτενίζομε τὶς ρίζες τοῦ πολιτισμοῦ μας, τὴν αἰτία τῆς Ὁρθόδοξης πίστεώς μας, τὶς καταβολές τῆς πολυκύμαντης ἱστορίας μας. Ἐξαιτίας τῆς ὑπάρξεως τοῦ θεσμοῦ τὸν ὁποῖο ἐκπροσωπεῖτε προσβλέπομε τὸ μέλλον μας εὐόιωνα, στηρίζομε τὶς ἐλπίδες μας προσδόκιμα, αἰσιοδοξοῦμε γιὰ τὴν ζωὴ μας καὶ τὴ ζωὴ τῶν παιδιῶν μας μὲ παρρησία, ἂν ἀπὸ κάπου περιμένομε τὸ φῶς, αὐτὸ εἶναι τὸ αἰεφωτο Φανάρι.

Εἰς ἔνδειξη σεβασμοῦ καὶ τιμῆς πρὸς τὴν Παναγιότητά Σας, καὶ γιὰ νὰ ἐνθυμεῖσθε τὴν ἐπίσκεψή σας αὐτὴν, παρακαλοῦμε νὰ δεχθεῖτε ἐκ μέρους τοῦ Δ.Σ. τοῦ Δήμου μας καὶ ἐμοῦ τὰ συμβολικὰ αὐτὰ δῶρα.

***

*Ἀντιφώνησις τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου
κατὰ τὴν ὑποδοχὴν Αὐτοῦ εἰς Κίσαμον*

Ἰερώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κρήτης κύριε Εἰρηναῖε, Ἰερώτατε Μητροπολίτα Κισάμου καὶ Σελίνου κ. Ἀμφιλόχιε, Λοιποὶ Ἰερώτατοι ἀδελφοί, Ἐξοχώτατοι καὶ Ἐντιμότατοι ἐκπρόσωποι τῶν Ἀρχῶν, Ἐρίτιμος καὶ Εὐγενεστάτη κυρία Δήμαρχε Κισάμου,

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ καὶ ἐπιπόθητα, Καλῶς σὰς ἠῤῥαμε!

Συγκίνησις καὶ χαρὰ πλημμυρίζει τὴν καρδίαν μας, καθὼς εὑρισκόμεθα διὰ μίαν εἰσέτι φοράν εἰς τὴν εὐλογημένην καὶ ἠρωτοκόκον Κίσαμον, μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς συνελεύσεως εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἀκαδημίαν Κρήτης τῆς Ἐπιτροπῆς «Πίστις καὶ Τάξις» τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν. Κάθε φοράν πὺν ἐρχόμεθα εἰς τὰ ἅγια χώματα τῆς Μεγαλονήσου, κάθε φοράν πὺν ἀντικρῦζομεν τὰ προσφιλῆ πρόσωπά σας, τὴν ἰδίαν χαρὰν, ἀγαλλίασιν καὶ συγκίνησιν αισθανόμεθα διότι σὰς ἀγαπῶμεν πολὺ, σὰς ἀγαπῶμεν εἰλικρινῶς. Εἰσθε ἄξια τέκνα τῆς μαρτυρικῆς Ἀγιωτάτης Μητρὸς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀφωσιωμένα ἐν ἀγάπῃ εἰς αὐτὴν, καμαρώνετε διὰ τὸ Πατριαρχεῖον μας, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὸ σὰς καμαρώνει, καὶ ἐτίμησε καὶ τιμᾷ ἰδιαίτερος τὸν τόπον σας, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ μὲ τὸ νὰ θέσῃ ὑπὸ τὴν αἰγίδα, τὸ κύρος καὶ τὴν προστασίαν τοῦ Θρόνου τὴν

Ὁρθόδοξον Ἀκαδημίαν, τὴν ὁποίαν ἡ πρωτοπόρος καὶ ἐμπνευσμένη καὶ σεβασμία ἐκείνη ἐκκλησιαστικὴ μορφή, ὁ γέροντας Μητροπολίτης πρῶην Κισάμου καὶ Σελίνου κ. Εἰρηναῖος ὠραματίσθη καὶ ἐδημιούργησεν.

Ἀλλὰ τὸ Συνέδριον εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἀκαδημίαν εἶναι μόνον ἡ ἀφορμὴ διὰ νὰ ἐλθωμεν πλησίον σας. Ἡ αἰτία εἰσθε ἐσεῖς οἱ ἴδιοι! Τὰ παιδιὰ μας! Ἡ παρουσία νέου Μητροπολίτου, ἀξίου διαδόχου τοῦ μεγάλου Εἰρηναίου, τοῦ Ἱερωτάτου Κισάμου καὶ Σελίνου κ. Ἀμφιλοχίου. Ἡ Κρήτη ἡ ἴδια! Ἀυτὰ μᾶς ἔφεραν πλησίον σας. Καὶ φέρομεν καὶ ἀπονέμομεν εἰς ὄλους ὄλην τὴν ἀγάπην καὶ τὴν στοργὴν καὶ τὴν εὐλογίαν τοῦ πολυπάθου Φαναρίου, τοῦ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης διακονοῦντος τὸν Χριστὸν καὶ τὸ Εὐαγγέλιον πανσέπτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Θρόνου.

Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν ὠραίαν ὑποδοχὴν. Εὐχαριστοῦμεν ὄλους πού ἐσπεύσατε νὰ καλωσορίσετε τὸν Πατριάρχην τοῦ Γένους, τὸν Πατέρα σας. Εὐχαριστοῦμεν τὴν Ἐρίτιμον καὶ Εὐγενεστάτην Δήμαρχον Κισάμου κυρίαν Εὐφροσύνην Σκουλάκη διὰ τὴν εὐλαβὴ προσφώνησιν καὶ τὸ ὠραῖον δῶρον. Εἶναι πολὺ χαροποιόν τὸ γεγονός ὅτι οἱ Κισαμίται ἐξελέξατε ὡς Δήμαρχον μίαν κυρίαν, καὶ μάλιστα τῆς περιωπῆς τῆς κ. Σκουλάκη. Εἶναι καιρὸς νὰ ἀποδίδεται εἰς τὴν γυναῖκα ἡ θέσις καὶ ἡ ἀξία, τὴν ὁποίαν ἡ ρηζικέλευθος διδασκαλία τοῦ Εὐαγγελίου τῆς ἐπιφυλάσσει. Συγχαίρομεν καὶ ἐπαινοῦμεν καὶ εὐχόμεθα καὶ ἄλλαι κυριαί, πολλαί, νὰ ἔχουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ δίδουν δυναμικῶς τὸ παρὼν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν κοινῶν, μὲ «θηλυκὸ μυαλό», ὅπως λέγομεν, ἀλλὰ καὶ μὲ μητρικὴν ἀγάπην καὶ μέριμναν!

Διαβεβαιούμενοι πάντας ὅτι ἔχετε πάντοτε ξεχωριστὴν θέσιν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Πατριάρχου καθὼς καὶ κεντρικὴν θέσιν εἰς τὰς προσευχὰς του καὶ τὰς προσευχὰς τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, σὰς εὐλογοῦμεν ὀλοψύχως, καὶ σὰς καὶ τὸν τόπον σας, καὶ εὐχόμεθα διαρκὴ πρόοδον, ἐν ἀδελφικῇ ἀγάπῃ καὶ ὁμονοίᾳ, μακράν ἀπὸ μικροψύχους διαιρέσεις καὶ πάθη, ὅπως ἐμπρέπει εἰς καλοὺς χριστιανούς καὶ ἀληθεῖς λεβεντοκρήτας!

Νᾶστε καλά, νὰ χαίρεστε!

Μπρὸς πάντα νὰ κοιτᾶτε,
τῆς Κρήτης τὴν παράδοσι
ψηλά νὰ τὴν κρατᾶτε!

Καὶ πάλιν σὰς εὐχαριστοῦμεν.

Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ νὰ σὰς σκεπάζῃ νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας!

Δοξολογία εἰς τόν Ἱερόν Μητροπολιτικόν Ναόν Εὐαγγελισμῶ τῆς Θεοτόκου Κισάμου

Τῆς ὑποδοχῆς ἀκολούθησε ἡ ἐν πομπῇ ἀφιξη τῆς Α.Θ. Παναγιότητος εἰς τόν χώρον τοῦ Ἱ. Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Εὐαγγελισμῶ τῆς Θεοτόκου, ὅπου ἐτελέσθηκε ἡ ἐπίσημος Δοξολογία χοροστατοῦντος τῆς Α.Θ.Π., τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριάρχου κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ. Μετά τὸ πέρας τῆς Δοξολογίας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος προσεφώνησε καὶ χαιρέτισε τόν Παναγιώτατο. Ἐκ μέρους τῶν Ἱερέων τοῦ Ναοῦ ὁ Αἰδ. Πρωτ. π. Νικόλαος Καπῆς, Γεν. Ἀρχ. Ἐπίτροπος τῆς Μητροπόλεως, ὑπέβαλε τὰ σέβη του καὶ ἐκ μέρους τοῦ Συνδέσμου Κληρικῶν τῆς Μητροπόλεως ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ, Αἰδ. Πρωτ. π. Σπυρίδων Κουτσαυτάκης. Ὁ Παναγιώτατος ἀντιφώνησε καὶ ἀκολούθησε ἀνταλλαγή δώρων.

*Ὁμιλία Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κισάμου & Σελίνου κ. Ἀμφιλοχίου εἰς Δοξολογίαν
δι' ἐπίσημον ὑποδοχὴν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου.*

«Δέν ἐπιθυμῶ νά μέ γράφῃ ἡ Ἱστορία ὅταν θά πεθάνω» οὔτε νά μέ θυμοῦνται οἱ ἄνθρωποι. Τό μόνο πού θέλω εἶναι νά ζῆ τό Φανάρι γιά νά ζωντανεύῃ τήν ἀκοίμητη συνείδησι τοῦ Γένους».

Παναγιώτατε Πάτερ & Δέσποτα,

Μέ τούς λόγους αὐτοῦ τοῦ μακαριστοῦ προκατόχου Σας, αἰοδίμου Πατριάρχου Δημητρίου, σᾶς καλωσορίζουμε εἰς τήν ἔδραν τῆς Μητροπολιτικῆς μας περιφέρειας.

Ὁ τετραπέρατος κόσμος τῆς Ἑσπερίας Κρήτης, τῶν εὐλογημένων Ἐπαρχιῶν τῆς Κισάμου καί τοῦ Σελίνου χაίρει καί ἐπαγάλλεται διά τήν σημερινήν λαμπροφόρον ἡμέραν. Διότι, ἐνῶ «πρός ἑσπέραν ἐστίν καί κέκληκεν ἡδὴ ἡ ἡμέρα», ὡς ἄλλος νοητός ἥλιος εὐρίσκεσθε μεταξύ ἡμῶν διερμηνεύοντες τὰς Γραφάς καί τήν Ἱστορίαν καί μεταφέροντες τὰς παραδόσεις τοῦ Γένους καί τῆς Ρωμοσύνης ὄχι ὡς νεκρά γράμματα, ἀλλ' ὡς ρήματα καί βιώματα ζωῆς αἰωνίου εἰς τόν πιστόν τοῦ Θεοῦ λαόν καί εἰς τόν ἱερόν κληρον τῆς δεσποτείας Σας.

Ὁ ἐρχομός Σας, μετά τῆς τιμίας συνοδείας Σας, ἐκ τοῦ τηλαυγοῦς Φαναρίου, τῆς αἰωνίου Πόλεως, τῆς Πρωτοθρόνου Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐνέχει ἐξέχουσαν σημασίαν καί ἰδιαιτέραν σπουδαιότητα διά τήν Μητρόπολιν μας. Τό θρυλικόν πρόσωπόν Σας, ὁ μαρτυρικός καί αἱματι βεβαμμένος θεσμός τόν ὁποῖον ἐκπροσωπεῖτε ἀποτελεῖ τήν μακραίωνον συνέχειαν καί τήν ἀκολουθίαν μιᾶς διαδόχου πορείας τετιμημένων, καί ἐν πολλοῖς μεγίστων καί ἁγίων Ἱεραρχῶν, ἑλκόντων τήν ἀποστολικήν αὐτῶν καταγωγὴν ἐκ τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου, καί οἱ ὅποιοι ἔμελε νά διαδραματίσουν καθοριστικόν ρόλον εἰς τόν ροῦν τῆς παγκοσμίου Ἱστορίας. Τοῦτο ἀντιλαμβανόμεθα ἱκανῶς καί ὁμολογοῦμεν μετά παρρησίας ὅτι, ἰδιαιτέρως ἐπὶ τῆς εὐλογημένης καί πεπνυμένης Πατριαρχείας Σας, καθίσταται φανερόν ἀνά τήν Οἰκουμένην, Ὁρθόδοξον καί μὴ, καί ἱκανῶς ἀναγνωρίζεται παγκοίως.

Ἡ ἐν μέσῳ ἡμῶν ἀναστροφή, κατὰ τήν ὥραν ταύτην, τῆς ἐξεχούσης προσωπικότητός Σας «ζωντανεύει» - τώρα καί πάντοτε - «τήν ἀκοίμητη συνείδηση τοῦ Γένους», κατὰ τό προρηθέν. Εἰς τὰ ταπεινά ὄρια τῆς Μητροπολιτικῆς Περιφέρειας μας φιλοξενῶμεν τήν Οἰκουμένην. Εἰς τόν περιορισμένον χώρον τῆς ἱστορικῆς πόλης μας δεχόμεθα τόν Ἀχώρητον. Ἐν τοῖς μυχίοις τῶν καρδιῶν μας ἀνευρίσκομεν τόν ἡγαπημένον Νυμφί-

ον καὶ Ἐπίσκοπον, ἐν τῇ μακραιῶν παρόδῳ τοῦ χρόνου ἀνακαλύπτομεν τὴν ἀρχὴν τῆς ἱστορίας μας, εἰς τὰς ἐλίξεις τῶν ἐνιαυτῶν τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου ἀπαντῶμεν τὴν ἀπαρχὴν τοῦ πολιτισμοῦ μας, εἰς τὸ μαρτυρικόν καὶ σταυροῦμενον σῶμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριαρχείου ψηλαφῶμεν τοὺς τύπους τῶν ἡλῶν καὶ μαρτυροῦμεν τὴν ἀνάστασιν. Γινόμεθα νιοὶ φωτός καὶ ἀναστάσεως, τέκνα φωτόμορφα τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, «μέλη ἐκ μέρους», γόνιοι τῆς Μιᾶς Κοιτίδος.

Ἡ δεσπόζουσα παράστασις Σας εἰς τὸν Ἱερόν αὐτὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ὡς ἐξαστράπτουσα ἐμφάνεια ἐτέρου τινός Μεγάλης Βουλῆς Ἀγγέλου, ἐπανευαγγελίζεται τοὺς αἰώνιους δεσμούς ἐν τῇ ἀληθείᾳ, τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ καὶ τῇ ὑπακοῇ τῆς ἐξόχως πεπροικισμένης θυγατρὸς, τῆς Κρητῶν νήσου, πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν. Ἡ ἀδιάρρηκτος αὐτῇ ἐνότης, ἀκόμη κι ἂν ἠτόνισεν κατὰ δυσκόλους καὶ χαλεπούς καιροὺς, πάντως δὲν διεσπάσθη, οὔτε ποσῶς ἡμαυρώθη, ἀλλ' ἡ κατὰ Κρήτην Ἐκκλησία παρέμεινε ζῶσα τρεφομένη οὐσιαστικῶς ἐκ τῆς Μητρὸς αὐτῆς, ἀσφαλῆς ἐν τῇ πατρικῇ ἐστία, θάλλουσα καὶ καρποφοροῦσα διαποτιζομένη ἐκ τῶν εὐχύμων καὶ ζωηφόρων ναμάτων τοῦ ἀθανάτου δένδρου τῆς δεδοξασμένης ἀλλὰ καὶ πολυπαθοῦς Νέας Ρώμης, διαπνεομένη ἐκ τῶν αὐτῶν ἰδεωδῶν, ὄραματιζομένη κοινῶν στόχων καὶ σκοπῶν, διατηροῦσα τὸν προσήκοντα σεβασμὸν πρὸς Αὐτὴν καὶ τὴν κρατοῦσαν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν.

Ἡ πρώτη μνεία Ἐπισκόπου Κισάμου εἶναι αὐτὴ τοῦ Εὐκίσσου, ὁ ὁποῖος παρευρέθη εἰς τὴν Σαρδικὴν Σύνοδον τὸ 343 μ.Χ., ἐνῶ εἰς μαρτυρίας τοῦ 6ου αἰ. γίνεται ἡ πρώτη ἀναφορὰ διὰ τὰς Ἐπισκοπὰς Κισάμου καὶ Κανδάνου. Οἱ Ἐπίσκοποι τους, Λέων καὶ Φωτεινός, ἔλαβον μέρος εἰς τὴν Ζ' Οἰκουμενικὴν Σύνοδον με ἐπικεφαλῆς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Κρήτης Ἠλίαν τὸν Α'. Ἡ ἔλευσις τῶν Βυζαντινῶν στρατευμάτων με τὸν Νικηφόρον Φωκᾶν τὸν 10ον αἰ., ἢ δι' ὀλίγον παρουσία τοῦ ὁσίου Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου, κυρίως ὁμως ἡ δράσις καὶ ἡ πολυσχιδῆς δραστηριότης τοῦ ὁσίου κυρ-Ἰωάννου τοῦ Ξένου ἐνέδωσαν νέαν πνοὴν εἰς τὴν Δυτικὴν Κρήτην καὶ συνέτελεσαν τὰ μάλα εἰς τὴν θρησκευτικὴν καὶ πνευματικὴν ἀφύπνισιν τοῦ Γένους, ὕστερον ἀπὸ τὴν μακρὰν περίοδον τῆς Ἀραβοκρατίας. Κατὰ τὴν σκοτεινὴν καὶ πολυχρόνιον περίοδον τῆς Ἐνετοκρατίας τὸ ἀγρυπνον ὄμμα τοῦ Πατριαρχείου μας μεριμνᾷ, ὥστε, ἔστω καὶ ὑπερορίως, νὰ χειροτονοῦνται τιτουλάριοι Ἐπίσκοποι διὰ τὰς ἐπισκοπὰς τῆς Κρήτης καὶ δὲν διστάζει νὰ ἀποστείλει τὸν Ἰωσήφ Βρυνένιον, δραστήριον θεολόγον καὶ κήρυκα τοῦ Εὐαγγελίου διὰ νὰ στηρίξη τὴν Ὀρθοδοξίαν εἰς τὴν νήσον καὶ νὰ ἀντιμετωπίσει ἐπιτυχῶς τοὺς φιλοδυτικούς θεολόγους τῆς ἐποχῆς, ἰδίως τὸν Μάξιμον Χρυσοβέργην καὶ Δημήτριον Κυδώνην.

Οἱ κατὰ τὴν παροῦσαν, μάλιστα, ἐσπέραν λαμπρῶς τιμῶμενοι ἐνενήκοντα καὶ ὀχτῶ Θεοφόροι Πατέρες μετὰ τοῦ κλεινοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ ἐρημίτου, ἐξ Ἀνατολῆς ὀρμῶμενοι καὶ διατρέχοντες ὀλόκληρον τὸν Νομὸν Χανίων, μετέφερον καὶ διέδωσαν τὸ ἀσκητικὸν φρόνημα τοῦ ἐρημιτικοῦ ἀναχωρητισμοῦ, προέβαλον τὸ πρότυπον τοῦ Ἁγίου ὡς τῆς ὑψηλοτάτης ἀποστολῆς παντός ἀνθρώπου καὶ ἐτόνωσαν τὸ φιλάγιον καὶ φιλόθεον ἦθος τῶν Κρητῶν. Ἄς μὴν φανῇ ὑπερβολὴ εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, ἡ μνεία τῆς ἐπὶ πέντε δεκαετίας δοκιμοῦ καὶ ἀκτινοβόλου ποδηγεσίας τοῦ εὐσεβοῦς πληρώματος τῶν δύο ἐπαρχιῶν μας, τῆς Κισάμου καὶ τοῦ Σελίνου, ὑπὸ τοῦ πολιοῦ Γέροντος καὶ προκατόχου μας Μητροπολίτου ἀπὸ Κισάμου καὶ Σελίνου κ. Εἰρηναίου.

Εἰς τὴν σημερινὴν ἐποχὴν, εἰς τὰς ἀπαρχὰς τῆς τρίτης χιλιετίας, ὅταν τὰ τεῖχη τῶν ἀπολυταρχικῶν κα-

θεωτώτων ἔχουν καταρρεύσει, ἡ πληθυσμιακὴ μείξις τῶν λαῶν εἶναι γεγονός ἀνεπίστρεπτον καὶ μέγεθος καθοριστικόν, ἡ ἐπιθυμία μιᾶς Εὐρώπης ἠνωμένης καὶ ἰσχυρᾶς καθίσταται ὁσημέραι πραγματικότης, ἡ τραγικότης τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου ἀξάνει ἐντὸς τοῦ καλλιεργουμένου ἐπιτηδειῶς κλίματος φόβον, ἀβεβαιότητα καὶ ἀνασφαλείας, ὅταν ἡ ἀδυναμία ἀντιμετώπισεως τῆς ἐνεστώσης οικονομικῆς κρίσεως δίδει βαρυσήμαντα διὰ τὸν ἀνθρώπινον βίον ἀποτελέσματα, ὅταν αἱ πρόοδοι τῆς ἐπιστήμης, τῆς ἱατρικῆς καὶ τῆς τεχνολογίας λύνουν προβλήματα ἀλλὰ καὶ δημιουργοῦν ἐντόνους προβληματισμούς, διαφορίας καὶ κρίσεις συνειδήσεως δεικνύοντας τὴν

ἀδυναμίαν τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου νά χειριστῆ διακριτικῶς καί ἐν συνέσει τήν εὐρύτητα τοῦ πνεύματος του, τότε ὁ ρόλος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου γίνεται ὅσο ποτέ ἄλλοτε ἀναγκαῖος καί καθοριστικός. Καί ἀποτελεῖ εὐτύχημα καίριον ὅτι εἰς τοὺς δυσκόλους καί κρισίμους αὐτοὺς χρόνους ἡ παρουσία τοῦ Σεπτοῦ Προκαθημένου Του, Ὑμῶν Θεϊότατε Πάτερ καί Δέσποτα, τυγχάνει ἐνεργός, σύντονος, ἐπικαιρός, δραστήριος, ἀκάματος, τελεσφόρος.

Τό ἀστραπόμορφον Φανάριον γνωρίζει ἐν τῆ συστολή του νά ὀμιλῆ διά τῆς σιωπῆς τήν γλῶσσαν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἐν τῷ περιορισμῷ καί τῇ ταπεινώσει του ἔχει τήν ἰκανότητα νά δημιουργῇ ἀτραπούς καί νά διαπλατύνει ὀρίζοντας, ὥστε ὁ σημερινός ἄνθρω-

πος νά δύναται νά πολιτευτῆ ἀγίως, νουνεχῶς καί σωφρόνως. Ὅταν τοῦτο καθίσταται ἀναγκαῖον, ὑψώνει τό ἀνάστημά Του καί ἀρθρώνει λόγον δίστομον καί χρυσορρόον προκειμένου νά ὑπερασπισθῆ τό δίκαιον καί τήν ἀλήθειαν. Γνωρίζει τήν θέσιν Του καί κατανοεῖ τήν περίστασιν Του. Τό βάρος ὁμως τῶν παρελθόντων αἰῶνων καί ἡ κληρονομία πού φέρει ἐπί τῶν ὤμων Του, ὁ βαρῦτιμος αὐτοκρατορικός σάκκος καί τό βασιλικόν στέμμα, ὁ ἀλουργῆς ἐπισκοπικός μανδύας πού φέρουν τά στίγματα τῶν αἱμάτων ἀγίων καί ἡρώων δέν ἀφήνουν περιθώρια σιωπῆς. Ἀκόμη κι' ἂν οἱ ἄνθρωποι σιωπήσουν, οἱ λίθοι κεκραῖονται. Ἀκόμη κι' ἂν αἱ συνθήκαι ἐπιτάσσουν, ὁ πιστός λαός τοῦ Θεοῦ καί ὁ τιμημένος ἱερός κληρὸς ἀναγνωρίζουν τήν κολυμβήθρα καί τά φωτιστικά καί σωτήρια νάματα ἐντός τῶν ὁποίων ἔχουν ἐμβαπτισθῆ. Ὁσφραίνονται τήν εὐωδίαν τοῦ Μύρου μέ τό ὁποῖον ἔλαβον τά χαρίσματα τοῦ Παναγίου Πνεύματος καί προσκυνοῦν εὐλαβικά τήν πανακήρατον δεξιάν τοῦ πεφημισμένου μυρεψοῦ.

Ἡ ἀπέραντος Κρητικῆ ὑπαιθρος, ἡ εἰκὼν τῶν εὐλογημένων ἐπαρχιῶν τῆς Κισάμου & τοῦ Σελίνου - μέχρι τήν ἀκριτικὴν Γαῦδον - ἐναλασσομένη ὑπὸ τῶν σκληροτραχήλων καί γυμνῶν βράχων, τοῦ ὄγκου τῶν Λευκῶν ὄρέων, μέχρι τῶν καταφύτων κάμπων καί τῶν πολυτίμων δασῶν, ὑπὸ τῆς ἀπεραντοσύνης τοῦ οὐρανοῦ ἕως τῆς κυριαρχίας τῆς θαλάσσης καί τοῦ κράτους τοῦ ἀέρος, ἡ πλουσιωτάτη καί ἐν πολλοῖς σπανία χλωρίς καί πανίς τῆς ἐνδοχώρας, οἱ βουνοὶ καί αἱ φάραγγαι, τά τοπία μοναδικοῦ φυσικοῦ κάλλους καί τά μνημεῖα τῆς φύσεως συναντοῦν εἰς τήν κατηξιωμένην μορφήν Σας τόν συνοδίτην καί τόν συνοδοιπόρον εἰς τόν ἀγῶνα ἐπιβιώσεως καί σωτηρίας των. Ἀναγνωρίζουν τόν πρωτοστάτην καί τόν ὑπέρμαχον διά τήν ἀφύπνισιν τῆς ἀνθρωπίνης συνειδήσεως προκειμένου νά προστατευθῆ τό φυσικόν περιβάλλον ὀλοκλήρου τοῦ Πλανήτου μας. Ἐξαγγέλουν τοὺς ἐπιτυχεῖς στόχους σας, ὥστε τό πρόβλημα τοῦ περιβάλλοντος νά θεωρῆται καί νά ἀντιμετωπίζεται ὡς κατ' ἐξοχὴν ἠθικόν πρόβλημα καί κάθε παραβίασις καί καταστροφή του ὡς ἁμαρτία, ὅπως καί εἶναι.

Θεήλατε Πρωθιεράρχα τῶν Ὁρθοδόξων Πατριαρχῶν, διά τοὺς λόγους αὐτοὺς ἡ Μητρόπολις μας, καί ἡ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τῆς Κρήτης ἐν γένει, σκιρτᾷ ἐορτίως καί πανηγυρίζει ἀσματικῶς ἔχων ἐν τῇ φιλοξένῳ ἀγκάλῃ τῆς τόν Πατριάρχην τοῦ Γένους, τόν Ἠγουμένον καί Ὁμολογητὴν τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καί ἀληθείας. Διά τοὺς λόγους αὐτοὺς ἡ διακεκριμένη θυγάτηρ ἐκλαμβάνει τήν πνευματικὴν πατρότητα τοῦ Οἰκουμενικοῦ αὐτῆς Ταγοῦ καί τοῦ πανιέρου Οἰκουμενικοῦ θεσμοῦ οὐχὶ ὡς τάσιν δουλικῆς ὑποταγῆς καί παγκοσμίου κυριαρχίας, ἀλλ' ὡς ἐξόχως ἰδιαίτεραν τιμὴν καί προνόμιον μοναδικόν, τά ὁποῖα συνυπουργοῦν εἰς τήν πραγμάτωσιν, ἐνεργοποίησιν καί ἀξιοποίησιν τοῦ ἱστορικοῦ καί θεοχάρακτου προορισμοῦ τοῦ Πανιέρου Θρόνου.

Διά τοὺς λόγους αὐτοὺς αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης, θαυμασμοῦ, εὐχαριστίας, σεβασμοῦ καί νίκης ἀφοσιώσεως κατακλύζουν τὰς καρδίας μας. Ἡ ἄκρα συγκατάβασις Σας νά εὐρεθῆτε ἐν μέσῳ ἡμῶν, νά μᾶς εὐλογήσητε καί νά δεηθῆτε ὑπὲρ ἡμῶν καταδεικνύον τό μέγεθος τῆς προνοίας, τοῦ ἐνδιαφέροντος καί τῆς ἀκαταλύτου ἀγάπης Σας. Ἐμβριμούμεθα ἀγαλλόμενοι, διότι ἀξιωνόμεθα νά ζήσωμεν γεγονότα καί ἐμπειρίας κοσμοϊστορικές, νά ἀποτυπώσωμεν ἐν τῷ ἡμέτερῳ νοῖ παραστάσεις τὰς ὁποίας πολλοὶ θά ἐπεθύμουν νά ἴδουν, νά συναναστραφῶμεν τόν Πρόεδρον τῶν Ὁρθοδόξων, τήν ἀνεξάντλητον πηγὴν τῆς σοφίας, τόν φορέαν τοῦ πολιτισμοῦ, τόν ἐγκρατῆ τῆς τιμῆς

καί τῆς συνειδήσεως τοῦ Γένους.

Ἄπαν τό ἱερόν σῶμα τῆς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης μέ προεξάρχοντα τόν τῆς εἰρήνης ἐπώνυμον - Ἀρχιεπίσκοπον Κρήτης κ. Εἰρηναῖον, τόν καί Πρόεδρον αὐτῆς - μετά τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν: Κωνσταντίας & Ἀμμοχώστου κ. Βασιλείου, ἐκ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, καί Νεαπόλεως & Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβα ἐκ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, οἱ Ἐντιμότατοι ἄρχοντες, ὁ εὐαγῆς Κλῆρος καί σύσωμον τό χριστεπώνυμον πλήρωμα τῆς Κισάμου καί τοῦ Σελίνου, Σᾶς καλωσορίζουμε καί πάλιν Παναγιώτατε, μετά τῆς θεοτιμῆτου Συνοδείας Σας εἰς τά ἴδια, καί σᾶς παρακαλοῦμεν νά δεχθῆτε εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἱστορικῆς αὐτῆς ἐπισκέψεώς Σας εἰς τήν Μητρόπολιν μας τόν Ἀρχιερατικόν αὐτόν Μανδύαν μέ τό χειροποίητον κέντημα, ὅτι «*ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἐστίν ἐν Ὑμῶν*».

***

*Προσφώνησις τοῦ Αἰδεσιμολ. Νικολάου Καπῆ, Γεν. Ἀρχιεπ. Ἐπιτρόπου,
Προϊσταμένου τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολ. Ναοῦ ἐκ μέρους τῶν ἱερέων τοῦ Ναοῦ.*

Παναγιώτατε Πάτερ καί Δέσποτα,

Ὁ Προϊστάμενος καί οἱ Ἐφημέριοι τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κισάμου βαθυσεβάστως καί ἀξιοχρέως σᾶς καλωσορίζουν εἰς τήν πόλιν τῆς Κισάμου μετά τῆς τιμίας Συνοδείας Σας, καί ἰδιαίτερος εἰς τόν περικαλλῆ αὐτόν Ναόν.

Εἰς ἔνδειξιν τῆς υἱικῆς ἀφοσιώσεώς μας εἰς τό διεθνῶς ἀνεγνωρισμένον πρόσωπόν Σας καί εἰς τόν ἀκτινοβόλον καί μαρτυρικόν θεσμόν τοῦ Ἱεροῦ τῆς Ὁρθοδοξίας Κέντρου, παρακαλοῦμεν νά δεχθῆτε τό χειροποίητον αὐτό ἀργυροῦν Ἐγκόλπιον, μέ τήν θερμῆν δέησιν, ὅπως ἡ καιομένη ὑπέρ τῆς Ἐκκλησίας καρδία Σας, νά περιχωρῆ καί πάντας ἡμᾶς ἐπιθυμοῦσα καί εὐχομένη εἰς τόν Δεσπότην Χριστόν τόν ἐγκαινισμὸν ἐν τοῖς ἐγκάτοις ἡμῶν Πνεύματος εὐθέος καί ἀγιαστικοῦ.

***

*Ὁμιλία τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου
ἐν τῷ Ἱερῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κισάμου*

Ἰερώτατε ἀδελφέ ἅγιε Κισάμου καί Σελίνου, ποιμενάρχα τῆς Ἱεράς ταύτης Μητροπόλεως, Ἰερώτατοι ἀδελφοί,

Ἐξοχώτατοι καί Ἐντιμότατοι Ἄρχοντες, Τέκνα ἐν Κυρίῳ προσφιλῆ καί περιπόθητα,

Ἀπό κέντρον ψυχῆς καί καρδίας δοξάζομεν τό ὑπερύμνητον ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ὁ Ὅποιος μᾶς ἤξιωσε νά ἔλθωμεν διά μίαν εἰσέτι φοράν εἰς τήν ἁγιοτόκον καί ἠρωτοτόκον Κρήτην καί εἰς τήν εὐάνδρον Κισάμον, κομίζοντες τήν στοργήν καί τήν εὐλογία τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σεβασμίας Μητρός καί τροφοῦ τοῦ Γένους ἡμῶν, Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῆς Ἐκκλησίας.

Καί εἶναι ἡ συγκίνησις καί ἡ χαρά ἡμῶν μεγάλη, διότι εὐρίσκομεν εἰς τήν θέσιν τοῦ ἐκδαπανηθέντος διά τήν Ἐπαρχίαν ταύτην Μητροπολίτου πρῶην Κισάμου καί Σελίνου κ. Εἰρηναῖου, ἀντάξιον διάδοχον καί συνεχιστήν τοῦ ἔργου του, τόν Ἰερώτατον Μητροπολίτην σας κ. Ἀμφιλόχιον, ἄνδρα ἱεροπρεπῆ καί ἐνάρετον, τόν ὁποῖον καί σᾶς καλοῦμεν νά ἀγαπήσετε ὅσον καί τόν μέγαν προκάτοχόν του, νά τόν ἐμπιστευθῆτε ἐν ὑπακοῇ πίστεως καί νά συνεργασθῆτε προθύμως μαζί του διά τήν περαιτέρω πνευματικὴν, ἠθικὴν καί κοινωνικὴν ἀνάπτυξιν τῆς θεοσώστου Μητροπόλεως, πρὸς δόξαν Θεοῦ καί ἐπ' ἀγαθῶ ὑμῶν τῶν ἰδίων, κλήρον δηλαδή καί λαοῦ τῶν δύο ἱστορικῶν Ἐπαρχιῶν, αἱ ὁποῖαι συνιστοῦν τήν Μητρόπολιν. Τά θεμέλια, τά ὁποῖα ἔθεσεν ὁ καί εἰς τό πολίον ἀκόμη γῆρας του «ζέων τῷ πνεύματι» Ἰερώτατος Μητροπολίτης κ. Εἰρηναῖος, εἶναι πολὺ σταθερά καί εὐλογημένα. Ἐπ' αὐτῶν ὁ διάδοχός του, τῆ συνεργασία κλήρου, μοναστικῶν ἀδελφοτήτων καί πιστοῦ λαοῦ, καλεῖται νά συνεχίσῃ κτιζῶν καί καλλωπίζων καί ἐπιστεγάζων ἀόκνως καί συστηματικῶς, πρὸς τόν καταρτισμὸν τῶν Ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομήν τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, μέχρις ὅτου φθάσετε οἱ πάντες εἰς τήν ἐνότητα τῆς πίστεως καί τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ (Ἐφεσ. 4, 12-13).

Εὐρίσκεσθε, ἀγαπητοί, ὑπὸ τήν κραταιάν σκέπην καί προστασίαν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, εἰς τόν Εὐαγ-

γελισμόν τῆς Ὁποίας εἶναι ἀφιερωμένοις ὁ Ἱερός οὗτος Μητροπολιτικός Ναός. Ἀλλ' ἔχετε καί ἄλλους, πολλούς οὐρανίους προστάτας καί πρέσβεις πρὸς Κύριον. Αὐριον μάλιστα ἐορτάζεται ἡ μνήμη τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ἐρημίτου καί τῶν σὺν αὐτῷ ἐνενήκοντα καί ὀκτώ Θεοφόρων Πατέρων. Ὅποια εὐλογία! Ἐνα σύννεφον ἀπὸ Ἁγίους σὰς σκεπάζει! Καί μαζί μέ τοὺς αὐριον ἐορτάζοντας, τῶν ὁποίων τὴν χάριν ἐπικαλοῦμεθα εἰς βοήθειαν ὄλων, ἔχετε τοὺς Νεομάρτυρας Μελχισεδέκ τὸν Ἐπίσκοπον, Ἐμμανουήλ, Γεώργιον, Ἀνεζιναν καί Μαρίαν καί εἴ τινα ἕτερον, καί, βεβαίως, τὸν πολιοῦχον σας Ἅγιον Σπυρίδωνα Τριμυθούντος, ὁ ὁποῖος εἶναι «ὁ ποταμός τῶν θαυμάτων ὁ πλημμυρέστατος!» Ἐχετε ἐπίσης, λαμπρὰν ἐπιτόπιον ἐκκλησιαστικὴν πα-

ράδοσιν καί κληρονομίαν. Ἐχετε τὸ φωτεινὸν παράδειγμα τοῦ πολιοῦ Μητροπολίτου Εἰρηναίου καί ἄλλων ἀξιῶν παλαιωτέρων Ἱεραρχῶν, οἱ ὁποῖοι σὰς ἐποίμαναν θεαρέστως, φιλοστόργως καί θυσιαστικῶς. Ἐχετε τὴν ἀμέριστον πνευματικὴν συμπαράστασιν, προστασίαν, στοργὴν καί εὐλογίαν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, τοῦ Οἴκου-μενικοῦ Πατριαρχείου, τὸ ὁποῖον, ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ Σταυροῦ του, σὰς μεταδίδει ἐλπίδα, ὑπομονήν, φῶς καί ζωὴν Χριστοῦ. Ἐχετε ὀλοκάρδιον τὴν ἀγάπην τοῦ Πατριάρχου – οὐδέποτε σὰς λησμονοῦμεν εἰς τὰς προσευχὰς μας! – καί ὀλόθυμον τὴν εὐχὴν του. Μέ τὰ μεγάλα ταῦτα ἐφόδια συνεχίσατε ἐν ἀγάπῃ πρὸς ἀλλήλους, ἐν ὁμονοίᾳ, ἐν ἀδελφικῇ ἀλληλοσυμπαραστάσει καί ἀλληλεγγύῃ, τὴν ἐν Χριστῷ πορείαν σας εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ζωῆς. Μακρὰν ἀπὸ σὰς μίση καί διχοστασίαι καί πάθη καί διαιρέσεις καί ἀντεκδικήσεις καί ὅλα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα λυποῦν καί ξανασταυρῶνουν τὸν Χριστόν καί χαροποιοῦν τὸν διάβολον. Ἀξίως τῆς κλήσεώς σας περιπατεῖτε πάντοτε, ἀφορῶντες μόνον εἰς τὴν ἀγάπην, τὴν φιλανθρωπίαν καί τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Εὐχαριστοῦμεν θερμότατα, Ἱερώτατε ἀδελφέ Μητροπολίτα Κισάμου καί Σελίνου κ. Ἀμφιλόχιε, τόσον διὰ τὴν θερμὴν ὑποδοχὴν ἡμῶν καί τῆς τιμίας Πατριαρχικῆς συνοδείας μας, ὅσον καί διὰ τοὺς εὐλαβεῖς λόγους τῆς προσφωνήσεώς σας. Μαζί μέ ὑμᾶς εὐχαριστοῦμεν καί τὸν περί ὑμᾶς Ἱερόν Κλῆρον τῆς θεοσώστου ἐπαρχίας σας διὰ τὸ ὠραῖον δῶρον τῆς ἀγάπης σας, τὸ ὁποῖον κατοπτρίζει τὴν ἀφοσίωσίν σας ὄχι μόνον εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Πατριάρχου, ἀλλὰ καί εἰς αὐτόν τοῦτον τὸν ἅγιον καί θεοκατάστατον θεσμόν τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῆς πρωτοθρόνου καί πρωτευθύνου Ἐκκλησίας, εἰς τὴν ὁποῖαν ἔχετε καί σεῖς τὸ ἀκριβὸν προνόμιον νὰ ἀνήκετε. Κύριος μνησθεῖ τῆς ἀγάπης σας! Δεχθῆτε καί σεῖς, Ἱερώτατε, ὡς Πατριαρχικὴν εὐλογίαν τὸ ἐνθύμιον τοῦτο καί εὔχεσθε πάντοτε ἐκτενῶς ὑπὲρ ἡμῶν. Νὰ ζῆτε, νὰ ἀρχιερατεύετε θεοφιλῶς εἰς ἔτη πλείστα καί ὑγιεινά, τιμώντες παντοιοτρόπως τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς Ἐκκλησίας.

«Λοιπὸν, ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτιζέσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καί ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καί εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν!» (Β' Κορ. 13, 11).

Ἐπίσκεψις εἰς τό Ἀννουσάκειον Ἰδρυμα - Θεραπευτήριον

Οἰκουμενικός Πατριάρχης εὐλόγησε τοὺς τροφίμους καὶ τό προσωπικό τοῦ Ἀννουσακείου Ἰδρύματος τῆς Μητροπόλεώς μας κατὰ τὴν ἐπίσκεψή Του στό Ἰδρυμα, τό ἑσπέρας τῆς 6^{ης} Ὀκτωβρίου. Ἐίχε τὴν εὐκαιρία νά ἐνημερωθεῖ ἐκ τοῦ προσωπικῶς γιά τό ἔργο τοῦ Ἰδρύματος ἀπό τόν Διευθυντή, Αἰδ. Πρωτ. π. Ἀντώνιο Ἀρετάκη, νά συνομιλήσει μέ τοὺς ἐργαζομένους καὶ τοὺς τροφίμους καὶ νά ξεναγηθεῖ στοὺς χώρους τοῦ Θεραπευτηρίου. Κατὰ τὴν παραμονή του στό Ἀννουσάκειο ἐξέφρασε τὴν χαρὰ καὶ εὐαρέσκειά Του γιά τό σπουδαῖο καὶ ἀξιόλογο ἔργο πού τό Ἰδρυμα ἐπιτελεῖ. Κατὰ τὴν ἀφιξή τοῦ Παναγιωτάτου στό Ἰδρυμα ἡ Ἐνορία Πύργου καὶ παιδιὰ τῶν σχολείων τῆς περιοχῆς τοῦ ἐπεφύλαξαν θερμὴ ὑποδοχή.

*Προσφώνησις τοῦ Αἰδεσιμολ. Ἀντωνίου Ἀρετάκη,
Διευθυντοῦ τοῦ Ἰδρύματος.*

Παναγιώτατε καὶ Θεοτίμητε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Μέ αἰσθήματα ἱστορικῆς συγκίνησης, βαθειᾶς θεσμικῆς τιμῆς, ὀφειλόμενου σεβασμοῦ καὶ πνευματικῆς χαρᾶς ὑποδεχόμεσθε Ἐσᾶς καὶ τὴν συνοδεία Σας στὸν εὐλογημένο καὶ ὁμορφο αὐτό τόπο, σέ τούτη τὴν γωνιά τῆς Κρήτης, τὴν Κισάμο, καὶ εἰδικότερα σέ αὐτό τό χώρο περιθαλψῆς τῶν ἀνήμπορων συνανθρώπων μας, στό Ἀννουσάκειο Ἰδρυμα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κισάμου καὶ Σελίνου.

Εὐχαριστοῦμε τό Θεό πού μᾶς ἀξιώνει αὐτῆς τῆς μεγάλης τιμῆς, νά Σᾶς ὑποδεχτοῦμε. Ἐχετε τὴν ἀμέριστη ἀγάπη τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν πασχόντων ἀδελφῶν μας, πού διαβιοῦν στό ἀσφαλές καταφύγιο τοῦ Ἰδρύματος μας καὶ ζητοῦν τὴν Πατριαρχικὴ Ἐὐλογία σας.

Ὅπως γίνεται εὐκόλα ἀντιληπτό, ὁ χώρος αὐτός προσφέρει ὑπηρεσίες ὑψηλοῦ ἐπιπέδου, σέ ἐκείνους πού ζητοῦν μέ ἀγωνία: ἀνακούφιση στὸν πόνο, γιαιρεία στήν πληγή, θεραπεία στήν ψυχὴ. Συνυπολογίζοντας, ὅτι οἱ λειτουργοὶ αὐτοῦ τοῦ χώρου εἶναι ἄνθρωποι πιστοὶ πού ὑπηρετοῦν τὸν ἀνθρώπινο πόνο κάτω ἀπὸ τὴν σκέπη τῆς Ἐκκλησίας, τότε γίνεται εὐκόλα κατανοητό ὅτι οἱ 80 περιθαλλόμενοι συνάνθρωποι μας δέχονται μία κατ' ἄμφω διακονία καὶ περιποίηση, πού, ὡς ἐπὶ τό πλεῖστον, ἀποβαίνει σωτήρια γιά τὴν ψυχὴ καί, ὡς ἕνα σημεῖο, γιά τό σῶμα τους.

Μία προσπάθεια πού ξεκίνησε πρὶν ἀπὸ 39 χρόνια ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη πρῶην Κισάμου καὶ Σελίνου κ. Εἰρηναῖο καὶ συνεχίζεται ἐπάξια ἀπὸ τὸν νῦν Σεβασμιώτατο τῶν δύο ἐπαρχιῶν μας κ. Ἀμφιλόχιο, τό Ἀννουσάκειο Ἰδρυμα ἀποτελεῖ ἕνα σύγχρονο Κέντρο Φροντίδας καὶ Περιθαλψῆς ἡλικιωμένων ἀτόμων καὶ Ἀτόμων μέ Εἰδικές Ἀνάγκες, πού ἀδυνατοῦν νά αὐτοεξυπηρετηθοῦν. Οἱ συνάνθρωποι μας αὐτοὶ θεωροῦνταν οικονομικά καὶ κοινωνικά ἀδύναμοι νά ἀνταπεξέλθουν σέ μία δύσκολη καθημερινότητα, χωρὶς τὴν ἀναγκαῖα οἰκογενειακὴ φροντίδα. Τό Ἀννουσάκειο Ἰδρυμα καλεῖται νά ἀποτελέσει τὴν νέα τους οἰκογένεια.

Παράλληλα λειτουργεῖ καὶ τό πῶς σύγχρονο πρότυπο φροντίδας, ἐκεῖνο τῆς αὐτόνομης διαβίωσης. Σέ δέκα διαμερίσματα στὸν νέο ὄροφο τοῦ ἰδρύματος μας, ἡλικιωμένα ζευγάρια ἢ ἄτομα τοῦ ἰδίου οἰκογενειακοῦ καὶ κοινωνικοῦ περιβάλλοντος, διαχειρίζονται τὴν προσωπικὴ τους ζωὴ καὶ ἀπολαμβάνουν ταυτόχρονα ὅλες τίς ὑπηρεσίες μας. Πρόκειται γιά τὴν πῶς σύγχρονη κοινωνικὴ δομὴ, πού ἀγκαλιάζει μέ σεβασμό τὸ ἄτομο προστατεύοντας τὴν ἰδιαίτερότητα τῆς προσωπικότητάς του, τὴν ἀτομικὴ ἐλευθερία του, καὶ διασφαλίζοντας ἔτσι μία ὁμαλὴ ψυχοκοινωνικὴ πορεία.

Τό Ἀννουσάκειο Ἰδρυμα ἀνταποκρινόμενο στίς συνεχῶς μεταβαλλόμενες ἀνάγκες τῆς κοινωνίας μας, δέν περιορίζεται μόνο στήν κλειστὴ δομὴ περιθαλψῆς, ἀλλὰ δραστηριοποιεῖται καὶ στὸν τομέα τῆς ἀνοιχτῆς φροντίδας. Ἐδῶ καὶ δεκατέσσερα χρόνια λειτουργοῦν δύο Προγράμματα Κατ' οἶκον Βοήθειας, στίς Ἐπαρχίες Κισάμου καὶ Σελίνου. Εἶναι μία σημαντικὴ προσφο-

ρά της Εκκλησίας πού έρχεται νά καλύψει τά κενά της Πολιτείας στόν τόπο μας καί νά στηρίξει, όσο τό δυνατό περισσότερο, εκείνους πού θέλουν νά παραμείνουν στό οίκογενειακό τους περιβάλλον. Τριακόσιες όγδόντα συνολικά οίκογένειες βρίσκουν ύποστήριξη, συμβουλευτική καθοδήγηση καί αποτελεσματική βοήθεια στην καθημερινότητά τους από τίς υπηρεσίες τών προγραμμάτων μας.

Στίς έξωτερικές δομές ανήκουν καί τά τέσσερα φυσιοθεραπευτήρια, έπανδρωμένα από σύγχρονα μηχανήματα πού λειτουργούν: στην Κίσαμο, έντός του ιδρύματος, στίς Βουκολιές, στην Κάντανο καί την Παλαιχώρα. Άπευθύνονται σέ περιοχές, όπου είναι δύσκολη ή πρόσβαση τών κατοίκων στίς υπηρεσίες ύγείας, καθώς βρίσκονται μακριά από τά μεγάλα άστικά κέντρα.

Τό 2008 ή δημιουργία της Τηλεφωνικής Γραμμής Συμπαράστασης Ήλικιωμένων προστίθεται στό πολυποίκιλο δίκτυο τών υπηρεσιών μας, γιά νά προσφέρει τό κατάλληλο συμβουλευτικό καί ύποστηρικτικό περιβάλλον σέ εκείνους πού ζούν στην λησμονιά καί δέν έχουν κανένα νά τους άκούσει.

Θεωρείται όμως πολύτιμη καί ή συνεισφορά τών έθελοντών μας, μέσα από την λειτουργία του Συνδέσμου «Φίλοι του Άννουσάκειου Ίδρύματος». Η προσφορά τους έχει ως στόχο νά στηρίξει κάθε προσπάθεια γιά συνεχή βελτίωση τών συνθηκών διαβίωσης τών άσθενών μας.

Έχοντας την πεποίθηση ότι οι φορείς ύγείας όφείλουν νά ανήκουν σέ ένα ευρύτερο γεωγραφικό πλαίσιο γιά νά μπορούν νά έκσυγχρονίζουν τόν ρόλο καί τό έργο τους, έχουν άναπτυχθεί διακρατικές συνεργασίες μέ την Νορβηγία, Σουηδία, Αυστρία, Βέλγιο, Γερμανία καί Κύπρο από τό 2000 έως καί σήμερα, μέ την προοπτική της ευρωπαϊκής διάστασης στόν τομέα της φροντίδας. Ίδιαίτερα ώφέλιμη υπήρξε γιά μās καί ή συμμετοχή μας στό συνέδριο του Οίκουμηνικού Πατριαρχείου στην Ρόδο, τόν Οκτώβριο του 2008 μέ θέμα: «Ποιμαντική Διακονία στό χώρο της Ύγείας».

Παρόμοιες αντίληψεις διαμορφώνονται καί στίς διακρατικές συνεργασίες πού έχουν άναπτυχθεί μεταξύ έκκλησιαστικών καί κοινωνικών φορέων ύγείας καί φροντίδας, σέ Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ένθυμούμεθα χαρακτηριστικά την παραμονή στό ίδρυμά μας ενός ήλικιωμένου ζευγαριού από την Κωνσταντινούπολη, πού μέ νοσταλγία συχνά μās ταξίδευε νοερά, στην υπερχλιετή πρωτεύουσα του Βυζαντινού καί Έλληνικού Πολιτισμού.

Παναγιώτατε, ή παρουσία Σας ανάμεσά μας, άποτελεί γιά μās μιά ιστορική στιγμή πού προκαλεί αισθήματα συγκίνησης, βαθείας τιμής καί πνευματικής χαράς, μās θυμίζει την ιστορική, έκκλησιαστική, έθνική καί πολιτισμική ύπόστασή μας. Προερχόμενος από έναν τόπο πόνου, μαρτυρίου, παραμένοντας σ' αυτόν μέ σθένος καί υπεράβουσα προσπάθεια καί βαστάζοντας αιμορροούσες πληγές - παλαιές καί σύγχρονες - γνωρίζετε καλά ότι μόνον όταν έχεις έμπειρία του πόνου καταλαβαίνεις τόν πονεμένο. Γι' αυτό καί θεωρούμε δεδομένο, ότι καταλαβαίνετε τους στόχους αυτού του Ίδρύματος καί αξιολογείτε μέ τά άπαραίτητα κριτήρια την προσφορά του.

Κι έμεις, ως πνευματικά τέκνα του Οίκουμηνικού Πατριαρχείου, άναγνωρίζουμε σ' αυτό την ιστορικότητα της υπερόριας άποστολής καί τό βαρύ χρέος του νά διαφυλάξει την όρθόδοξη πίστη, ως μοναδική πνευματική άλήθεια.

Σας καλωσορίζουμε στό Άννουσάκειο Θεραπευτήριο.

Ζητάμε την Πατριαρχική Εύλογία Σας καί τίς θεοπειθείς εύχές Σας στό δύσκολο έργο μας καί δεόμεθα από την καρδιά μας στόν Τριαδικό Θεό νά Σας πολυχρονεί μέ ύγεία, νά Σας στηρίξει καί νά Σας ένδυναμώνει στην βαρυσήμαντη άποστολή Σας.

***

*Όμιλία της Α.Θ.Π. του Οίκουμηνικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου
κατά την επίσκεψιν Αύτου εις τό Άννουσάκειον Θεραπευτήριον*

Τερώτατοι άγιοι Άδελφοί, Προσφιλείς Άρχοντες του τόπου, Αιδεσιμολογιώτατε Διευθυντά του Άννουσάκειου Ίδρύματος π. Αντώνιε Άρετάκη, Άγαπητοί τρόφιμοι καί προστατευόμενοι του Ίδρύματος,

Μέ πολλήν συγκίνησην εύρισκόμεθα εις τό ύποδειγματικόν Ίδρυμα προστασίας καί περιθάλψεως ήλικιωμένων καί άτομων μέ ειδικάς ανάγκες, τό όποιον υπήρξε δημιούργημα της φιλοστόργου προνοίας υπέρ του ποιμνίου του του Τερωτάτου Μητροπολίτου πρ. Κισάμου καί Σελίνου κ. Ειρηναίου καί της φιλογενούς γενναιοδωρίας του Κισαμίτου την καταγωγήν όμογενοϋς έξ Άμερικης άειμνήστου Γεωργίου Άννουσάκη.

Μᾶς καταπλήσσει εὐχαρίστως καὶ μᾶς ἐνθουσιάζει ἡ εὐρύτης τῆς καμπύλης τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ δραστηριοτήτων τοῦ Ἀνουσακείου, αἱ ὁποῖαι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ νέου Μητροπολίτου κ. Ἀμφιλοχίου, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀκαταπονήτου καὶ χαρισματικοῦ π. Ἀντωνίου, ἀνεπτύχθησαν εἰς ὑψιστον βαθμόν, εἰς τρόπον ὥστε ὄχι μόνον νὰ περιθάλπωνται εἰς τὰς συγχρόνους καὶ ὠραίας ἐγκαταστάσεις του μετὰ πολλῆς στοργῆς καὶ ἀγάπης ἑβδομηκοντα σεβάσμια πρόσωπα, νὰ παρέχωνται ὑπηρεσίαι κατ' οἶκον βοήθειαι εἰς πενταπλάσιον ἀριθμὸν οἰκογενειῶν ἀνὰ τὰς δύο Ἐπαρχίας τῆς Μητροπόλεως, νὰ προσφέρεται εἰς τοὺς περιθαλπομένους, πέραν τῆς ἱατρικῆς συνδρομῆς, καὶ πλήρης φυσιοθεραπεία, ὑδροθεραπεία, ἠλεκτροθεραπεία καὶ ἐργασιοθεραπεία, νὰ ὀργανώνωνται ὠραῖαι πολιτιστικαὶ καὶ ἐορταστικαὶ κοινωνικαὶ ἐκδηλώσεις, νὰ ὑπάρχῃ συστηματικὴ συνεργασία μὲ ἀνάλογα σπουδαῖα Ἰδρύματα τοῦ ἐξωτερικοῦ, νὰ ἐκδίδεται περιοδικὸν μὲ τὸ ἐκφραστικὸν ὄνομα «Ἀποκούμπι», ἀλλὰ καὶ ἱεραποστολικά ἀκόμη ἀποστολαὶ νὰ τολμῶνται εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀφρικῆς, εἰς τὴν Οὐγκάνταν. Δὲν εὐρισκόμεθα εἰς ἓνα σύνηθες, λοιπόν, Ἰδρυμα τοῦ εἶδους, ἀλλ' εἰς μίαν εὐλογημένην ἀγκάλην τῆς ἀγάπης τῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς μίαν κυψέλην ἱεροῦ ἔργου ἀξιοθαυμάστου. Ταῦτα πάντα μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ σεμνυνώμεθα ὡς Μήτηρ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως διὰ τὸ «καμάρι» αὐτὸ τῆς ἐκλεκτῆς ταύτης Ἐπαρχίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ συγχαίρομεν ἀπὸ κέντρον ψυχῆς τὸν ἰδρυτὴν σεβάσμιον γέροντα Μητροπολίτην κ. Εἰρηναῖον καὶ τὸν σήμερον ἀξίως συνεχίζοντα τὸ ἔργον του Πρόεδρον τοῦ Ἀνουσακείου Ἱερωτάτου Μητροπολίτην κ. Ἀμφιλόχιον, τὸν ρέκτην Διευθυντὴν αὐτοῦ π. Ἀντώνιον Ἀρετάκην καὶ πάντας τοὺς ἀξιόσους συνεργάτας των, πάντας τοὺς Εὐεργέτας τοῦ Ἰδρύματος, ἐν οἷς καὶ τὸ εὐσεβὲς ζεῦγος Βενιζέλου καὶ Ἑλένης Σκαλίδη, τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἰδρύματος καὶ τοὺς ἐθελοντὰς ποὺ τὸ πλαισιώνουν, καὶ δσους καθ' οἰονδήποτε τρόπον ἔρχονται ἀρωγοὶ αὐτοῦ. Ὅχι δὲ μόνον συγχαίρομεν, ἀλλὰ καὶ εὐλογοῦμεν ἀπὸ καρδίας καὶ τὴν Πατριαρχικὴν ἡμῶν ἐναρέσκεϊαν καὶ τὸν δίκαιον ἔπαινον ἀπονέμομεν!

Τοὺς προσφιλεῖς τροφίμους, τὰ βαθύρριζα αὐτὰ δένδρα τῆς κρητικῆς λεβεντιάς, τὰ κλωνισμένα ἀπὸ τὸ βᾶρος τῶν χρόνων ἢ κάποιαι ἀσθενεῖαι, χαιρετίζομεν μὲ ὄλην μας τὴν ἀγάπην. Σᾶς ἀγαπῶμεν πολὺ, ἀδελφοὶ καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ! Εἰσθε εἰς τὴν καρδίαν μας! Εἰσθε εἰς τὰς προσευχὰς μας! Ἐχετε τὴν εὐχὴν καὶ τὴν εὐλογίαν μας! Σᾶς ἀγαπᾷ, τὸ σπουδαιότερον, ὁ Θεός! Αὐτὸς ἐφρόντισε νὰ μὴ μείνετε μόνοι καὶ ἀβοήθητοι εἰς τίς δυσκολίας τῆς τρίτης ἡλικίας καὶ σᾶς ἐμπιστεύθηκε εἰς τὴν στοργικὴν φροντίδα τῆς Ἐκκλησίας μέσα εἰς τὸ ὠραῖον αὐτὸ Ἰδρυμα, ποῦ εἶναι ἡ ζεστὴ φωλιά σας, τὸ σπιτί σας. Νὰ Τὸν δοξάζετε, νὰ Τὸν εὐχαριστήτε, νὰ Τὸν ἐπικαλῆσθε εἰς τὰς προσευχὰς σας καὶ νὰ Τοῦ λέτε πάντα δυὸ λόγια θερμῆς προσευχῆς δι' αὐτοὺς ποῦ σᾶς φροντίζουν καὶ σᾶς περιθάλπουν, καὶ δι' ἐκείνους ποῦ ἐδημιούργησαν καὶ συντρέχουν τὸ Ἀνουσακεῖον. Καὶ νὰ ἐνθυμῆσθε ὅτι ὁ Πατριάρχης σας εἶναι πάντοτε μαζί σας, εἶναι δίπλα σας καὶ σᾶς σκέπτεται! Καὶ περιμένει καὶ ἐκεῖνος τὰς προσευχὰς σας.

Εὐχαριστοῦμεν ἤδη τὸν ἀγαπητὸν π. Ἀντώνιον διὰ τὴν ὠραίαν προσφώνησίν του καὶ διὰ τὸ εὐγενὲς δῶρον τοῦ Ἰδρύματος πρὸς τὸν Πατριάρχην. Νὰ σᾶς ἔχῃ καλὰ ὁ Θεός, Αἰδεσιμολογιώτατε, νὰ σᾶς χαρίξῃ δυνάμεις, φωτισμόν, ὑγίειαν καὶ πολλοὺς καὶ καλοὺς συνεργάτας, ὥστε ἐπὶ πολλὰ ἔτη νὰ προσφέρετε τὰς πολυτίμους ὑπηρεσίας σας εἰς τὸ εὐαγὲς Ἰδρυμα τοῦτο, παραλλήλως πρὸς τὴν εὐορκὸν διακονίαν τοῦ ἱεροῦ θυσιαστηρίου, ὑπὸ τὴν προστασίαν καὶ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Ἱερωτάτου Μητροπολίτου σας κ. Ἀμφιλοχίου. «Ποιεῖ τὰ ἔργα τῆς διακονίας σου εὐσχημα καὶ ἐπιμελῶς ὡς τῷ Χριστῷ διακονῶν», ὅπως διδάσκουν οἱ θεῖοι Πατέρες, καὶ πολὺς θὰ εἶναι ὁ μισθός σας κατὰ τὴν ὥραν τῆς δικαίας μισθαποδοσίας.

Χαίρετε, ἀγαπητοί! Ὁ Χριστὸς νὰ εἶναι μαζί σας, καὶ ἡ Παναγία μας καὶ ὅλοι οἱ Ἅγιοι νὰ σᾶς σκεπάζουν καὶ νὰ σᾶς βοηθοῦν!

Ἐγκαίνια Ἐκθεσιακῆς Χώρου - Μουσείῳ «Εἰρηναῖος Γαλανάκης»

τῆ συνέχεια καί μετά τήν ἐπίσκεψη τοῦ Παναγιωτάτου στό Ἄννουσάκειο Ἴδρυμα, μετέβη στόν προαύλιο χώρο τῶν Ἰδρυμάτων τῆς Μητροπόλεως, ὅπου καί τέλεσε τά ἐγκαίνια τοῦ Μουσείου «ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ ΓΑΛΑΝΑΚΗΣ». Τό Μουσεῖο στεγάζεται στόν ἰσόγειο χώρο τοῦ Οἰκοτροφείου Θελέων τῆς Μητροπόλεως καί, ὡς ἐλάχιστη ἔνδειξη σεβασμοῦ καί εὐγνωμοσύνης πρός τό πρόσωπο, τό ἔργο καί τήν πολυετή διακονία τοῦ πολυσέβαστου Γέροντος Μητροπολίτου ἀπό Κισάμου καί Σελίνου Εἰρηναίου, παραχωρήθηκε ἀπό τήν Μητρόπολη ἡ χρήση τοῦ χώρου στό Σωματεῖο «Προβολῆς τοῦ ἔργου Μητροπολίτη Εἰρηναίου Γαλανάκη» γιά τήν στέγαση τοῦ Μουσείου. Τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη προσφώνησε ὁ Πρόεδρος τοῦ Σωματείου κ. Κυριτσάκης Δημήτριος, καί ἀντιφώνησε ὁ Παναγιώτατος. Ἀκολούθησε ξενάγηση στούς χώρους τοῦ Μουσείου.

*Ὁμιλία τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου
κατά τήν τελετήν ἐγκαίνιων - ἀγιασμοῦ τοῦ εἰς τόν Σεβ. Μητροπολίτην
πρώην Κισάμου & Σελίνου κ. Εἰρηναῖον
ἀφιερωμένον ἐκθεσιακοῦ χώρου.*

Ἰερώτατοι ἀδελφοί, Ἐξοχώτατοι Ἄρχοντες, Ἐκλεκτή ὁμήγουρις,

Τοῦ Θεοῦ ἐντελλομένου: «τίμα τόν πατέρα σου» καί τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου συμβουλευόντος: «μη-

μονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τόν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὧν ἀναθεωροῦντες τήν ἐκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμῆσθε τήν πίστιν» (Εβρ. 13, 7), πάνυ ἀξιεπαίνως πράττει τό Ἴδρυμα «Εἰρηναῖος Γαλανάκης» ἀφιερῶν εἰς τόν σεπτόν Μητροπολίτην πρώην Κισάμου καί Σελίνου κύριον Εἰρηναῖον τόν ἀπόψε ἐγκαίνιαζόμενον ἐκθεσιακόν χώρο, εἰς τόν ὁποῖον θά ἐκτίθεται τιμητικῶς καί θά προβάλλεται πρός μίμησιν τό πλούσιον θρησκευτικόν, κοινωνικόν καί πολιτιστικόν ἔργον τοῦ ἱεροῦ ἀνδρός, ὁ ὁποῖος ἐπί μακράν σειράν ἐτῶν ἐκλείσει τόν θρόνον τῆς τοπικῆς Μητροπόλεως, οὐ μήν ἀλλά καί ἐκεῖνον τῆς θεοσώστου Μητροπόλεως Γερμανίας.

Ὁ Μητροπολίτης Εἰρηναῖος, τόν ὁποῖον ὁ Θεός ἐξακολουθεῖ νά μᾶς τόν χαρίζῃ εἰς βαθύτατον καί τί-

μιον γῆρας, ἀπό τῆς ἐποχῆς ἤδη τῆς Γερμανοϊταλικῆς Κατοχῆς ἔδειξεν ὅτι εἶχεν ἀνάστημα πνευματικόν καί ἠθικόν ὑπερβαῖνον τά συνήθη μέτρα. Χειροτονηθεῖς δέ εἰς Ἐπίσκοπον Κισάμου καί Σελίνου ὑπῆρξεν ἀμέσως πρωτοεργός πλειάδος φιλογενῶν καί θεαρέστων ἔργων, διά τῶν ὁποίων ὁ ἀνθρώπινος πόνος ἀνεκουφίσθη, ἡ τραχύτης τῶν συνθηκῶν διαβίωσης τοῦ ἀξιονομάστου ποιμνίου τῶν δύο Ἐπαρχιῶν τῆς Ἐπισκοπῆς του (μετά ταῦτα Μητροπόλεως) ἐλειάνθη, τό ἠθικόν τοῦ λαοῦ ἀνεπτερώθη, ἡ συγκοινωνιακή σύνδεσις τῆς Κρήτης μέ τόν κυρίως κορμόν τῆς Ἑλλάδος καί τās Ἀθήνας ἔλαβε, διά τῆς ΑΝΕΚ, σύγχρονον καί ἀσφαλῆ μορφήν, τά πάντα ἐνταῦθα ἐσφραγίσθησαν μέ τήν σφραγίδα τῆς θερμουργοῦ πνοῆς του, τοῦ ἐνθέου ζήλου του καί τῆς ἀκαταπονήτου ὑπέρ τῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου ἐργατικότητός του. Ὁ λόγος του, καί ὁ ἀπ' ἄμβωνος, καί ὁ κατ' ἰδίαν, πάντοτε χαρίεις καί ἄλατι ἠρτυμένος, τά δέ γραπτά του, εἴτε βιβλία εἴτε ἄλλα δημοσιεύματα, διακρίνονται ἐπί πλουσίῳ λογοτεχνικῷ χαρίσματι καί λυρική ἐμπνεύσει. Βραχέως εἰπεῖν, ἡ ὄλη ἐπισκοπική του πορεία ὑπῆρξε φωτεινή καί ἀξιωματική. Τούτου ἔνεκεν καί ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία τόν ἐτίμησε μέγαν, προαγαγοῦσα αὐτόν εἰς Μητροπολίτην τῆς πολυπληθοῦς Μητροπόλεως Γερμανίας, εἰς τήν ὁποίαν, ἐπί μίαν δεκαετίαν εἰργάσθη θεοφιλέστατα, ἀνύψωσε τό κύρος τοῦ ἑλληνορθοδόξου ὀνόματος, ἔσκυψε φιλοστόργως

ἐπάνω εἰς τὰ πολλά προβλήματα τῶν μεταναστῶν καὶ κατώρθωσε νὰ κλείσῃ τὴν ἐποχὴν τῶν «γκάσταρμπάιτερς», ἀναδείξας τοὺς ἑλληνορθοδόξους μετανάστας τῆς χώρας ἀξιοσεβάστους καὶ ὑπολογισίμους πολίτας τῆς Γερμανικῆς Ὅμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας. Τοῦτο ὑπῆρξεν ἴσως τὸ μέγιστον τῶν ἐπιτευγμάτων του. Βεβαίως ἡ νοσταλγία τὸν ἐνίκησε τελικῶς καὶ ἡ ἐπιθυμία του νὰ τερματίσῃ τὸν βίον του ἐν μέσῳ τοῦ προσφιλοῦς του Κισαμοσελινιώτικου τέως ποιμνίου του τὸν ἔφερεν ὀπίσω εἰς τὴν εὐάνδρον Μεγαλόνησον, ὅπου ἐσυνέχισεν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν τὸ πολυσχιδὲς ἔργον του ὑπὲρ τοῦ ἐνταῦθα πιστοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ.

Αἱ τελευταῖαι δεκαεταὶα τῆς ἐνταῦθα ποιμαντορίας του, μέχρι καὶ τῆς οἰκειοθελοῦς, λόγῳ γήρατος καὶ

κάμψεως τῶν δυνάμεών του, παραιτήσεως ἐκ τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας, δέν ὑπῆρξαν ἡσσοнос καρποφορίας τῶν πρώτων: Ὁ πρεσβύτες Ἱεράρχης κατέστη ὄντως «ἐλαία κατάκαρπος» ἐν τῷ ἀγρῷ τῆς Ἐκκλησίας, ἐφ' ᾧ καὶ πολλὴν δοξολογίαν ἀναπέμπομεν εἰς τὸν Ἀρχιποίμενα Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

Ἐγκαινιάζοντες, ὄθεν, τὸν ἐκθεσιακὸν χώρον, εὐχαριστοῦμεν τὸν Ἐλλογιμώτατον κ. Δημήτριον Κυριτσάκη, Ἀντιπρόεδρον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπὶ τιμῇ καὶ Πρόεδρον τοῦ Σωματείου «Ἐνωσις Προβολῆς τοῦ Ἔργου τοῦ ἀπὸ Κισάμου καὶ Σελίνου Μητροπολίτου Εἰρηναίου», διὰ τὴν ὡραίαν προσφώνησίν του, συγχαίροντες διὰ τὴν πρὸς τὸν τιμώμενον πολίον Ἱεράρχην υἱικὴν ἀγάπην του καὶ σεβασμόν. Ταυτοχρόνως συγχαίρομεν καὶ τὸν ἀξιόνατον διάδοχον τοῦ κ. Εἰρηναίου Ἱερώτατον Μητροπολίτην Κισάμου καὶ Σελίνου κ. Ἀμφιλόχιον διὰ τὴν συμβολὴν του εἰς τὴν παροῦσαν τιμητικὴν τοῦ προκατόχου του ἐκδήλωσιν καὶ εὐχόμεθα εἰς αὐτόν ὅπως, συνεχίζων ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ κ. Εἰρηναίου κατατεθέντων θεμελίων, περισσεύῃ μᾶλλον εἰς πᾶν θεάρεστον, κοινωφελές, φιλογενές καὶ ἅγιον ἔργον. Τῷ δὲ Ἱερωτάτῳ κυρίῳ Εἰρηναίῳ εὐχόμεθα ἐν εὐλογίαις τὴν πρὸς τὸν στεφοδότην Κύριον πορείαν ὅταν ἔλθῃ (καὶ εὐχόμεθα νὰ καθυστερήσῃ πολὺ ἀκόμη), ἡ ὥρα.

Μεταφέροντες εἰς ὅλους τὴν στοργὴν καὶ ἀγάπην τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρικῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, ἀπονέμομεν ὑμῖν ὀλόθυμον τὴν πατρικὴν ἡμῶν εὐχὴν καὶ Πατριαρχικὴν εὐλογίαν. Ἐρρωσθε ἐν Κυρίῳ, ἀδελφοὶ καὶ τέκνα προσφιλέστατα!

Δείπνον πρὸς τιμὴν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τῆς Οἰκουμενικῆς Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου

Η Μητρόπολις μας καὶ ὁ Δήμος Βουκολιῶν τὸ βράδυ τῆς 6^{ης} Ὀκτωβρίου παρέθεσαν δείπνον εἰς τὸ κέντρον «Κτήμα Νερατζιά» πρὸς τιμὴν τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, κατὰ τὸ ὅποιον ἡ Μητρόπολις διὰ χειρῶν τοῦ ὑψηλοῦ φιλοξενουμένου ἀπένευμε τιμητικές διακρίσεις σὲ κληρικούς καὶ λαϊκούς τῆς Περιφέρειας τῆς. Μεταξύ τῶν τιμωμένων ἦταν καὶ δύο ὑπερπολύτεκες μητέρες, ἡ κ. Παρτσαλάκη Μαρία ἀπὸ τὴν Ἐπαρχία Κισάμου καὶ ἡ κ. Δασκαλάκη Εἰρήνη, ἀπὸ τὴν Ἐπαρχία Σελίνου.

*Προσφώνησις τοῦ Δημάρχου Βουκολιῶν
κ. Νικολάου Μπομπολάκη κατὰ τὸ προσφερόμενον δείπνον*

Παναγιώτατε,

Σὰς καλωσορίζουμε στὴν Δῆμο Βουκολιῶν μὲ μεγάλη χαρὰ καὶ σεβασμό. Ἡ ἐπίσκεψή σας σήμερα ἐδῶ προσφέρει σὲ ὅλους δύναμη καὶ αισιοδοξία. Δὲν εἰστε ἀπλὰ ὁ θρησκευτικὸς ἡγέτης ὅλων τῶν ὀρθοδόξων, εἰστε ἐκεῖνος πού μὲ ἀγάπη καὶ σύνεση διοικεῖτε καὶ καθοδηγεῖτε τὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Νοιάζεστε γιὰ τὴν ποιότητα ζωῆς, γιὰ τὸ ὕψος καὶ τὸ ἦθος πού τὴν περιβάλλει. Ἀγωνίζεστε γιὰ τὴν ἐπικράτηση τῆς εἰρήνης τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν λαῶν, γιὰ τὴν καλαισθησία, τὴν εὐγένεια, τὴν ἀνοχή, τὴν φιλανθρωπία, τὴν ταπεινότητα.

Εἰστε ὁ πνευματικὸς ἡγέτης μὲ τὴ διεθνή ἀκτινοβολία, ὁ ὁποῖος μὲ τίς παρεμβάσεις καὶ τὴ δράση του σὲ θέματα ἀνθρωπιστικῆς ἀλληλεγγύης, προώθησης τῆς διεθνούς συνεργασίας καὶ οἰκολογίας σὰς καθιστοῦν προσωπικότητα ἀποδεκτὴ ἀπὸ ὅλους, ἀνεξαρτήτως θρησκευτικῶν πεποιθήσεων.

Ἔχει ξεχωριστὴ σημασία γιὰ μᾶς ἡ παρουσία σας σήμερα ἐδῶ στὸ Δῆμο μας.

Ὁ Δῆμος μας περιλαμβάνει ἓνα γοργὰ ἀναπτυσσόμενο πεδινὸ παραθαλάσσιο τμήμα, ὅμως κατὰ κύριο λόγο εἶναι ἓνας ἀγροτικὸς ὄρεινός καὶ ἡμιορεινὸς Δῆμος.

Κάθε περιοχὴ τοῦ Δήμου Βουκολιῶν, ἔχει ἰδιαίτερες ἀνάγκες πού ὀφείλουμε νὰ ικανοποιήσουμε μὲ τὸν καλύτερο δυνατὸ τρόπο.

Ἔτσι, στὸ γοργὰ ἀναπτυσσόμενο τμήμα τοῦ Δήμου καλοῦμαστε νὰ ἀντιμετωπίσουμε μιὰ μεγάλη αὐξησὴ πληθυσμοῦ σχεδιάζοντας καὶ ὑλοποιώντας ἀπαραίτητες ὑποδομές, μὲ τὸ βλέμμα μας στραμμένο πρὸς τὸ μέλλον.

Ταυτόχρονα τὸ ἀγροτικὸ κομμάτι τοῦ Δήμου μας πάσχει ἀπὸ ἐρήμωση. Ὁ πληθυσμὸς τῶν ὄρεινῶν ἀγροτικῶν περιοχῶν εἶναι γηραιός καὶ συνεχῶς μειούμενος, καθὼς οἱ νέοι δὲν ἔχουν τὰ κίνητρα νὰ παραμείνουν στὸν τόπο μας.

Ἡ ἀξιοποίηση τῆς κύριας πηγῆς πλούτου, τῆς γῆς, γίνεται μὲ ἀναποτελεσματικὸ τρόπο καὶ δὲν ἐξασφαλίζει ἰκανὸ εἰσόδημα. Ἐπίσης ὑπάρχει σαφὴς ὑστέρηση ὑποδομῶν ἰκανῶν νὰ συγκρατήσουν τὸν πληθυσμὸν στὰ χωριά, ὑποδομές πού συχνὰ βρίσκονται στὴν ἀρμοδιότητα τῆς εὐρύτερης Πολιτείας.

Μέσα σὲ ἓνα περιβάλλον ὅπου ἡ παγκοσμιοποίηση δημιουργεῖ νέα δεδομένα, γίνεται κατανοητὴ ἡ σημασία τῆς στήριξης πού πρέπει νὰ προσφέρει ἡ Τοπικὴ Αὐτοδιοίκηση στὴν ἐνδοχώρα πού ἀποτελεσε καὶ ἀποτελεῖ θεματοφύλακα τῆς ταυτότητάς μας. Στήριξη πού εἶναι ἀποτελεσματικότερη ὅταν γίνεται σὲ συνεργασία μὲ ὅλους τοὺς τοπικοὺς φορεῖς καὶ τὴν Ἐκκλησία.

Ἐδῶ ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ πὼς ἡ Ἱερά Μητρόπολις Κισάμου καὶ Σελίνου, πάντα στέκεται ἀρωγὸς στίς προσπάθειες μας, τόσο ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀπελθό-

ντα Μητροπολίτη Ειρηναίου Γαλανάκη, όσο και επί των ημερών του άξιου συνεχιστή του Μητροπολίτη Αμφιλοχίου.

Τό έργο μας είναι δύσκολο, όμως τό αντιμετώπιζουμε ως πρόκληση.

Τό δράμά μας για τόν τόπο είναι ένα: Νά επιτύχουμε μιά βιώσιμη, ήπια ανάπτυξη στην περιοχή μέ σεβασμό στό περιβάλλον και έν τέλει, στόν ίδιο τόν Άνθρωπο. Βεβαίως άντλούμε δύναμη από τά διδάγματα και τή δράση Σας, ή όποία όπως προανέφερα έχει ξεπεράσει τά όρια του ρόλου σας ως θρησκευτικού ήγέτη τής Όρθοδοξίας και είναι διεθνώς σεβαστή και αναγνωρισμένη. Σέ αυτή τήν προσπάθεια οί νουθεσίες και ή πνευματική σας καθοδήγηση μάς είναι απαραίτητες.

Σας εύχαριστούμε για τήν ιδιαίτερη τιμή νά έπισκεφτείτε τήν περιοχή μας.

Παρακαλούμε νά δεχθείτε αυτό τό συμβολικό δώρο ως ένθύμιο τής έπίσκεψής σας. Ένα στεφάνι από κλαδί έλιάς, του δέντρου αυτού πού αποτελεί κομμάτι του πολιτισμού μας και είναι άρρηκτα συνδεδεμένο μέ τή ζωή του τόπου μας. Επίσης σας προσφέρουμε ένα καλάθι μέ τοπικά παραδοσιακά προϊόντα προερχόμενα από τό γυναικείο συνεταιρισμό Παλαιών Ρουμάτων, «Η Άρχόντισσα».

***

Πρόποσις του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κισάμου & Σελίνου κ. Αμφιλοχίου

Πανσέβαστε Πάτερ & Δέσποτα,

Οί άρχαίοι Μεγαρείς μέ τόν Γενάρχη τους Βυζαντα, ακολουθώντας έναν χρησμό του Μαντείου των Δελφών, πού τους άποκαλούσε τυφλούς έπειδή είχαν χτίσει τόν 7ο π.Χ. αί. τή Χαλκηδόνα στην Άσιατική πλευρά του Βοσπόρου, παραβλέποντας τήν περιοχή πού βρισκόταν άκριβώς άπέναντί τους, έγιναν οί άποικιστές του λεγομένου Βυζαντίου. Έρμηνεύοντας κατ' αυτόν τόν τρόπο τόν χρησμό ό Βύζας κατενόησε τήν προνομιακή θέση πού έκτεινόταν μπροστά του, στην Εύρωπαϊκή άκτή του Βοσπόρου, τήν φυσική όχείρωση τής περιοχής, τή στρατηγική θέση της, και τά συμφέροντα πού εξασφάλιζε για τήν διεξαγωγή του έμπορίου και τήν άλεια.

Και από τήν έποχή εκείνη μέχρι και σήμερα, είναι φανερό, Σεπτέ Πρωθιεράρχα τής Άγιωτάτης Αρχιεπισκοπής Κωνσταντινουπόλεως, ότι κανείς δέν στάθηκε τυφλός για νά μήν βλέπει και νά μήν άναγνωρίζει τό μεγαλείο τής θέσεως αυτής, τήν γεωπολιτική της σημασία, τά προνόμια πού διασφαλίζει στους ισχυρούς τής Γής, τίς δυνατότητες πού προσδίδει για δύναμη και κυριαρχία μεταξύ των δύο ήπειρων, τής Άσίας και τής Εύρώπης. Η άναγνώρισις αυτή ήταν και ή αίτία πού πολλοί μνηστήρες έπεθύμησαν νά καταλάβουν άνά τους αιώνες τήν έπτάλοφον Πόλη.

Έμεις όμως, ως Όρθόδοξοι Κρήτες, θεωρούμε τυφλόν όποιον δέν μπορεί νά άντιληφθεί τό μέγεθος πού άνδρώθηκε, έμεγαλούρησε, γιγαντώθηκε και έδράζεται εκεί, εις τήν Μεγαλόπολη, 1600 περίπου χρόνια τώρα.

Η Κωνσταντινούπολις, στη μακραίωνη ιστορία της, ύπηρεξε ή πρωτεύουσα τριών αυτοκρατοριών μέ συνέπεια τήν άνάδειξη και τή γεφύρωση των τριών πολιτισμών σε μιά σύμμεικτη σήμερα παρουσία. Οί αυτοκρα-

τορίες παρήλθαν, οί θεσμοί εξέπεσαν, οί πολιτισμοί έμειχθησαν. Αυτό πού έμεινε και παραμένει άλώβητο και άτόφιο από τή φθορά και τό χρόνο είναι ό θεσμός του Οίκουμενικού Πατριαρχείου, ή Πρωτόθρονος Έκκλησία τής Κωνσταντινουπόλεως, τό Έρόν τής Όρθοδοξίας Κέντρον, ό όμφάλιος λώρος πού δίνει ζωή και πνοή, ως άλλη μήτρα, εις τά πιστά τής Μιάς, Άγίας, Καθολικής και Άποστολικής Έκκλησίας τέκνα.

Γ' αυτό και ό Οίκουμενικός Πατριάρχης καθίσταται Γενάρχη, αλλά και Γενήτωρ. Γενάρχη του άγιου έθνους, του βασιλείου ιερατεύματος, του πριουσιού λαού του Χριστού. Γενήτωρ όμως και άνακαινιστής τής συνειδήσεως του Γένους, όλων εκείνων

των πνευματικῶν δυνάμεων πού χρειάζεται ένα ἔθνος γιά νά ζήσει, νά δημιουργήσει, νά μεγαλουργήσει, νά μήν φοβάται τό θάνατο, τά βάσανα, τίς δυσκολίες ἀλλά νά ἰσχυροποιεῖται ἀπό αὐτά, νά ξαναζωντανεῖ μέσα ἀπό τίς στάχτες καί τά ἔρειπά του. Κι ἀκόμη παραπάνω, τό Οἰκουμενικό μας Πατριαρχεῖο, μακριά ἀπό κάθε σκέψη παγκοσμίου κυριαρχίας, ἔχει χαρακτήρα ὑπερεθνικό. Ἀποτελεῖ τό Κέντρο τῆς Οἰκουμενικῆς Ἐνότητος καί συνεργασίας τῶν τοπικῶν Ἀυτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, προκειμένου ὁ σύγχρονος κόσμος καί ὁ ἄνθρωπος νά σταματήσει τήν καταστροφική πορεία του, τήν ἀλλοτρίωσή του ἀπό τίς αἰώνιες ἠθικές ἀξίες καί τά ἰδανικά, τήν λήθη του ἀπό Αὐτόν πού μοναδικά καί πραγματικά εἶναι ἡ Ἀλήθεια καί τό Φῶς.

Αὐτή ἡ προβολή τῆς μόνης Ἀληθείας, ἡ γνώσις τῆς καί ἡ πρόσληψις τῆς ἀπό τόν ἄνθρωπο ἀνά τούς αἰῶνες, ἡ διατύπωσις καί ἡ περιχαράκωσις τῆς ἀπό τό μή ἀληθές ἢ ἀπό ὅ,τι θέλει νά παρουσιάζεται καί νά διεκδικεῖ τόν τίτλο τοῦ ἀληθινοῦ ἀποτελεῖ τήν πρωταρχική μέριμνα τῆς Μητροπόλεως τῆς Ὁρθοδοξίας. Μέσα εἰς τό ἱστορικό γίνεσθαι ἢ διαδρομή τῆς Μητρός, Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας ὑπῆρξε καί ἐξακολουθεῖ νά εἶναι, ὅπως εὐστοχα παρετήρησε ὁ μακαριστός Γέροντάς Σας, ἀοίδιμος Μητροπολίτης Γέρων Χαλκηδόνας κυρός Μελιτών, τόν Ἀπρίλιο τοῦ 1967 εἰς τόν Καθεδρικό Ναό τοῦ Ἁγ. Μηνά εἰς Ἡράκλειον, ἐξακολουθεῖ, λέγω, νά εἶναι «ἕνας πραγματικός Ἀκάθιστος Ὑμνος, ἕνα ὕμνος ὀρθός, πού κρατᾷ τήν εὐσέβειαν τῆς πίστεώς μας καί τήν ἀξιοπρέπειαν καί τήν τιμήν τοῦ Γένους μας». Καί συνεχίζοντας, ὀλίγον παρακάτω ὁ ἴδιος λέγει, ὅτι «χαρακτηριστικόν γνώρισμα τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως ἐστάθη καί εἶναι νά εὐαγγελίζεται εἰς τούς ἄλλους χαράν μεγάλην καί ἀνάστασιν καί ἐλευθερίαν καί λόγον, νά κρατῆ δέ δι' ἑαυτήν τό μοναδικόν προνόμιον τοῦ μεγαλείου τοῦ σταυροῦ καί τῆς σιωπῆς, τῆς Παναγίας τό προνόμιον».

Παναγιώτατε, ἐκλεκτοί συνδαιτυμόνες!

Μόνον ὅταν κάποιος μυωπάει ἢ ἐθελοτυφλεῖ δέν μπορεῖ νά ἀντιληφθεῖ τήν ὑψηλοτάτη κορυφή εἰς τήν ὁποία εὐρίσκεται τό Φανάριον ἀκτινοβολώντας καί περιστράπτοντας τίς αἰώνιες ἀλήθειες τοῦ Κυριακοῦ Λόγου, αὐτό πού κράτησε τήν ἀνθρωπότητα ζωντανή στό πέρασμα τοῦ χρόνου, αὐτό πού χρειάζεται ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος ἐμπρός εἰς τό σταυροδρόμι τῶν πολιτισμῶν στό ὁποῖο εὐρίσκεται σήμερα, γιά νά μήν συγχωνευτεῖ ἀπό τήν συνάντησιν αὐτή, ἀλλά νά διατηρήσει τή γνησιότητα τῆς ταυτότητός του, τόν ἔλεγχο τῆς συνειδήσεώς του τήν πατροπαράδοτη πίστη καί εὐσέβειά του. Νά τά διατηρήσει ἀλλά καί νά τά κάνει γνωστά στούς γύρω του.

Ἡ παρουσία καί ἡ κοινωγία τοῦ Τιμίου Προσώπου Σας, καθῶς καί τῆς ἐξεχούσης συνοδείας Σας, πάνσοφε Οἰακοστρόφε τοῦ σκάφους τῆς Ἐκκλησίας, ἐξεγείρει πλῆθος πηγαίων συναισθημάτων, σκέψεων, ὀρμημάτων, ἀναμνήσεων, πού δύσκολα μποροῦν νά κρατηθοῦν τοῦ ἔρκους τῶν ὀδόντων, καθῶς λέγει καί ὁ Ὅμηρος. Ταπεινή δέησις μας καί προσευχή μας πρὸς τόν Πανοικτίρμονα Κύριο νά Σᾶς στηρίξει γιά νά στηρίζετε, νά Σᾶς διακρατεῖ πέραν κάθε κακοῦ, γιά νά μήν εἰσερχόμεθα καί ἐμεῖς εἰς πειρασμόν, νά Σᾶς μακροημερεύει καί πολυχρονεῖ γιά νά ἔχουμε καί ἐμεῖς χρόνον ζωῆς καί σωτηρίας.

Τήν ἐπίσημη αὐτή ὥρα, θά θεωροῦνταν παράλειψη, ἐάν δέν ἐξέφραζα τίς ἀπό καρδίας εὐχαριστίες μου πρὸς ὄλους ὄσους πρόθυμα ἀνταπεκρίθησαν εἰς τό ἀποψινὸ κάλεσμα, ἀλλά καί ὄλους ὄσους συνεργάστηκαν ἐδώ καί ἀρκετόν καιρό γιά τήν πραγμάτωσιν τῆς διήμερου ἐπισήμου ἐπισκέψεώς Σας εἰς τόν τόπο μας. Κατ' ἀρχήν τήν Περιφέρεια Κρήτης στό ἐκλεκτό πρόσωπο τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς, κ. Σεραφεῖμ Τσόκα, ὄχι μόνον γιά τήν προσφορά τοῦ γεύματος τῆς 11ης ἐνεστῶτος μηνός εἰς τήν Ὀλομέλειαν τῆς Ἐπιτροπῆς Πίσις καί Τάξις τοῦ Π.Σ.Ε., ἀλλά καί γιατί μέ μεγάλη προθυμία συνεργάστηκε διά τήν ἀπρόσκοπτη τελεσφορία τοῦ ὄλου προγράμματος. Τόν Ἐντιμότατο Νομάρχη Χανίων κ. Γρηγόριο Ἀρχοντάκη γιά τήν ὀλόθυμη συνοδοιπορία του, τούς τιμηθέντες ὑπὸ τῆς εὐλογητῆς παρουσίας Σας Δήμους Κισάμου καί Κολυμβαρίου, τόν Δήμο Βουκολιῶν γιά τή συμμετοχή του στό ἀποψινὸ δείπνο, τούς φιλότιμους Ἱερεῖς τῆς Μητροπόλεώς μας πού μέ ἀγωνία καί δέος ἐπροσδοκοῦσαν τήν ἀφίξή Σας καί τόν ἀσπασμό τῆς τιμίας δεξιᾶς Σας, ὡς καί τούς Συλλόγους Γυναικῶν γιά τήν προθυμία μέ τήν ὁποία συνέδραμαν τήν ὄλην προσπάθεια καί τήν πολῦτιμη ἀρωγή τους.

Ἐπιτρέψτε μου, Παναγιώτατε, νά σηκώσω τό κύπελο αὐτό γιά νά Σᾶς καλωσορίσω καί πάλι στίς δικές Σας ἐπαρχίες τῆς Κισάμου καί τοῦ Σελίνου καί νά Σᾶς παρακαλέσω ἐξ ὀνόματος ὄλων, ἀρχόντων, κλήρου καί λαοῦ νά μήν μᾶς ξενάτε στίς διάπυρες πρὸς Κύριον δεήσεις Σας, καί ὅπως ἔλεγε χαριτολογώντας καί ὁ πολίος Μητροπολίτης ἀπό Κισάμου καί Σελίνου Γέροντας Εἰρηναῖος: «Εἵμαστε στή Δύση, μήν μᾶς ἀφήσετε νά δύσομε».

Εἰς ἀνάμνησιν τῆς εὐλογητῆς παρουσίας Σας ἀνάμεσά μας, παρακαλῶ νά δεχθεῖτε, Παναγιώτατε καί Θεοτάτε Πάτερ, αὐτήν τήν γεωγραφική ἀπεικόνισιν τῆς Μητροπολιτικῆς μας περιφέρειας μέ τά σεμνεῖα καί προσκυνήματα πού ἰδιαίτερα τιμῶνται ἀπό τόν φιλόθεο λαό μας, καί ἕναν χειροποίητο ἀσημένιο δίσκο πού φέρει ἀνάγλυφον παράστασιν τοῦ ἀρχαιοτέρου παλαιοχριστινικοῦ ναοῦ τῆς Κρήτης, σέ ρυθμό Ροτόντα, εὐρισκομένου εἰς τήν θέσιν «Ἐπισκοπή» Κισάμου, ἐν μέσῳ τοῦ ἐνδόξου Ἱερομάρτυρος Μελχισεδέκ, Ἐπισκόπου Κισάμου, καί τῆς Ὑμετέρας Θεοφρουρήτου Παναγιότητος.

***

Ἱερώτατοι ἀδελφοί, Ἐντιμότατε κ. Δήμαρχε Βουκολιῶν, Ἀγαπητοί συνδαιτυμόνες,

Μετά ἀπό ἕν ὄντως βεβαρυμένον ἡμερήσιον πρόγραμμα, ἔχομεν ἤδη τήν εὐκαιρίαν μιᾶς ἀναψυχῆς εἰς τὰ πλαίσια τοῦ δείπνου τούτου. Μᾶς ξεκουράζει ἡ παρουσία σας. Ἡ παρουσία ἀδελφῶν προσφιλῶν καί τέκνων ἠγαπημένων. Τό φαγητόν εἶναι τό δευτερεύον. Ἡ προσωπική ἐπικοινωνία, ἢ μᾶλλον κοινωνία, εἶναι τό πρῶτον. Ὁ ἄνθρωπος λέγεται, καί πρέπει νά εἶναι, πρόσωπον. Τοῦτο δείχνει μίαν πορείαν, μίαν κίνησιν: πρὸς ὄψιν, δηλαδή πρὸς τήν μορφήν τοῦ ἄλλου. Πορείαν καί κίνησιν, ἢ ὁποία καταλήγει εἰς συνάντησιν καί κοινωνίαν. Τό ἄτομον εἶναι κάτι ἄλλο. Κλειστόν εἰς τήν αὐτάρκειάν του καί εἰς τήν δυστυχίαν τῆς μοναξιάς του. Ἡμεῖς ἐπορεύθημεν καί ἤλθομεν πρὸς ὑμᾶς, καί σεῖς ἤλθετε πρὸς ὑπάντησίν μας, καί ἰδοὺ βλέπομεν ἀλλήλους κατ' ὄψιν, καί ἀναγνωρίζομεν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀλλήλων τήν ἀγάπην, ἢ ὁποία εἶναι ἡ πρώτη καί βασικώτερα ἐντολή τοῦ Θεοῦ. Δι' αὐτό εἶπομεν ὅτι ἀναψυχόμεθα καί ξεκουραζόμεθα - ἀναπαυόμεθα. Διὰ τοῦτο εὐχαριστοῦμεν τόσον τόν Ἱερώτατον Μητροπολίτην Κισάμου καί Σελίνου κ. Ἀμφιλόχιον, ὅσον καί τόν Ἱερώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Κρήτης κ. Εἰρηναῖον καί τοὺς λοιποὺς Ἱερωτάτους ἀδελφούς, ἐξ ἴσου δέ καί τόν Ἐντιμότατον Δήμαρχον Βουκολιῶν κ. Νικόλαον Μποπολάκη καί πάντας τοὺς παρακαθημένους εὐγενεῖς συνδαιτυμόνας.

Ἰδιαίτερος εὐχαριστοῦμεν τόν ἀδελφόν κ. Ἀμφιλόχιον καί τόν κ. Δήμαρχον διὰ τὰς καλλιπεῖς καί εὐλαβεῖς προσφωνήσεις των, τὰς ὁποίας δεόντως ἐκτιμῶμεν. Ὅμοίως εὐχαριστοῦμεν τόν κ. Δήμαρχον καί τόν Ἱερώτατον Ποιμενάρχη καί τόν περί αὐτόν Ἱερόν Κληρὸν τῆς θεοσώστου Μητροπόλεως Κισάμου καί Σελίνου διὰ τὰ ὠραία δῶρα των. Γνωρίζετε, ἀγαπητοί, καλῶς ὅτι τό καλλίτερον δῶρον καί τό πλέον εὐπρόσδεκτον εἶναι ἡ ἀγάπη σας, ὁ σεβασμὸς καί ἡ ἀφοσίωσις σας πρὸς τόν Ἅγιον καί μαρτυρικόν Οἰκουμενικόν Πατριαρχικόν ἡμῶν Θρόνον καί τόν Κυρηναῖον του Πατριάρχην, τὰ ὁποία εἶναι δεδομένα καί πολλαχῶς μεμαρτυρημένα, κατὰ τρόπον μὴ ἐπιδεχόμενον διάψευσιν. Ἐπὶ τούτοις πᾶσιν εὐχαριστοῦμεν ὀλοκαρδίως καί διαβεβαιούμεθα ὅτι καί σεῖς ἔχετε ἰδιάζουσαν θέσιν εἰς τήν στοργήν καί τήν ἀδιάλειπτον προσευχήν τόσον τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, ὅσον καί τοῦ Πατριάρχου σας, καί παρακαλοῦμεν νά ἔρχεσθε εἰς τό Φανάρι πού εἶναι τό σπίτι σας, κατὰ κυριολεξίαν, καί νά λαμβάνετε πείραν τακτικῶς. Σᾶς ἀγαπῶμεν καί σᾶς ἀναμένομεν!

Πρὶν ἢ χωρῆσωμεν εἰς τήν ἀπονομήν τιμητικῶν διακρίσεων εἰς ἱερεῖς καί λαϊκά μέλη τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, ἐπιθυμοῦμεν νά σημειώσωμεν ὅτι ὁ Δήμος Βουκολιῶν ἔχει χαρίσει εἰς τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον ἕνα ἐπίλεκτον καί λαμπρόν Ἱεράρχην, τόν Ἱερώτατον Μητροπολίτην Γερμανίας, ὑπέρτιμον καί ἔξαρχον Κεντρῶας Εὐρώπης κ. Αὐγουστίνον, διὰ τόν ὁποῖον δύνασθε νά σεμνύνεσθε, κ. Δήμαρχε, καί σεῖς καί οἱ δημόται σας. Τόν Ἱερώτατον ἀδελφόν ἅγιον Γερμανίας, ἄξιον διάδοχον τοῦ ἐπανεληθέντος εἰς τήν Κρήτην Μητροπολίτου κ. Εἰρηναῖου, ἀπόντα τῷ σώματι, τόν θεωροῦμεν παρόντα τῷ πνεύματι ἀπόψε ἐν μέσῳ ἡμῶν, καί τοῦ στέλλομεν, ἀπό τήν πατρίδα του, θερμόν χαρετισμόν ἀγάπης καί τιμῆς! Ταυτοχρόνως θά ἠθέλαμεν νά σᾶς παρουσιάσωμεν τὰ μέλη τῆς Πατριαρχικῆς ἡμῶν συνοδείας. Εἶναι οἱ Ἱερώτατοι Συνοδικοί Μητροπολίται Προικοννήσου κ. Ἰωσήφ, συμπατριώτης σας ἀπό τήν Σητεῖαν, καί Μύρων κ. Χρυσόστομος, ἐξ Ἰμβρου, ὁ Ὄσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Γρηγόριος Παπαθωμᾶς, προσφάτως ἐκλεγείς Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὁ Ὄσιολογιώτατος Δευτερεύων κ. Ἀνδρέας καί οἱ κύριοι Γεώργιος Νάνης, Νικόλαος Ἀρχοντώνης, Νικόλαος Μαγγίνας καί Συμεῶν Φραντζελατζιογλου. Εἶναι ἀκόμη μαζί μας δύο ἐκλεκτοὶ συνεργάται μας ἐν Φαναρίῳ, ὁ Ἱερώτατος Μητροπολίτης Σασίμων κ. Γεννάδιος καί ὁ Ὄσιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἐλπιδοφόρος, Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καί Ἱεράς Συνόδου, ἄριστοι θεολόγοι, οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται ἐδῶ διὰ τὰς ἐργασίας τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς Ἐπιτροπῆς «Πίστις καί Τάξις» τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν.

Ὅλοι των εἶναι χαρούμενοι εὐρισκόμενοι εἰς τόν ἱστορικόν καί εὐλογημένον τόπον σας καί κοινωνοῦντες τῆς ἀγάπης σας.

Περαίνοντες εὐχόμεθα εἰς ὅλους ὄλα τὰ ἀγαθὰ τοῦ Θεοῦ! Νά ζῆτε χαίροντες, ὑγιαίνοντες καί εὐδοκούμενοι ἐν τοῖς καταθυμίαις!

Ἐπίσκεψις εἰς τὴν Ἱεράν Πατριαρχικὴν Μονὴν Ὁδηγητρίας Γωνιάς Κολυμβαρίου

Τὸ πρωτὴ τῆς 7^{ης} Ὀκτωβρίου, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ προήδρευσε πανηγυρικῆς Συνεδρίας τοῦ Δ.Σ. τῆς Ο.Α.Κ., τῆς ὁποίας καὶ εἶναι ἐταῖρος. Ὁ Σεβ. Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας, Μητροπολίτης Κισάμου & Σελίνου κ. Ἀμφιλόχιος καὶ ὁ Γεν. Διευθυντὴς αὐτῆς Δρ Κωνσταντῖνος Κενανίδης ἀπήθυσαν ἐγκάρδιον χαιρετισμὸν πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιώτητα, ἐξῆραν τὴ σημασία τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ Ἴδρυμα τελεῖ ὑπὸ τὴν πνευματικὴν πρόνοιαν καὶ καθοδήγησιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ εὐχαρίστησαν γιὰ τὴν τιμὴν αὐτῆς. Ἀντιφωνώντας ὁ Οἰκουμενικὸς μας Πατριάρχης ἐξέφρασε τὴν χαρὰν καὶ εὐαρέσκειαν τοῦ γιὰ τὸν ρόλον τῆς Ἀκαδημίας καὶ τὴν μέχρι τώρα πορείαν τοῦ Ἰδρύματος.

Ἀκολούθως ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἐπισκέφθηκε τὴν Ἱερά Πατριαρχικὴν καὶ Σταυροπηγιακὴν Μονὴν Ὁδηγητρίας Γωνιάς, στὸ Κολυμβάρι. Τὸν ὑποδέχθηκε ὁ Ἡγούμενος καὶ ἡ ἀδελφότης τῆς Μονῆς. Ἀκολούθησε δοξολογία καὶ προσφώνησις ὑπὸ τοῦ Πανοσ. Ἡγουμένου π. Χρυσάνθου Κελαϊδῆ καὶ ἀντιφώνησις ὑπὸ τοῦ Παναγιωτάτου, ὁ ὅποιος καὶ προχείρισε τὸν Ἡγούμενον σὲ Ἀρχιμανδρίτην τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. Τὰ παιδιὰ τῶν σχολείων τῆς περιοχῆς εἶχαν πλημμυρίσει τὸν προαύλιον χώρον τῆς Μονῆς καὶ τοὺς γύρω χώρους καὶ ἐξέφρασαν τὸν ἐνθουσιασμόν καὶ τὴν χαρὰν τοὺς καθὼς ὁ Παναγιώτατος τὰ χαιρέτισε καὶ τὰ εὐλόγησε.

Προσφώνησις τοῦ Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γωνιάς Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτου Χρυσάνθου Κελαϊδῆ

Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Ἡ Ἱερά, Πατριαρχικὴ καὶ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ Κυρίας τῶν Ἀγγέλων, Γωνιάς Σᾶς ὑποδέχεται σὴν φιλόξενη ἀγκάλη τῆς καὶ Σᾶς καλωσορίζει μὲ τὴν τιμιώτατην συνοδείαν Σας.

Ἡ μικρὴ Μονὴ μας ριζωμένη στὸν μίσχον τοῦ ἀκρωτηρίου Ροδοῦ στέκεται σὴν θέσιν αὐτὴν ἀπὸ τίς ἀρχές τοῦ 17ου αἰ. βυγίζοντας τὸ Κρητικὸ πέλαγος καὶ ἀτενίζοντας μὲ προσδοκίαν τὴν Ἀνατολήν, ἐνῶ τὸ ξεκίνημά τῆς τὸν 9ο αἰ. τὴ βρίσκει σὲ βορειότερη τοποθεσίαν τοῦ ἴδιου ἀκρωτηρίου.

Στὴν ἀτελευτήτην ροὴν τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀκολουθώντας ὅλες τίς ἐκφάνσεις τῆς Κρητικῆς Ἱστορίας καὶ ἰδιαίτερα τῆς Δυτικῆς Κρήτης, στάθηκε Κιβωτὸς τῆς Ὁρθοδοξίας, τῆς πίστεως καὶ τῆς παραδόσεως τῶν προγόνων μας. Ἀναδειχθηκε ἡ στοργικὴ Μάνα τοῦ ὑπόδουλου Γένους στὸν τόπον αὐτόν. Γαλοῦχησε καὶ κράτησε τὴν Ἑλληνικὴν Παιδείαν σὲ χρόνους καὶ καιροὺς σκοταδισμοῦ. Διατήρησε ἄσβεστη τὴν φλόγαν γιὰ τὴν Ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀνάστασιν τῶν Ρωμηῶν. Συμπορεύθηκε μὲ τὸ Λαὸν μας στίς ὁδύνες καὶ στίς δοκιμασίας του. Ἀνέδειξε σὸν πέρασμα τῶν αἰώνων, μέχρι καὶ σήμερον, μεγάλους τῆς Ἐκκλησίας Πατέρας καὶ Διδασκάλους, γενναίους ἀγωνιστὰς τῆς Ἐλευθερίας καὶ ὀνομαστοὺς ἐκπροσώπους τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας, τῶν Γραμμάτων καὶ τῆς λογισσοῦνης.

Ἡ ἱστορία τοῦ Μοναστηριοῦ μας εἶναι βαμμένη ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν Μοναχῶν του καὶ σηματοδομημένη ἀπὸ τὴν καταστροφὴν. Κατὰ τὴν μακρότατην περίοδον τῆς βενετοκρατίας (1204-1669) τὴν Ὁρθοδοξίαν στήν Κρήτη στήριξαν τοὺς κρίσιμους ἐκείνους καιροὺς τὰ πολυάριθμα ὀρθόδοξα μοναστήρια, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ Μονὴ Γωνιάς, δραστήριοι ἡγούμενοι καὶ λόγιοι μοναχοί, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀπλὸς κληρὸς τῶν χωριῶν καὶ τῶν ἀστικῶν κέντρων. Τὰ μοναστήρια ἦσαν οἱ μεγάλες καὶ ἰσχυρές ἐστίες τῆς Βυζαντινῆς Παράδοσης καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας στή βενετοκρατούμενην Κρήτην. Ἡ μοναστικὴ Ὁρθοδοξία τῆς Κρήτης ἔψωσε ἀρραγῆς τεῖχος ἀνάμεσα σὺς κυρίαρχους Βενετοὺς καὶ σὺς βασανιζόμενον λαόν καὶ διαφύλαξε ἔτσι ὄχι μόνον τὴν θρησκευτικὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐθνικὴν ἐνότητα τῆς νήσου σὲ καιροὺς

έξαιρετικά σκληρούς.

Τό Οικουμενικό Πατριαρχείο, ως φιλόστοργος ὄρνις πού περιθάλλει τά νοσία ἐαυτῆς ὑπό τās πτέρυγās της, δέν ἐσταμάτησε ποτέ, ὄλα τά χρόνια ἐκεῖνα τῆς πνευματικῆς καταδυναστεύσεως καί δουλείας, νά δείχνει τό ἐνδιαφέρον καί τήν πρόνοιā του πρὸς τήν δοκιμαζόμενη θυγατέρα μέ κάθε τρόπο.

Ἰδιαίτερα ὅταν ἡ Κρήτη ἐπέρασε στήν κυριαρχία τῶν Ὀθωμανῶν καί χειροτονήθηκε Μητροπολίτης Κρήτης ὁ Νεόφυτος Πατελάρος, τό Πατριαρχείο ἔσπευσε, ἐκμεταλλεζόμενο τά προνόμιά Του, νά θέσει ὑπό τήν προστασία Του τά μεγάλα μοναστήρια της καί ὁ ἴδιος ὁ Νεόφυτος παρεχώρησε αὐτά εἰς τόν Οἰκουμενικό Θρόνο μετατρέποντάς τα εἰς Σταυροπήγια.

Τήν ἰδιαίτερη αὐτῆν ἐνεργεσία καί τό ἐξαιρετικό πρόνιο ἀπολαμβάνει καί ἡ Μονή μας, Πανσέβαστε Πατριάρχα τοῦ Γένους, καυχίεται καί σεμνύνεται γι' αὐτό, αἰσθάνεται τό χρέος της βαρῦ ἔναντι τοῦ Ἱεροῦ Κέντρου τῆς Ὀρθοδοξίας ἀλλά καί μέ πιστότητα καί ἀφοσίωση ἐξακολουθεῖ τόν ἀγῶνα της στή σύγχρονη ἐποχή.

Καί σήμερα τό Μοναστήρι αὐτό διδίδει τή ζωντανή μαρτυρία του μέσα στό χώρο τῆς Ὀρθοδοξίας καί τοῦ Ἑλληνισμοῦ γενικά καί τοῦ Τόπου μας εἰδικότερα. Οἱ Μοναχοί του ἐξυπηρετοῦν τίς λατρευτικές καί πνευματικές ἀνάγκες σέ πολλά χωριά τῆς περιοχῆς, προσφέρουν ἐθελοντική ἐργασία στά εὐαγή Ἰδρύματα τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Κισιάμου καί Σελίνου, διδάσκουν σέ Σχολεῖα τῆς περιοχῆς, ἐνῶ ταυτόχρονα καί πρωταρχικά συμμετέχουν στή λατρευτική, πνευματική καί κοινοβιακή ζωὴ τοῦ Μοναστηριοῦ καί κρατοῦν τήν παράδοση τῆς Ὀρθοδοξίας καί τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς.

Εἶναι ἰδιαίτερη ἡ χαρά καί μέγιστη ἡ δόξα μέ τήν ὁποία περιβάλλεται σήμερα ἡ Μονή τῆς Παναγίας μας, τῆς Κυρίας τῶν Ἀγγέλων. Εἰς τό πολλάκις πυρποληθέν Καθολικόν της διά τοῦ ὑλικοῦ πυρός, ἄλλο πῦρ βλέπομε σήμερα νά ἀνάπτεται ὄχι ὁμως γιά νά κατακαῦσει καί νά καταστρέψει, ἀλλά γιά νά φωτίσει, νά εὐλογήσει καί νά ἀγιάσει. Φῶς καθαρό, φῶς τηλαυγές, φλόγα πού δροσίζει καί βάλαμο πού ἐπουλῶνει πληγές εἶναι ἡ ὀλόφωτη παρουσία Σας, Πανσέβαστε Πάτερ καί Δέσποτα.

Ἡ πνευματική εὐφροσύνη καί ἀγαλλίαση πού διέπει τίς καρδιές ὄλων τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς εἶναι ἐκδηλη εἰς τά πρόσωπά μας, διότι ἡ Μονή Γωνιάς ὑποδέχεται τόν οἰκεῖο καί κανονικό Ἐπίσκοπό της, τόν ἀκρογωνιαῖο λίθο της εἰς τό ὄνομα τοῦ Ὁποίου, καθημερινά, τά φρικτά τελεσιουργοῦνται καί προσφέρεται ἡ ἀναιμάκτος Ἱερουργία εἰς τό ἅγιον Θυσιαστήριον.

Καλῶς ὠρίσατε, Παναγιώτατε, εἰς τό σπίτι Σας, καλῶς ἤλθατε εἰς τό Μοναστήρι Σας, εἰς τόν τόπο τόν ἐδικό Σας.

Πέρα ἀπό τήν υἱική ἀγάπη καί ἀφοσίωσή μας εἰς τόν πανίερον θεσμόν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καί εἰς τό παγκοσμίως ἀνεγνωρισμένο πρόσωπό Σας, τά ὁποία παρακαλοῦμεν νά θεωρεῖτε δεδομένα, δεχθεῖτε μικρόν ἀντίδωρον τῆς μεγάλης δωρεᾶς καί τῆς πολυτίμου ἐνεργεσίας πού ἐπροσκομίσατε σήμερα εἰς τήν Μονή μας τήν Ἀρχιερατική αὐτή ρομφαία, μέ ἀγιογραφημένη τήν παράσταση τῆς Παναγίας τῆς Ἐλεούσης, ἀντίγραφο ὁμωνύμου εἰκόνας τῆς Μονῆς μας, μέ τήν ὀλοκάρδια ἐνχῆ ἡ Κυρία Θεοτόκος νά ἐντείνει, νά κατενοδώνει καί βασιλεῦει τήν ἀξιοθαύμαστη Πατριαρχεῖα Σας ἐπί σειρᾷ ἐτῶν μέ ὠραιότητα καί κάλλος καί νά ὀδηγεῖ τά βήματά Σας θαυμαστώσ ἡ δεξιὰ τοῦ Ὑψίστου.

***

*Ἀντιφώνησις τῆς Α. Θ. Παναγιότητος
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου*

Ἱερώτατοι ἅγιοι ἀδελφοί,

Ὅσιολογίωτατε Καθηγούμενε κ. Χρῦσανθε καί πάντες οἱ Ὅσιώτατοι ἀδελφοί τῆς Μονῆς,

Εὐλογοῦμεν τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ὁ Ὁποῖος ὠδήγησε καί πάλιν τά βήματά μας εἰς τήν ἱστορικήν ταύτην καί περιάκουστον Ἱεράν Πατριαρχικήν καί Σταυροπηγιακὴν Μονήν τῆς Παναγίας Ὁδηγητρίας Γωνιάς, καί μάλιστα σήμερα, πού ἐορτάζομεν τήν ἐορτὴν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐρημίτου καί τῶν σὺν αὐτῷ ἐνενήκοντα καί ὀκτῶ Ὅσιων Θεοφόρων Πατέρων, οἱ ὁποῖοι ἠγίασαν τήν δυτικήν ταύτην ἐσχατιάν τῆς ἀγιοτόκου καί ἀγιοτρόφου Κρήτης.

Ἡ Γωνιά δὲν εἶναι ἐν σύνηθες Μοναστήριον. Πέραν τοῦ ὅτι χαίρει τῆς Σταυροπηγιακῆς τιμῆς καὶ ἀξίας ἤδη ἀπὸ τοῦ 1662, Πατριαρχικῆ φιλοτιμίας τοῦ ἀοιδίμου προκατόχου ἡμῶν Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Διονυσίου Γ', ἥτις Σταυροπηγιακὴ ἀξία ἀνευώθη κατ' ἐπανάληψιν καὶ ὑπὸ ἄλλων Πατριαρχῶν, ὑπῆρξεν ὁ πνευματικὸς φάρος τῆς δυτικῆς Κρήτης, ὁ ὁποῖος καὶ εἰς καιροὺς κατ' ἐξοχὴν δυσχειμέρους, πέραν τῆς καθαρῶς μοναχικῆς καὶ χριστιανικῆς ἐν γένει ἀκτινοβολίας του, ἐφώτισε τοὺς περὶ Χριστιανοὺς καὶ μὲ τὸ Σχολεῖον ποῦ συνέστησαν καὶ ἐλειτούργησαν φιλόμουσοι καὶ πεπαιδευμένοι Ἡγούμενοι καὶ Μοναχοί, ἐπροστάτευσε, ἐσιτοδότησε, ἐπαρηγόρησε, ἐνεθάρρυνε, ἐνεψύχωσε καὶ ἐνίσχυσε ποικιλοτρόπως τὸν ἐν

δουλείᾳ καὶ δεινῇ δοκιμασίᾳ λαόν. Εἶναι ἀξιοσημείωτον ὅτι ἡ λαμπρότης τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ὄλης παρουσίας τῆς Μονῆς παρεκίνησε καὶ Τούρκους ἀκόμη Μουσουλμάνους νὰ γίνουν ἀφιερῶται καὶ δωρηταί τῆς. Ἰστάμεθα μὲ σεβασμὸν ἐνώπιον τῶν μακαρίων κτητόρων Βλασίου τοῦ Κυπρίου καὶ Βενεδίκτου Ἰζαγκαρόλου, καθὼς καὶ ἐνώπιον τῶν μεγάλων ἡγουμένων καὶ ἀδελφῶν τῆς Ἡσαΐου Διακοπούλου, Ἡσαΐου Τεσταβοῦζα, τῶν τριῶν Παρθενίων: Ρασπᾶνη, Περίδου καὶ Κελαϊδῆ, οἱ ὁποῖοι ἐγράψαν χρυσᾶς ἱστορικὰς σελίδας, καὶ εἴ τινος ἕτερου. Ὁμοίως, τοῦ ἀοιδίου Μητροπολίτου Κρήτης Καλλινίκου, ἀδελφοῦ ἐπίσης γενομένου τῆς Μονῆς, ἐνῶ σημειοῦμεν ὅτι ἡ νεωτέρα Ἀδελφότης ἔδωκεν εἰς τὴν Ἱεραρχίαν τῆς Κρήτης τὸν σήμερον κοσμοῦντα τὸν Μητροπολιτικὸν Θρόνον Κισάμου καὶ Σελίνου Ἰερώτατον κ. Ἀμφιλόχιον, τὸν καλὸν Ποιμενάρχην σας. Ἐδοκιμάσθη βεβαίως καὶ αὕτη κατὰ τὰς μεγάλας ἐθνικὰς περιπετείας τοῦ τόπου καὶ μάλιστα κατὰ τὴν Γερμανικὴν Κατοχὴν, ὅποτε ὁ Ἡγούμενος καὶ οἱ ἀδελφοὶ μόνον ἐκ θαύματος τῆς Παναγίας δυνάμεθα νὰ πιστεύσωμεν ὅτι διεσώθησαν, καίτοι εἶχον εἰς θάνατον καταδικασθῆ ὑπὸ τῶν ἀπαισιῶν ναζιστικῶν στρατοδικειῶν.

Πέραν τῆς ἄλλης προσφορᾶς τῆς Μονῆς, λαμπρὸς καρπὸς τῆς ἀγάπης τῆς καὶ τῆς ἐπιθυμίας τῆς διὰ τὴν πνευματικὴν πρόοδον καὶ ἀνάλογον προβολὴν τοῦ τόπου, εἶναι ἡ παρακειμένη καὶ ὑπὸ τὴν αἰγίδα καὶ προστασίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου διατελοῦσα Ὁρθόδοξος Ἀκαδημία Κρήτης, εἰς τὴν ὁποίαν ἤδη συνέρχεται εἰς τὴν ὀλομέλειάν τῆς ἡ Ἐπιτροπὴ «Πίστις καὶ Τάξις» τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν. Τὸ λαμπρὸν τοῦτο Ἰδρυμα τῆς Μητροπόλεως Κισάμου καὶ Σελίνου διακονεῖ καλλικάρπως τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἀποτελεῖ καλλιανθὴ στέφανον εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐμπνευστοῦ Ἰερωτάτου Μητροπολίτου πρ. Κισάμου καὶ Σελίνου κ. Εἰρηναίου, ὅσον καὶ εἰς τὴν τῶν πατέρων τῆς Μονῆς τῆς δεκαετίας τοῦ 60, οἱ ὁποῖοι ἐνθουσιωδῶς ἐνεκοιμήθησαν τὴν ἰδέαν, παρεχώρησαν τὴν γῆν καὶ παντοιοτρόπως συνέδραμον διὰ τὴν ὑλοποίησίν τῆς.

Ὁσιολογιώτατε Καθηγούμενε,

Φέρετε τὸ ἐπώνυμον τοῦ μεγάλου Παρθενίου Κελαϊδῆ. Τοῦτο εἶναι μία σπουδαία κληρονομία. Δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θὰ τὴν τιμήσετε. Νὰ τιμήσετε, ἐπίσης, μαζί με τὴν ἐκλεκτὴν περὶ τὴν Ὁσιολογιότητά σας Ἀδελφότητα, σύνολον τὴν πνευματικὴν, ἠθικὴν, πολιτιστικὴν καὶ ἄλλην τιμαλφὴ παράδοσιν τῆς Μονῆς καὶ παρακαταθήκην τῶν Κτητόρων καὶ παλαιῶν πατέρων καὶ ἀδελφῶν τῆς, ὥστε καὶ ἡ Ἐφορος τῆς Μονῆς Παναγία ἡ Ὁδηγήτρια νὰ ἐναρεστήται, καὶ αἱ ψυχαὶ τῶν προκατόχων σας νὰ χαίρωνται, καὶ ὁ Ποιμενάρχης σας νὰ ἀναπαύεται, καὶ ὁ κλῆρος καὶ λαὸς τῆς περιοχῆς νὰ παραδειγματίζεται καὶ νὰ οἰκοδομῆται, καὶ ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως νὰ σεμνύεται, καὶ ὁ Πατριάρχης σας νὰ ἀγάλλεται, καὶ ὁ Θεὸς ἄνωθεν νὰ σᾶς εὐρίσκη, ὅπως πάλαι τὸν Δαυῖδ, «ἄνδρας κατὰ τὴν καρδίαν Του», καὶ τὸ πανάγιον ὄνομά Του νὰ ἀγιάζεται καὶ νὰ μεγαλύνεται εἰς τὰς ἡμέρας μας. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὴν εὐλαβὴ προσφώνησιν καὶ διὰ τὸ ἐκ μέρους τῆς Μονῆς ὡραῖον δῶρον σας. Ἡ πατρικὴ ἡμῶν ἀγάπη καὶ εὐχή καὶ ἡ Πατριαρχικὴ εὐλογία σᾶς συνοδεύουν πάντοτε, μεθ' ὅλης τῆς Ἀδελφότητος.

Εἰς ἀναγνώρισιν καὶ ἐπιβράβευσιν τῆς ἀρετῆς καὶ τῶν κόπων σας, ἅγιε Καθηγούμενε, σᾶς προάγομεν κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην στιγμὴν εἰς Ἀρχιμανδρίτην τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, σᾶς προσφέρομεν τὸ σχετικὸν Πατριαρχικὸν Πιττάκιον καὶ ἀναφωνοῦμεν μαζί με ὄλους τοὺς παρόντας «Ἄξιος!».

Ἐπίσκεψις εἰς τὴν ἀρχαία ἐλιά Βεβῶν

Κατόπιν παρακλήσεως καὶ προσκλήσεως τοῦ Δημάρχου Κολυμβαρίου κ. Πολυχρόνη Πολυχρονίδη καὶ μετὰ τὴν ἐπίσκεψή του εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν Γωνιάς ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης ἐπισκέφθηκε τὴν ἀρχαία ἐλιά τῶν Βουβῶν, ὅπου καὶ ἀνακηρύχθηκε σὲ ἐπίτιμο Δημότιο Κολυμβαρίου. Ὁ Δήμαρχος προσφώνησε κατάλληλα καὶ καλωσόρισε τὸν Παναγιώτατο, ὁ Ὅποιος ἐξέφρασε τὴν χαρὰ Του γιὰ τὴν ἐπίσκεψη αὐτή, ἀντιφώνησε, εὐχαρίστησε γιὰ τὴν τιμητικὴ ἀνακήρυξη καὶ ἐγκαινίασε τὸ παρακείμενο μουσεῖο τῆς ἐλιάς.

*Ὁμιλία τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου
κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν Αὐτοῦ εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐλίαν Βουβῶν*

Ἐρώτατοι ἅγιοι ἀδελφοί, Ἐντιμότατε Δήμαρχε Κολυμβαρίου κύριε Πολυχρονίδη, Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Καλῶς σᾶς ἠύραμεν!

Ἦλθομεν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν Ἁγίαν Σιών τοῦ Γένους μας, μαζὶ μὲ τὴν τιμίαν Πατριαρχικὴν Συνοδειαν μας, διὰ νὰ σᾶς μεταφέρωμεν τὴν στοργὴν, τὴν ἀγάπην, τὴν εὐχὴν καὶ τὴν εὐλογίαν τῆς πολυσεβάστου Πνευματικῆς Μητρὸς ὄλων μας, τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριαρχείου! Ἦλθομεν διὰ νὰ ἴδωμεν τὰ προσφιλή πρόσωπά σας καὶ νὰ χαρῆ ἡ καρδιά μας!

Συγκινούμεθα πολὺ πού συναντώμεθα ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς παναρχαίας αὐτῆς ἐλιάς, τῆς ἀρχαιότερας ἴσως ὀλοκλήρου τοῦ πλανήτου, μὲ τὰ μοναδικὰ παγκοσμίως βοτανικὰ χαρακτηριστικά, ἢ ὅποια εἶναι τὸ σεβάσιμον καμάρι τῶν Βουβῶν καὶ τὸ ἀναγνωριστικὸν ἔμβλημα τοῦ Δήμου Κολυμβαρίου. Γνωρίζομεν ὅτι ἀπὸ τὴν ἐλίαν αὐτὴν ἐκόπη ὁ κότινος διὰ τὸν πρῶτον Ὀλυμπιονίκην τῶν τελευταίων Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων τοῦ Πεκίνου, ὅπερ ἀποτελεῖ ξεχωριστὴν τιμὴν διὰ τὸν ἥρωσόκοτον τόπον σας. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἠγάπα, ἀγαπητοί, νὰ ἀποσύρεται συχνὰ εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, καὶ ἐκεῖ, ὑπὸ τὴν εἰρηνικὴν σκέπην τῶν ἐλαιοδένδρων νὰ ἀπευθύνῃ, ὡς τέλειος ἄνθρωπος, τὰς πρὸς τὸν Οὐράνιον Πατέρα Του ἀγίας προσευχὰς Του. Ἐκεῖ ἐζήσῃ τὴν μεγάλην πρὸ τοῦ Ἀχράντου Πάθους ἀγωνίαν Του, ἐκεῖ ἐπροδόθη ὑπὸ τοῦ ἀγνώμονος Ἰούδα, τοῦ «Κηβουλήτη», ὅπως τὸν λέτε ἐδῶ εἰς τὴν Κρήτην, ἐκεῖ συνελήφθη ὑπὸ τῶν παρανόμων, ἐκεῖ ἤρχισε τὸ κοσμοσωτήριον Μαρτύριόν Του. Ἀλλὰ ἀπὸ τὸν ἴδιον χώρον εἶχεν ἐνωρίτερον ἀπευθύνει καὶ τὴν περίφημον «Ἐπὶ τοῦ Ὄρους Ὁμιλίαν» Του, ἢ ὅποια εἶναι ἡ εἰσαγωγή, ἀλλ' ἐν ταῦτῳ καὶ ἡ σπονδυλικὴ στήλη, τοῦ Εὐαγγελίου τῆς ἀγάπης, τῆς εἰρήνης καὶ τῆς καθ' ὅλου νέας ζωῆς πού ἐχάρισεν εἰς τὸν κόσμον! Μὲ τὴν εὐκαιρίαν, σᾶς συνιστῶμεν νὰ τὴν μελετήσετε ξανά, εἰς τὸ 5ον, 6ον καὶ 7ον κεφάλαιον τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου. Ὁ πολὺς Μαχάτμα Γκάντι, ὁ νεώτερος ἥρωσ καὶ θρύλος τῶν Ἰνδιῶν, καίτοι μὴ Χριστιανός, εὗρισκε μεγάλην πνευματικὴν εὐχαρίστησιν, καθὼς ἔλεγε, μελετώντας τὴν Ἐπὶ τοῦ Ὄρους Ὁμιλίαν τοῦ Χριστοῦ συστηματικῶς καὶ τακτικῶτα!

Ἀλλὰ ἡ ἐλαία, ἤδη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Κατακλισμοῦ τοῦ Νῶε, ἐθεωρήθη σύμβολον εἰρήνης καὶ καταλλαγῆς. Ὁραϊότατα, λοιπόν, καὶ σεῖς ἐπράξατε, ἀγαπητοί, μόλις πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, τὴν 21ην παρελθόντος Σεπτεμβρίου, Παγκόσμιον Ἡμέραν τῆς Εἰρήνης, νὰ διοργανώσετε ὠραίας πολιτιστικὰς καὶ καλλιτεχνικὰς ἐκδηλώσεις ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου ἐδῶ, ὑπὸ τὴν σεβασμίαν ὑπερμαθουσάλλειον ἐλαίαν σας. Νὰ ἐνθυμήσθε ὅμως ὅτι ἡ εἰρήνη δὲν εἶναι καρπὸς ἀνθρωπίνων μόνον προσπαθειῶν καὶ συνεννοήσεων, ἀλλὰ δῶρον τοῦ Θεοῦ, διὰ τὸ ὅποιον καὶ ὀφειλομεν νὰ προσευχώμεθα πάντοτε.

Χαιρόμεθα διαπιστούντες την διαρκή πρόδο-
 δον της περιοχής Κολυμβαρίου. Βεβαίως, ή Ὁρθόδο-
 ξος Ἀκαδημία έχει καταστήσει τὸ Κολυμβάρι εὐφή-
 μως γνωστὸν εἰς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου πρὸ πολλοῦ.
 Εἶναι τὸ καύχημά σας. Ὅχι μόνον τὸ θρησκευτικὸν καὶ
 ἐκκλησιαστικὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ πολιτιστικὸν καὶ κοινω-
 νικόν. Καὶ ὁ Δῆμος σας, μὲ τὰ πλούσια ἀρχαῖα, βυζαν-
 τινὰ καὶ ἐνετικά μνημεῖα, μὲ τὴν λαμπρὰν ἱστορίαν
 καὶ τὸ ὑπέροχον ἀνθρώπινον δυναμικὸν του, δόξα τῷ
 Θεῷ, προσδεύει διαρκῶς! Ἡδὴ προσετέθη εἰς τὰ καυ-
 χήματά σας καὶ τὸ Μουσεῖον Θαλασσίου Πλούτου καὶ
 Ἀλιευτικῆς Παραδόσεως, διὰ τὸ ὅποιον καὶ θερμῶς
 σὰς συχαίρομεν!

Ὅμως, εἶχατε τὴν εὐγενή καλωσύνην νὰ ἐπιφυλάξετε εἰς τὸν Πατριάρχην σας μίαν πολὺ ὡραίαν καὶ μεγά-
 λην τιμητικὴν διάκρισιν: Νὰ τὸν ἀνακηρύξετε Ἐπίτιμον Δημότην Κολυμβαρίου! Εὐχαριστοῦμεν θερμότατα διὰ
 τὴν ἰδιαίτεράν αὐτὴν τιμὴν, τόσον ἐσὰς προσωπικῶς, ἀγαπητὲ κ. Δήμαρχε, ὅσον καὶ τὸν κ. Πρόεδρον καὶ ἅπα-
 ντα τὰ Μέλη τοῦ Ἐντίμου Δημοτικοῦ Συμβουλίου Κολυμβαρίου! Πλέον αἰσθανόμεθα τὸ Κολυμβάρι ὡς πόλιν
 μας, ὡς σπίτι μας! Καὶ ὅλους τοὺς προσφιλεστάτους κατοίκους τοῦ Δήμου ὡς συνδημότας, ὑπὲρ τῶν ὁποίων
 καὶ χρεωστοῦμεν νὰ προσευχώμεθα καθημερινῶς μὲ περισσοτέραν θέρμην! Εὐχαριστοῦντες καὶ διὰ τὴν ὡραί-
 αν προσφώνησιν, εὐχόμεθα εἰς τὸν Ἐντιμότατον κ. Δήμαρχον νὰ εἶναι, ὅπως καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμόν του
 δηλοῦν, πολυχρόνιος, καὶ νὰ περισσεύη πάντοτε εἰς ἀγαθὰ, κοινωφελῆ καὶ θεάρεστα ἔργα ὑπὲρ τοῦ ἀξιονομά-
 στου λαοῦ τοῦ Δήμου του καὶ ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ ὀνόματος τοῦ Κολυμβαρίου καὶ τῆς Κρήτης.

Τέκνα πολυαγαπημένα,

Ἐπιστρέφοντες αὔριον εἰς τὸ μαρτυρικὸν ἀλλὰ ὀλοφώτεινον Φανάρι καὶ εἰς τὰ πολνεύθυνα Πατριαρχικὰ
 ἡμῶν καθήκοντα καὶ εἰς τὸν καθημερινὸν σταυρόν μας, ἀφήνομεν κοντά σας ὄχι μόνον τὴν πατρικὴν ἡμῶν
 εὐχὴν καὶ ἀγάπην καὶ Πατριαρχικὴν εὐλογία, ἀλλὰ καὶ ἓνα κομμάτι τῆς καρδίας μας! Νὰ ζητε, νὰ υγιαίνετε,
 νὰ προκόπτετε εἰς πᾶν ἀγαθὸν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ καὶ ἀγάπῃ, καὶ ὁ Θεός, διὰ πρεσβειῶν τῆς Παναγίας Μη-
 τρός Του, νὰ σὰς σκεπάξῃ καὶ νὰ σὰς χαρίζῃ πᾶσαν δόσιν ἀγαθῆν καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον! Χαίρετε ἐν Κυρίῳ
 πάντοτε!

Ἐγκαίνια πάρκου «Χρῆστος Πολέντας»

Κατόπιν προσκλήσεως τῆς Περιφέρειας Κρήτης, ὁ Παναγιώτατος ἐγκαίνιασε τὴν 7^η Ὀκτωβρίου τὸ Πάρκο τροχαίων ἀτυχημάτων «ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΟΛΕΝΤΑΣ», τὸ ὁποῖο εὑρίσκεται στὴν περιοχή Νερατζιάς τοῦ Δήμου Βουκολιῶν. Τὸν Παναγιώτατο προσφώνησε ὁ τότε Γενικός Γραμματέας τῆς Περιφέρειας Κρήτης κ. Σεραφείμ Τσόκας, ὁ Νομάρχης Χανίων κ. Γρηγόριος Ἀρχοντάκης, ὁ Δήμαρχος Βουκολιῶν κ. Νικόλαος Μπομπολάκης καὶ ἐκ μέρους τῶν οἰκογενειῶν τῶν θυμάτων ὁ κ. Σταῦρος Πολέντας. Μετὰ τὰ ἐγκαίνια ὁ Παναγιώτατος θεμελίωσε ἱστορική πλακέτα, φύτευσε ἐλιά στὸν χώρο τοῦ πάρκου καὶ τέλεσε τρισάγιο εἰς μνήμην τῶν θυμάτων τῆς ἀσφάλτου στὸν νεόδμητο Ἱερό Ναὸ τοῦ Ἁγίου Χριστοφόρου, πού εὑρίσκεται ἐντὸς τοῦ πάρκου.

Ὁμιλία τοῦ κ. Σταύρου Πολέντα στὰ ἐγκαίνια τοῦ Πάρκου «Χρῆστος Πολέντας».

Παναγιώτατε

Τὴν 30ην Νοεμβρίου 2008 οἱ Χανιώτισσες καὶ οἱ Χανιώτες εἶχαμε τὴν τιμὴ νὰ ὑποδεχτοῦμε στὸν ἴδιο αὐτὸν χώρο τὸν Πρόεδρο τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπ' ὄψη του τίς ἀποφάσεις ὄλων τῶν φορέων τοῦ νομοῦ μας γιὰ τὴν κατασκευὴ αὐτοῦ ἐδῶ τοῦ ἱεροῦ ἔργου, ἀφιερωμένου στὴν μνήμη τῶν νεκρῶν στὸν βωμὸ τῆς ἀσφάλτου τοῦ νομοῦ μας, ἀποδέχθηκε νὰ τοποθετήσῃ μαρμαρινὴ πλάκα τιμώντας τὴν μνήμη ὄλων αὐτῶν.

Σήμερα, 7 Ὀκτωβρίου 2009 - ἱστορική ἡμέρα γιὰ ὄλους ἐμᾶς - ἔχουμε τὴν μέγιστη τιμὴ νὰ σᾶς ὑποδεχτοῦμε στὸν ἴδιο αὐτὸν χώρο ὡς Ἀρχηγὸ τοῦ Γένους, ὡς Ἀρχηγὸ τῆς Ὁρθοδοξίας ὄλου τοῦ κόσμου, ὡς Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη, πού παρά τὸ βεβαρημένο πρόγραμμά σας, δεχθήκατε νὰ ἐπισκεφθεῖτε καὶ νὰ ἐγκαίνιασετε τὸ πάρκο αὐτό, καὶ νὰ τελέσετε Τρισάγιο στὴν μνήμη τῶν ἀδικοχαμένων, στὸν βωμὸ τῆς ἀσφάλτου, ἀνθρώπων μας.

Παναγιώτατε,

Τὰ παιδιά μας καὶ οἱ δικοὶ μας ἄνθρωποι φύγανε καὶ δέν εἶναι μαζί μας. Ὅλοι ἐμεῖς δέν μπορέσαμε καὶ δέν μπορούμε νὰ κάνουμε τίποτα γιὰ νὰ γυρίσουν πίσω κοντά μας. Τὸ μόνο πού μπορέσαμε νὰ κάνουμε τιμώντας τὴν μνήμη τους ἦταν νὰ δημιουργήσουμε ὄλοι μαζί ἕνα χώρο μοναδικὸ στὰ Ἑλληνικά, Εὐρωπαϊκά, ἂν ὄχι παγκόσμια δεδομένα. Στὸν αὐτὸν χώρο τιμώντας ὁ καθένας ἀπὸ ἐμᾶς μὲ τὸ δικό του τρόπο τοὺς δικούς του ἀνθρώπους, θὰ προσπαθεῖ νὰ ἀπαλύνει τὸ πόνον του ἀναπολώντας παλιές εὐχάριστες στιγμὲς τῆς τότε ζωῆς μας.

Μὲ τὴν ἀμέριστη βοήθεια καὶ τίς ὁδηγίες τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κισάμου καὶ Σελίνου κ. Ἀμφιλοχίου, τὴν στήριξη τῆς πολιτείας, τῆς Περιφέρειας Κρήτης, ὄλης τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοίκησης τοῦ νομοῦ Χανίων, τοῦ Δήμου Βουκολιῶν, τὴν ἀμέριστη βοήθεια τῆς Νομαρχίας Χανίων καὶ τοῦ ἀπλοῦ κόσμου καταφέραμε νὰ σᾶς παρουσιάσουμε σήμερα αὐτὸ τὸ ἱερό ἔργο, πού ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὄλοι ἀγκάλιασαν μὲ ἀγάπη. Εὐελπιστοῦμε δὲ ἢ προσπάθεια μας αὐτὴ νὰ ἀποτελέσει φάρο - ὁδηγὸ γιὰ ἀπόδοση τιμῆς στοὺς νεκρούς τῆς ἀσφάλτου καὶ σὲ ἄλλα μέρη.

Παναγιώτατε,

Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν μέγιστη τιμὴ πού μᾶς κάνατε καὶ σᾶς παρακαλοῦμε νὰ εὐχεσθε καὶ νὰ προσεύχεστε γιὰ τὴν ἀνάπαυση τῶν ψυχῶν τῶν παιδιῶν καὶ τῶν δικῶν μας ἀνθρώπων.

Σᾶς εὐχόμεθα ὑγεία καὶ καλὴ ἐπιτυχία στὸ πραγματικὰ δύσκολο ἔργο σας.

*Ὁμιλία τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου
κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν Αὐτοῦ εἰς τὸ Πάρκον τροχαίων ἀτυχημάτων Ν. Χανίων
«Χρῆστος Πολέντας»*

Ἐρωτάτοιοι ἅγιοι ἀδελφοί, Ἐξοχώτατε κύριε Περιφερειάρχᾳ, Κύριε Δήμαρχε, Ἀγαπητοὶ ἐκπρόσωποι τῶν οἰκογενειῶν θυμάτων τροχαίων ἀτυχημάτων,

Μὲ πόνον ψυχῆς εὐρισκόμεθα εἰς τὸν πλήρη ὀδύνης καὶ δακρῶν χώρον τοῦτον καὶ ἐγκαινιάζομεν διὰ τῶν εὐχῶν τῆς Ἐκκλησίας τὸ «Πάρκον Τροχαίων Ἀτυχημάτων Χανίων» τὸ φέρον τὸ ὄνομα «ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΟΛΕΝΤΑΣ», ἥτοι τοῦ νέου ἐκείνου, ὁ ὁποῖος εἰς αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ σημεῖον τῆς Νερατζιάς ἀπώλεσε τὴν ζωὴν του, συνεπείᾳ τροχαίου ἀτυχήματος, πρὸ πενταετίας.

Δυστυχῶς, τὰ τροχαῖα ἀτυχήματα, διὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους λόγους, τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι τοῦ παρόντος νὰ ἀναλύσωμεν ἐνταῦθα, ἀυξάνονται καθημερινῶς μὲ γεωμετρικὴν πρόοδον εἰς ὄλον τὸν κόσμον. Αἱ ἐκ τροχαίων ἀτυχημάτων ἀπώλεια εἰς ἀνθρωπίνῃς ζωᾷς ἐτησίως, εἰς ὄλον τὸν κόσμον, ὑπερβαίνουν τὰς ἀντιστοιχοῦς ἐνὸς μεγάλου πολέμου, χωρὶς νὰ ὑπολογίσωμεν ὅσους καθίστανται διὰ βίου ἀνάπηροι. Ἀπὸ αὐτὸ τὸ πανανθρώπινον δράμα, τὸ «σημεῖον τῶν καιρῶν», δὲν ἐξαιροῦνται, βεβαίως, οὔτε τὰ Χανιά.

Ἡ πρωτοβουλία τῆς ἰδρύσεως τοῦ «Πάρκου» δὲν προήλθεν, ἀσφαλῶς, ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ συγκεντρωμεθα ἐδῶ διὰ νὰ θρηνοῦμεν μοιρολατρικῶς, οὔτε μόνον διὰ νὰ διακηρύσσωμεν ὅτι ἐνθυμούμεθα τοὺς «ἀδικοσκοτωμένους» οἰκείους μας. Προήλθεν, ἐξ ὅσων ἀντιλαμβανόμεθα, ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ διδεται ἓνα διαρκὲς καὶ μεγαλόφωνον μάθημα εἰς τοὺς ζῶντας. Νὰ ὑπομνησκηται ὅτι ἡ ἀνεύθυνος καὶ ἀπρόσεκτος ὀδήγησις φονεῦει. Ὅτι ἡ ὑπερβολικὴ ταχύτης φονεῦει. Ὅτι ἡ ἐπιθετικὴ καὶ ἀνταγωνιστικὴ ὀδήγησις φονεῦει. Ὅτι τὸ ἄλκοὸλ φονεῦει. Ὅτι ἡ μὴ τήρησις μετ' εὐλαβείας τῶν κανόνων ὀδικῆς κυκλοφορίας φονεῦει. Ὅτι ἡ μὴ χρῆσις τῶν μέσων προφυλάξεως (ζώνης, κράνους κ.λπ.) φονεῦει. Καὶ ἀκόμη, ὅτι ἡ ἀβελτηρία τῶν ὑπευθύνων διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ὁδῶν ἐν σχέσει μὲ τὴν κακὴν χάραξιν των, μὲ τὴν κατάστασιν τοῦ ὁδοστρώματος, μὲ τὴν ὑπαρξιν νησίδων ἀσφαλείας, μὲ τὴν ὀρθὴν καὶ ἐπαρκὴ σηματοδότησιν, φονεῦει. Ὅτι ἡ ἀπουσία ἀνυστάκτου παρακολουθήσεως τῆς συμπεριφορᾶς τῶν ὀδηγῶν, ἐπίσης φονεῦει! Προήλθεν, ἐπίσης, ἡ πρωτοβουλία ἀπὸ τὴν ἀνάγκην νὰ ἀκουσθῇ ἡ κραυγὴ: Πρὸς Θεοῦ, ὄχι ἄλλο αἷμα εἰς τὴν ἀσφαλτον! Εἶναι κρῖμα! Εἶναι ἁμαρτία!

Ἐυχόμεθα, κατὰ ταῦτα, τὸ πάρκο νὰ λειτουργῇ ἐπιτυχῶς πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν, νὰ προβληματίζη, νὰ φρονηματίζη, νὰ ὀδηγῇ εἰς ἀλλαγὴν συμπεριφορᾶς ὀδηγῶν καὶ πεζοῦς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν λήψιν τῶν ἀπαραιτήτων μέτρων ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν, ὥστε νὰ περιορισθῇ ὅσον ἐνεστι τὸ κακόν. Συλλυπούμεθα τὰς οἰκογενείας τῶν θυμάτων τῆς ἀσφάλτου, καὶ ἰδιαίτερος τὴν οἰκογένειαν τοῦ κ. Σταύρου Πολέντα, καὶ εὐχόμεθα, τοὺς μὲν ἀποικομένους συγγενεῖς των, μὲ πρῶτον τὸν ἀλησμόνητον Χρῆστον, ὁ Θεὸς νὰ ἀναπαύσῃ ἐν Χώρα Ζώντων, τοὺς δὲ ἰδίους νὰ στηρίξη καὶ νὰ παρηγορήσῃ ὑπερεκπερισσοῦ. Προσδοκῶντες νὰ ἴδωμεν ὀλοκληρούμενον συντόμως τὸ ἔργον διὰ τῆς ἀνεγέρσεως καὶ λειτουργίας τοῦ προβλεπομένου ναυδρίου τοῦ Ἁγίου Χριστοφόρου, τῆ φιλοστόργῳ μερίμνῃ τοῦ Ἐρωτάτου Μητροπολίτου Κισάμου καὶ Σελίνου κ. Ἀμφιλοχίου, ὁ ὁποῖος γνωρίζει καλῶς ὄχι μόνον νὰ χαιρῇ μετὰ χαιρόντων, ἀλλὰ καὶ νὰ κλαίῃ μετὰ κλαιόντων, ὡς γνήσιος Πατὴρ καὶ Ποιμενάρχης σας, συγχαίρομεν τὸν Δήμον Βουκολιῶν ποῦ ἀπεφάσισε τὴν δημιουργίαν τοῦ Πάρκου διὰ τὴν πρωτότυπον καὶ ἐμπνευσμένην πρωτοβουλίαν του, μοναδικὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐξ ὅσων δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν, καθὼς καὶ τὴν Περιφέρειαν Κρήτης, ἡ ὁποία τὸ ἐχρηματοδότησε. Πρὸς τὸν κ. Δήμαρχον Βουκολιῶν, τὸν Πρόεδρον καὶ τὰ μέλη τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ὡς καὶ πρὸς τὸν Ἐξοχώτατον Γενικὸν Γραμματέα τῆς Περιφέρειας Κρήτης κ. Σεραφεῖμ Τσόκαν ἀπονέμομεν ὀλόθυμον τὴν Πατριαρχικὴν ἡμῶν εὐαρέσκεαν. Τὸν κ. Περιφερειάρχην εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν εὐλαβὴ προσφώνησίν του, ὡς καὶ τὸν κ. Σταύρον Πολέντα διὰ τὴν ἰδικὴν του.

Τέκνα προσφιλῆ καὶ ἐπιπόθητα,
Ἐπιστρέφοντες αὔριον εἰς τὸ μαρτυρικὸν Φανάρι, ὅπου ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ καθημερινοῦ Γολγοθᾶ μας διακηρύσσομεν τὴν ἐλπίδα τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀναστάσεως, σᾶς διαβεβαιοῦμεν ὅτι θὰ σᾶς ἔχωμεν πάντοτε εἰς τὸ κέντρον τῶν προσευχῶν μας. Εἰς τὸ κέντρον τῆς καρδίας μας εὐρίσκεσθε ἤδη!

Ἐπίσκεψις εἰς τόν Γέροντα Μητροπολίτη ἀπό Κισάμου καὶ Σελίνου κ. Εἰρηναῖο

Κατά τήν παραμονή Του σά Χανιά ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης ἐπισκέφθηκε τόν Σεβασμιώτατο Γέροντα Μητροπολίτη Εἰρηναῖο, στόν χώρο τῆς κατοικίας του. Ὁ Παναγιώτατος εὐχαρίστησε τόν Σεβασμιώτατο γιά τήν πολύτιμη διακονία του τόσον ὡς Μητροπολίτου Κισάμου καί Σελίνου, ὅσον καί ὡς Μητροπολίτου Γερμανίας. Ὁ Σεβασμιώτατος ἐξέφρασε τήν χαρά του γιά τήν ἐπίσκεψη αὐτή. Οἱ στιγμές ἦταν ιδιαίτερα συγκινητικές.

Τό ἔργον τοῦ λυτρωτοῦ Ἰεσοῦ καί Γαλατικῆ ἀδο-
λαξί ἀφίδυξιν τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ καί τῆς Συμμετοχῆς
διὰ τῶν ἀδελφῶν.

Τόν εὐκαλεστοῦμεν καί τοῦ ἐμμερίζομεν τῶν εὐχαρί-
σκευαν τῶν λυτρωτῶν Συμμετοχῆς δι' ὅτι καί ὅσα φρονησῶν
καί αὐτῶν ἐδῶ ἐφ' ἡμῶν κείνων, αἰετῶν Γερμανίαν καί
πάντῃ μετ' ἡμῶν φρονησῶν καί ἡρατόν ζῶγον τοῦ καί,
πνεύματι μετ' ἡμῶν παρὰ δὲ γὰρ.

Ἀγαπῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφός
Ὁ Κωνσταντῖνος ἀπὸ τῆς Φαιθρομαίας
6-7/Ὶ / 2009.

Ἐναρξίς ἐργασιῶν τῆς ὀλομέλειας τῆς Ἐπιτροπῆς «Πίστις καὶ Τάξις»

Εἰς τὴν ἑσπέραν τῆς 7^{ης} Ὀκτωβρίου ὁ Παναγιώτατος κήρυξε τὴν ἑναρξίαν τῶν ἐργασιῶν τῆς Ὀλομέλειας «Πίστις καὶ Τάξις», στὴν αἴθουσα πολλαπλῶν χρήσεων τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κωνσταντίας καὶ Ἀμμοχώστου κ. Βασίλειος, Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς «Πίστις καὶ Τάξις» καὶ ὁ Γεν. Διευθυντής τῆς Ο.Α.Κ Δρ. Κενανίδης Κωνσταντίνος καλωσόρισαν τὸν Παναγιώτατο καὶ συντόνισαν τὴν τελετή. Βαρυσήμαντος ἡ ὁμιλία τοῦ Παναγιωτάτου πρὸς τὰ μέλη τῆς Ὀλομέλειας τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ Νομαρχιακὴ Αὐτοδιοίκηση Ν. Χανίων παρέθεσε δεῖπνον πρὸς τιμὴν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος εἰς τὴν Ο.Α.Κ. Τὸν Παναγιώτατο προσφώνησαν ὁ τότε Γεν. Γραμματέας Περιφέρειας Κρήτης κ. Σεραφεῖμ Τσόκας, ὁ Νομάρχης Χανίων κ. Γρηγόριος Ἀρχοντάκης, ὁ Γεν. Διευθυντής τῆς Ο.Α.Κ. κ. Κωνσταντίνος Κενανίδης καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κισάμου & Σελίνου κ. Ἀμφιλόχιος. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δεῖπνου ἡ Ο.Α.Κ. ἐτίμησε διὰ σχετικῶν διακρίσεων πού ἐδόθησαν διὰ χειρῶν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος πρόσωπα πού στήριξαν τὸ ἔργο τῆς Ἀκαδημίας, μεταξύ δὲ αὐτῶν καὶ τὸν μέχρι πρό τινας Γεν. Διευθυντὴ αὐτῆς Δρα Ἀλέξανδρο Παπαδερό διὰ τὴν πολυετὴ προσφορά καὶ διακονία του.

*Προσφώνησις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κισάμου & Σελίνου κ. Ἀμφιλοχίου
εἰς τὸ ἐπίσημον δεῖπνον πρὸς τιμὴν
τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου*

Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Ὁ ρόλος καὶ ἡ λειτουργία τῆς ὑλικῆς τραπέζης, ἡ ὁποία συντελεῖ εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκαίων χρειῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν αὐτὴν τὴν ὥραν πάντες μετέχομεν, μέσα εἰς τὸν Ὁρθόδοξον χώρον, καὶ δὴ ἐκεῖνον τῆς Μοναστικῆς Παραδόσεως, εἶναι ἐξόχως σημαντικὸς καὶ οὐδόλως ὑποβαθμίζεται ἀπὸ τὴν πρέπουσαν θέσιν του. Τυχάνει γνωστόν, ὅτι ἀρχιτεκτονικῶς ἡ αἴθουσα τῆς τραπέζης εἰς τὰς Ἱερὰς Μονὰς ἀποτελεῖ προέκτασιν μιᾶς ἄλλης σπουδαιωτάτης τραπέζης, τῆς ἁγίας Τραπέζης - καὶ κατ' ἐπέκτασιν τοῦ Ναοῦ - ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν τελεῖται ἡ ἀναίμακτος ἱερουργία τοῦ Κυριακοῦ Σώματος καὶ Αἵματος καὶ ἐκ τῆς ὁποίας προσφέρονται τὰ Τιμια Δῶρα εἰς βρώσιν καὶ πόσιν τῶν πιστῶν, εἰς θεῖαν κοινωνίαν καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Αὐτὴν τὴν μετοχὴν τῆς θείας Κοινωνίας καὶ τὴν ἐμπειρίαν τῆς Τριαδικῆς Θεότητος κατὰ τὴν πορείαν τῆς κατὰ χάριν θεώσεώς μας, ἀλλὰ καὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀγάπης καὶ συνδιαλλαγῆς πάντες ἐπιδιώκομεν καὶ πάντες ἐπιθυμοῦμεν.

Διαπνεόμενοι ὑπ' αὐτοῦ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς διαθέσεως, νομίζω, ὅτι ὅλοι οἱ παρόντες συνδαιτυμόνες, ἔχομεν τὴν χαρὰν τῆς συνδιαλλαγῆς, τῆς κοινωνίας τῶν προσώπων καὶ τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν ἰδιαιτεροτήτων μας κατὰ τὴν ἀποψινὴν κλάσιν καὶ εὐλογίαν τοῦ ἄρτου τῆς τιμητικῆς τραπέζης ταύτης, προσφερομένης προφρόνως ὑπὸ τῆς Νομαρχιακῆς Αὐτοδιοικήσεως Χανίων.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ ἀνεγνώρισαν τὸν Κύριον καὶ Διδάσκαλόν τους, μετὰ τὴν Ἀνάστασιν, ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ τὸν ἐμαρτύρησαν ὡς κλώντα καὶ κλόμενον, προσφέροντα καὶ προσφερόμενον, διαιδιδόντα καὶ διαιδιδόμενον.

Τὴν ὁμολογίαν αὐτὴν προσπαθεῖ νὰ διατρανώσῃ καὶ τὸ πνευματικὸν αὐτὸ καθίδρυμα εἰς τὸ ὁποῖον διεξάγεται ἡ συνέλευσις τῆς Ὀλομέλειας τῆς Ἐπιτροπῆς «Πίστις καὶ Τάξις», ἡ Ὁρθόδοξος Ἀκαδημία Κρήτης, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ μαγαλόπνοον ὄραμα τοῦ ἐμπνευσμένου Ἱεράρχου τῆς Κρήτης, Σεβ. Μητροπολίτου ἀπὸ Κισάμου καὶ Σελίνου, πολιοῦ Γέροντος Εἰρηναίου, πού ἔλαβε ὁμως σάρκα καὶ ὄστα χάρις εἰς τὴν ἀμέριστον

προσπάθειαν τοῦ συνιδρυτοῦ καί μέχρι πρότινος Γενικοῦ Δ/ντοῦ αὐτῆς, ἔλλογιμωτάτου Δρος Ἀλεξάνδρου Παπαδεροῦ. Βασική ἀποστολή τῆς ΟΑΚ εἶναι ἡ διαλογική μαρτυρία καί ἡ λειτουργική διακονία τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τόν κόσμον πού φεύγει καί εἰς τόν κόσμον πού ἔρχεται. Πρός ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ διευκολύνει τόν διάλογον καί ἐπιδιώκει τήν ἄσκησιν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τόν διαλογικόν τρόπον σκέψεως καί ζωῆς, εἰς τήν συνάντησιν μέ τόν συνάνθρωπον, εἰς τήν πνευματικήν περισυλλογήν, τήν διαπροσωπικήν καταλλαγὴν καί τήν ὑπεύθυνον στάσιν ἀπέναντι εἰς τήν θείαν Δημιουργίαν.

Καί δέν πρέπει νά θεωρηθῆ ἀσήμαντον καί τυχαῖον τό γεγονός, ὅτι ἡ Ἀκαδημία αὕτη, ἔχουσα τοὺς προαναφερθέντας στόχους καί ἐπιχειροῦσα μέ συνέπειαν λόγου καί ἔργων νά ἐκπληρώσῃ τούτους, ἔχει θέση ἑαυτήν ὑπό τήν πνευματικήν προστασίαν τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριάρχου, κλίνουσα γόνυ καρδίας εἰς τόν ὑπερχιλιόχρονον πανίερον Θρόνον καί ἐκζητοῦσα τὰ φῶτα καί τὰς εὐχὰς τοῦ ταπεινοῦ μά καί ἐνδόξου Φαναρίου, τῆς καρδίας ὁλοκλήρου τοῦ Ὁρθοδόξου Χριστιανισμοῦ, τῆς παραδόσεως καί τῆς ζωῆς τῶν Πατέρων, αἱ ὁποῖαι μαρτυροῦνται ἐπί σειρᾷ αἰῶνων εἰς τήν Ἀνθοῦσαν Πόλιν ὑπό ἁγίων Ἱεραρχῶν, εὐσεβῶν Βασιλέων, μυστῶν τοῦ Πνεύματος καί κηρύκων τῆς Μοναδικῆς Ἀληθείας, ἀνωνύμων μοναχῶν πού ἐκράτησαν καί ἐτίμησαν τό μοναστικόν ἰδεῶδες, λογίων ἀνδρῶν μά καί ἀπλοϊκῶν ποιμένων, μεμορφωμένων ὁμως κατὰ Χριστόν καί πεφωτισμένων ὑπό τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

Ἡ ἐξαιρετος δέ καί πολυδιάστατος Ὑμετέρα προσωπικότης, Πανσέβαστε Πάτερ καί Δέσποτα, ἡ ὁποία διά τοῦ μεγαλείου καί τῆς σοφίας Της, διά τῶν ἀκαμάτων ἔργων καί τοῦ ἀμερίστου ἐνδιαφέροντός Της πρὸς τὰ καθημερινῶς ἀναφυόμενα ζητήματα, πού ταλανίζουν τήν παγκόσμιον κοινωvία, καθηλώνει ἀλλά καί ἀφυπνίζει τόν σύγχρονον ἄνθρωπον, ὑπερβαλλόντως τιμᾶ, μεριμνᾶ, ἐπευχεται καί εὐλογῆ τό δύσκολον ἔργον καί τήν πολῦτιμον προσφοράν τῆς Ὁρθοδόξου αὐτῆς Ἀκαδημίας.

Ὑψοῦντες τό ποτήριον τοῦτο, Παναγιώτατε, παρακαλοῦμεν μετά βαθυτάτου σεβασμοῦ νά εὐχησθε, ὅπως συνεχίσωμεν μέ φόβον Θεοῦ τήν πορείαν αὐτήν τοῦ Ἰδρύματος, κατὰ τήν διανομένην τρίτην χιλιετίαν, ὁμοῦ μετά τοῦ νέου καί πολυτάλαντου Γενικοῦ Δ/ντοῦ τῆς ΟΑΚ, ἔλλογιμωτάτου Δρος Κωνσταντίνου Κερανίδου καί τοῦ Δ.Σ., διακονοῦντες τὰς ἀνάγκας τῆς συγχρόνου ἐποχῆς καί θεραπεύοντες τόν ὄντως πολυμήχανον ἀλλά καί ἐν πολλοῖς ἀμήχανον καί τετραυματισμένον ἄνθρωπον, πρὸς δόξαν τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ καί ἀψευδῆ μαρτυρίαν τῆς Μητρὸς, Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Καλῶς ὠρίσατε!

***

*Πρόποσις τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου
εἰς τό δεῖπνον τῆς Νομαρχιακῆς Αὐτοδιοικήσεως Χανίων ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἀκαδημίᾳ Κρήτης*

Ἱερώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κρήτης κ. Εἰρηναῖε, Ἱερώτατοι λοιποὶ ἅγιοι Ἀδελφοὶ Ἱεράρχαι, Ἐντιμότητα κύριε Νομάρχα, Ἐλλογιμώτατε κύριε Γενικὸν Διευθυντὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης, Ἀξιότιμοι καί ἀγαπητοὶ συνδαιτυμόνες,

«Τὸ μυστήριον τῆς Κρήτης εἶναι βαθύ», σημειώνει κρητικὸς συγγραφεὺς, «Ὅποιος πατήσῃ στὸ νησί τοῦτο νοιώθει μυστηριώδη δύναμη, ζεστή, ἀγαθὴ, νὰ διακλαδίζεται στὶς φλέβες του, καί τήν ψυχὴν του νὰ μεγαλώνει!». Αὐτὸ αἰσθανόμεθα καί ἡμεῖς ὡσάκις ἐπισκεπτόμεθα τὴν ἡρωσόκον καί ἁγιοτόκον Μεγαλόνησον, αὐτὸ ζοῦμε καί τώρα, μαζί μέ τὰ μέλη τῆς Πατριαρχικῆς ἡμῶν Συνοδείας, τοὺς Ἱερωτάτους ἀδελφοὺς Προικοννήσου κ. Ἰωσήφ καί Μύρων κ. Χρυσόστομον, τὸν π. Γρηγόριον, τὸν Δευτερεύοντα κ. Ἀνδρέαν καί τοὺς λοιποὺς, καί δοξάζομεν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ὁ Ὅποιος μᾶς ἐχάρισε καί τήν παροῦσαν εὐκαιρίαν καί

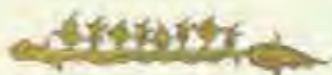

χαράν.

Πέραν τούτου ἔχομεν πολλοὺς ἀκόμη λόγους νὰ αἰσθανώμεθα εὐτυχεῖς ἐπισκεπτόμενοι καὶ πάλιν τὴν Κρήτην. Ἡ Μεγαλόνησος εἶναι ἡ ἀκριβοθυγατέρα τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σεβασμίας καὶ καλλιγόνου Μητρὸς Ἐκκλησίας· ἡ πνευματικὴ «ναυαρχία» τῆς εἰς τὸ Ἀρχιπέλαγος τοῦ Αἰγαίου. Εἶναι ἡ ἅγια δεξαμενὴ, ἡ ὁποία ἔχει δώσει κατὰ τὸ παρελθὸν εἰς τὸν Θρόνον δι-
απρεπεῖς Πατριάρχας, ὡς ὁ Ἱερομάρτυς Κύριλλος Λού-
καρις καὶ ὁ μετὰ ταῦτα Ἀλεξανδρείας Μελέτιος Μετα-
ξάκης, συνεχίζει δὲ δίδουσα καὶ σήμερον ἐκλεκτοὺς Ἱε-
ράρχας, Ἱερεῖς, Θεολόγους καὶ λοιπὰ πολὺτιμα στελέ-
χη, τὰ ὁποία τιμοῦν τὸ ὄνομα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πα-
τριαρχείου. Ἡ Ἱερὰ Ἐπαρχιακὴ Σύνοδος ἐπαγρυπνεῖ
φιλοτίμως ὑπὲρ τοῦ ἐνταῦθα χριστωνύμου πληρώματος, ὑπὸ τὴν αἰγίδα καὶ εὐλογίαν τοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς
Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου, ὅπου ἔχει καὶ τὴν ἀναφορὰν τῆς. Εἰς τὰ πολλὰ Πατριαρχικὰ καὶ Σταυροπηγι-
ακὰ Μοναστήρια ποῦ κοσμοῦν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τὴν Νῆσον, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ τὸ παρακείμενον ἱστο-
ρικὸν Μοναστήριον τῆς Γωνιάς, ὄχι μόνον μνημονεῦται καθημερινῶς τὸ ὄνομα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρ-
χου, ὅπερ ὑπογραμμίζει τοὺς ἱεροὺς καὶ ἀκαταλύτους δεσμοὺς τῆς Κρήτης μετὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως,
ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν μεγάλην ἐκκλησιαστικὴν, πνευματικὴν ἐν γένει καὶ κοινωνικὴν καὶ ἐθνικὴν προσφορὰν των, ἡ
ὁποία τὰ καθιστᾷ τηλαυγεῖς φάρους μέσα εἰς τὴν πολυτάραχον ἐποχὴν μας, μεγαλύνεται τὸ ὄνομα τῆς Ὁρθο-
δοξίας. Ὁ κατάλογος θὰ ἠδύνατο νὰ εἶναι πολὺ μακρὺς. Θὰ σταματήσωμεν ὁμῶς εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἀκαδη-
μίαν μας, εἰς τὴν ὁποίαν συνεδριάζει κατ' αὐτὰς ἡ ἐπιτροπὴ «Πίστις καὶ Τάξις» τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου
Ἐκκλησιῶν, ὅπερ ὑπῆρξε καὶ ἡ ἀφορμὴ τῆς παρούσης ἐπισκέψεως ἡμῶν. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀκαδημία, ἰδρυθεῖσα
τῇ φιλογενεῖ πρωτοβουλίᾳ τοῦ σεβασμίου Μητροπολίτου πρώην Κισάμου καὶ Σελίνου κυρίου Εἰρηναίου καὶ
πνευματικὸν καθίδρυμα τῆς Μητροπόλεως Κισάμου καὶ Σελίνου ὑπάρχουσα, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἐκάστο-
τε Μητροπολίτου, σήμερον τοῦ Ἱερωτάτου ἀδελφοῦ κ. Ἀμφιλοχίου, διατελεῖ πάντοτε ὑπὸ τὴν αἰγίδα, τὴν εὐλο-
γίαν καὶ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον προσπορίζεται οὐκ ὀλίγον
κῦρος καὶ ἐπιφάνειαν. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀκαδημία εἶναι, ὅπως καὶ ἄλλοτε ἔχομεν τονίσει, τὸ καμάρι μας! Εἶναι ἡ
πνευματικὴ βιτρίνα τῆς Κρήτης εἰς τὸν κόσμον τοῦ πνεύματος, ὄχι μόνον τὸν καθαρῶς ἐκκλησιαστικόν, ἀλλὰ
καὶ τὸν εὐρύτερον. Τὸ Κολυμβάρι, ἡ Κίσαμος, τὰ Χανιά, ἔχουν γίνεи περιάκουστα μέχρι τὰς ἐσχατίας τῆς ὑδρο-
γειοῦ, ἐξ αἰτίας κυρίως τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας. Γνωρίζομεν ὅτι τὸ ἀναγνωρίζετε καὶ σεῖς καὶ τὴν ἀγαπάτε
καὶ τὴν στηρίζετε. Πατρικῶς παρακαλοῦμεν καὶ προτρεπόμεθα, ἀναφερόμενοι κυρίως εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ τό-
που: Ἐτι μᾶλλον! Ἀκόμη περισσότερο! Πρόκειται διὰ μίαν μεγάλην πνευματικὴν ἐπένδυσιν, ἡ ὁποία καρπογο-
νεῖ ποικίλα ὀφέλη εἰς τὸν τόπον σας!

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐκφράσωμεν ὀλόθυμον τὴν Πατριαρχικὴν ἡμῶν εὐαρέσκειαν εἰς τὸν ἐπὶ
μακρὰν σειρὰν ἐτῶν Γενικὸν Διευθυντὴν καί, κυριολεκτικῶς, ψυχὴν τῆς Ἀκαδημίας Δρα Ἀλέξανδρον Παπα-
δερὸν, ὁ ὁποῖος ἐταύτισε τὴν ζωὴν του μὲ ἐκείνην τοῦ Ἰδρύματος καὶ ἔδωσε δαψιλὴ ἀμῆτον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν
καὶ εἰς τὴν Νῆσον. Τὸν εὐχαριστοῦμεν θερμῶς καὶ παρακαλοῦμεν νὰ συνεχίσῃ στηρίζων τὴν Ἀκαδημίαν καὶ τὸ
ἔργον τῆς εἰς πολλὰ καὶ ὑγιεινὰ ἔτη, συμπαριστάμενος φιλαδέλφως εἰς τὸν ἀντάξιον διάδοχόν του Δρα Κων-
σταντῖνον Κενανίδην.

Θερμὰς εὐχαριστίας ἐκφράζομεν εἰς τὸν Ἐντιμότατον Νομάρχην Χανίων κύριον Γρηγόριον Ἀρχοντάκη,
τόσον διὰ τὸ τιμητικὸν δεῖπνον, τὸ ὁποῖον εὐγενῶς διωργάνωσε καὶ προσέφερε πρὸς τιμὴν ἡμῶν, ὅσον καὶ διὰ
τὴν ὠραίαν προσφώνησίν του. Ἐπίσης, θερμὰς εὐχαριστίας ἐκφράζομεν εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκα-
δημίας Ἱερωτάτον Μητροπολίτην κ. Ἀμφιλόχιον καὶ τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν αὐτῆς Δρα Κωνσταντῖνον Κενα-
νίδην διὰ τὴν δοχὴν καὶ φιλοξενίαν, καθὼς καὶ διὰ τὸ προσφερθὲν ἡμῖν ἐκ μέρους τῆς Ἀκαδημίας ὠραῖον καὶ
συμβολικὸν δῶρον. Τὸν κ. Διευθυντὴν εὐχαριστοῦμεν ἐπὶ πλέον καὶ διὰ τοὺς θερμοὺς καὶ εὐλαβεῖς λόγους τῆς
προσφωνήσεώς του καὶ προσεπιδηλοῦμεν εἰς αὐτὸν ὅτι ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία καὶ ὁ Πατριάρχης εὐρισκόμεθα ἀδι-
αλείπτως ἐν ἀγάπῃ πολλῇ εἰς τὸ πλευρόν του καὶ δύναται νὰ ὑπολογίσῃ εἰς τὴν στηρίξιν ἡμῶν εἰς τὸ λεπτόν,
πολυεὐθυνον καὶ ἐμπεδόμεχθον ἔργον του. Εὐχαριστοῦμεν, τέλος, πάντας τοὺς συνδαιτυμόνας, ποῦ παρακα-
θῆσαντες εἰς τὸ δεῖπνον ἠξήσατε τὴν χαρὰν καὶ ἀγαλλιασίμ μας. Εὐχόμεθα εἰς ὅλους ὄλα τὰ καλά τοῦ Θεοῦ,
καὶ καλὴν καὶ πάλιν ἀντάμωσιν! Νὰ ζῆτε!

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΒΙΣΑΜΟΥ & ΣΕΛΙΝΟΥ

***

Έν Κισάμω, τῆ 8ῃ Ὀκτωβρίου 2009

Αριθ. Πρωτ. 2.102

Τῆ Ἀυτοῦ Θειοτάτη Παναγιότητι
τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης
καί Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ
κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΪΩ!

Εἰς Φανάριον

Παναγιώτατε Πάτερ καί Δέσποτα,

Ἡ χαρά καί ἡ θλίψις ἀποτελοῦν, ὡς γνωστόν, ἀλληλοδιαδόχους καταστάσεις τοῦ ἀνθρώπινου βίου προκαλοῦσαι ἀνάλογα βιώματα εἰς τόν ψυχισμόν τοῦ ἀνθρώπου, ἀποτελοῦσαι δέ ταυτοχρόνως καί ἀφορμὴν βαθυτέρου στοχασμοῦ καί περιουλλογῆς.

Καί ἡ εὐλογημένη παρουσία τοῦ ἀκτινοβόλου προσώπου Σας, καί τῆς Ὑμετέρας ἐξεχούσης Συνοδείας, ἐν τῇ Μητροπολιτικῇ ἡμῶν περιφερείᾳ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπέπλησεν ἅπαντας ἀνεκκλήτου χαρῆς καί ψυχικῆς ἀγαλλιάσεως. Ἀνάλογως καί ἡ στέρρησις τῆς τετιμημένης ταύτης κοινωνίας, ἐν πολλοῖς, καθίσταται αἰτία λύπης, πόνου καί ἐνδύσεως, ἐπὶ δέ, πλείονος ἀναζητήσεως τῆς Ὑμετέρας Σεπτῆς Κορυφῆς, ὡς τὸ ἀπογεγαλακτισμένο τέκνο ἐκζητοῦν τὴν Μητέρα καί Τροφόν αὐτῶν.

Ἦλθετε πλησίον μας δι' ὀλίγον καί ἐπιηρώσατε χρόνους μακροῦς. Ἐδάμψατε μικρόν, ὅσον ὡς ἄστραψή, καί ἐφώταυγήσατε τόν τόπον τῶν ψυχῶν μας. Μῶς ὠμίλησατε πατρικῶς, καρδιακῶς, οὐσιαστικῶς καί σωτηριῶς καί αἰσθανόμεθα ὅτι μῶς μετεπέρατε λόγον αἰώνων, αἰώνιον καί ἄγιον. Καί, ἐνῶ εἰς τὴν Ὑμετέραν ἀναστροφὴν ἀνεγνωρίζομεν τόν Ποθοῦμενον καί ἠνιχνεύομεν τὰς αἰωνίους ἀληθείας καί τὰ ἰδανικά τῆς Φυλῆς μας, ἤρθητε ἀφ' ἡμῶν διὰ νὰ ἡμπαρῶμεν νὰ Σῶς ἀπολαμβάνωμεν διηνεκῶς ἐν τῇ μυστηριακῇ κοινωνίᾳ τῆς κλάσεως τοῦ Ἐνός Ἄρτου καί τῆς μετοχῆς τοῦ Ἐνός Ποτηρίου, τοῦ Σώματος καί τοῦ Αἵματος τοῦ Κυρίου.

Τὸ Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον ἦτο καί παραμένει μέγεθος ὑπερόριον καί πραγματικότης ἀδιάστατος, διὰ τοῦτο, ὅπως καί ἐτονίσσατε εἰς τὴν βαρυσήμαντον ὁμιλίαν Σας εἰς τόν Μητροπολιτικόν μας Ναόν, παραμένει ἀναντικατάστατον. Διὰ τῆς μυστικῆς καί μυστηριακῆς ταύτης ἐνότητος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὡς γνήσια καί ἀφοσιωμένα τέκνα τοῦ τηλαυγοῦς Φαναρίου, παρηγορούμεθα ἐκ τοῦ ἀναγκαίου χωρισμοῦ τῆς τιμωτάτης ἡμῶν Κεφαλῆς, τοῦ Προέδρου τῶν Ὁρθοδόξων καί ἀνυστάκτου Ποιμένος.

Εὐχαριστῶν δέ προσωπικῶς καί βαθυσεβάστως διὰ τὴν γενομένην ὑμηλοτάτην διάκρισιν τῆς ἐνταῦθα ἐπισκέψεώς Σας ἐξαποῦμαι τὰς Ὑμετέρας θεοδαρήτους Πατρικῆς δεήσεως καί Πατριαρχικῆς εὐχῆς καί εὐλογίας, ὅπως ἐξακολουθῶ τὴν ἀνατεθείσαν μοι διακονίαν ἐν ταῖς λαχούσασιν ταύταις ἱστορικαῖς ἐπαρχίαις μὲ φόβον Θεοῦ, σεβασμόν εἰς τόν ἀνθρώπον, ἀμέριστον δέ ἀγάπην καί πιστότητα εἰς τόν Πανίερον Οἰκουμενικόν Θρόνον.

Βασιλευσάντος καί ἁγίως καταβύζαντος τῶν Παναγικῶν ἡμεῶν ἑλπίδων
Στέλιος Φραγκογιάννης
Ὁ Κισάμου καί Σελίνου
Ἀμφιλόγιος

734 00 ΚΙΣΑΜΟΣ Χανίων

Τηλ: 28220-22128,22018 Fax: 28220-83037 www.imks.gr E-mail: info@imks.gr

Τερότητα

Τερότατε Μητροπολίτα Κισάμου και Σελίνου, υπέρτιμε και έξαρχε Έσπερίας Κρήτης, έν Αγίω Πνεύματι αγαπητέ αδελφέ και συλλειτουργέ της ήμών Μετριότητος κύριε Αμφιλόχιε, Προέδρε του Διοικητικού Συμβουλίου της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης, χάρις εϊη τη ύμετέρα Τερότητι και ειρήνη παρά Θεού.

Τῷ Αβραάμ «διά πίστιν και φιλοξενίαν έδόθη αὐτῷ υἱός έν γήρα», ό Λώτ «διά φιλοξενίαν και εὐσέβειαν έσώθη έκ Σοδόμων» (έν Α' Κλήμ. 10, 7 και 11, 1) και οι «φιλοξενίαν διώκοντες» (Ρωμ. 12, 13) και ταύτης «μή έπιλαθόμενοι» (Έβρ. 13, 2) «οὐκ άπολέσουσι τόν μισθόν αὐτῶν» (Ματθ. 10, 42).

Η ήμετέρα Μετριότης έλαβε πείραν της ξενίας ταύτης. Έλθόντες γάρ εις τήν θεόσωστον Έπαρχίαν της ύμετέρας φιλάτης Τερότητος έπ' ευκαιρία τών έργασιών της θεολογικής έπιτροπής «Πίστις και Τάξις» του Παγκοσμίου Συμβουλίου Έκκλησιών, ών έκηρύξαμεν τήν έναρξιν, εὔρομεν ξενίαν άκρως έπαινετήν και συγκινητικήν. Εύρέθημεν έν μέσω γνωστῶν και αγαπητῶν έν Χριστῷ αδελφῶν, έγεύθημεν ικανῶς τώντης Κρητικής φιλοξενίας, ήσθάνθημεν τήν αύραν της αγάπης κλήρου και λαού.

Αναχωρήσαντες έκ της εύλογημένης νήσου της Κρήτης περιελάβομεν έν ταίς άποσκευαίς ήμών άναμνήσεις έξαιρέτους και έν ταίς καρδίαις ήμών εύχαριστίας οὐ τας τυχούσας.

Όθεν έπευλογοῦμεν Πατριαρχικῶς πάντας ύμάς εύχόμενοι πᾶν από Κυρίου αγαθόν. «Μακάριον, όντως, τό έθνος οὐ έστι Κύριος ό Θεός αὐτοῦ» (Ψαλμ. 2, 12).

Πεποίθαμεν ότι ό της Κρήτης εύσεβής λαός πέποιθεν έπ' αὐτῷ τῷ έν Τριάδι λατρευομένῳ Θεῷ, ᾧ ή δόξα και τό κράτος εις τούς αιῶνας. Αμήν.

13^{ος} Οκτωβρίου ιε'

Κωνσταντίνος
Κατάνη
ἀγαπωτίος ἠ χειρὶ κτερ γὰς

